

23 juni 2010

1 (1)

Brf Sparfvenfelt
Sparfvenfeltsgatan 1

121 45 Johanneshov

Vi har i detta brev bifogat de försäkringsvillkor som gäller för er försäkring.

Vänliga hälsningar
If

Kontaktuppgifter:
If Kundcenter Företag
Telefon: 0771-56 00 00

Följande villkor är inkluderade:

Läsanvisning - övrig information	4
Hur du läser de försäkringshandlingar du fått	4
Korrekt försäkring?	4
Om du tycker If gjort fel	4
Efterköpsinformation	5
Information om de försäkringsprodukter avtalet omfattar	5
Allmänna avtalsvillkor	7
1 Försäkringsavtalet	7
2 Vid skada	9
3 Allmän information	12
4 Säkerhetsföreskrifter	13
Försäkringsvillkor för Bostadsrättstillägg	14
1 Vem försäkringen gäller för	14
2 När försäkringen gäller	14
3 Var försäkringen gäller	14
4 Vad som är försäkrat	14
5 Försäkringens omfattning	14
6 Försäkringsbelopp	14
7 Självrisk	14
8 Säkerhetsföreskrifter	15
9 Den försäkrades skyldigheter vid skada	15
10 Skadevärderings- och skadeersättningsregler	15
Försäkringsvillkor för Egendom och Avbrott	16
1 Vem försäkringen gäller för	16
2 När försäkringen gäller	16
3 Var försäkringen gäller	16
4 Vad som är försäkrat	16
5 Försäkringens omfattning	17
6 Försäkringsbelopp	21
7 Självrisk	21
8 Säkerhetsföreskrifter	22
9 Den försäkrades skyldigheter vid skada	26
10 Skadevärderings- och skadeersättningsregler	26
Försäkringsvillkor för Anticimex	30
Inledning	30

1 Vem försäkringen gäller för	30
2 När avtalet gäller	30
3 Var försäkringen gäller	30
4 Vad som är avtalat	30
5 Omfattning	30
6 Försäkringstyper och försäkringsbelopp	30
7 Självrisk	31
8 Säkerhetsföreskrifter och förutsättningar	31
9 Den försäkrades skyldigheter vid skada	31
10 Skadevärderingsregler	31
Ansvarsförsäkring	32
1 Vem försäkringen gäller för	32
2 När försäkringen gäller	32
3 Var försäkringen gäller	32
4 Vad som är försäkrat	32
5 Försäkringens omfattning	33
6 Försäkringsbelopp	34
7 Självrisk	34
8 Säkerhetsföreskrifter	35
9 Den försäkrades skyldigheter vid skada	35
10 Skadevärderings- och skadeersättningsregler	35
Rättsskyddsförsäkring	36
1 Vem försäkringen gäller för	36
2 När försäkringen gäller	36
3 Var försäkringen gäller	36
4 Vad som är försäkrat	36
5 Försäkringens omfattning	36
6 Försäkringsbelopp	37
7 Självrisk	37
8 Säkerhetsföreskrifter	37
9 Den försäkrades skyldigheter vid skada	37
10 Skadevärderings- och skadeersättningsregler	37
Förmögenhetsbrottsförsäkring	39
1 Vem försäkringen gäller för	39
2 När försäkringen gäller	39
3 Var försäkringen gäller	39
4 Vad som är försäkrat	39
5 Försäkringens omfattning	39
6 Försäkringsbelopp	39
7 Självrisk	40

Information angående villkorstexter

FÖRSÄKRINGSNUMMER SP263315.1.5

23 juni 2010

2 (50)

8 Säkerhetsföreskrifter	40	Europa	46
9 Den försäkrades skyldigheter vid skada	40	Fastighetsinventarier	46
10 Skadevärderings- och skadeersättningsregler	40	Förmögenhetsbrottsskada	46
Styrelseansvarsförsäkring	41	Första risk	46
1 Vem försäkringen gäller för	41	Försäkrad	46
2 När försäkringen gäller	41	Försäkrad verksamhet	46
3 Var försäkringen gäller	41	Försäkringslokal	47
4 Vad som är försäkrat	41	Försäkringsställe	47
5 Försäkringens omfattning	41	Försäkringstagare	47
6 Försäkringsbelopp	42	Hjälpmedel	47
7 Självrisk	42	Hus	47
8 Säkerhetsföreskrifter	42	Hyrd lokal	47
9 Den försäkrades skyldigheter vid skada	42	Inre orsak	47
10 Skadevärderings- och skadeersättningsregler	42	Konsumentförsäkring	47
Försäkringsvillkor för Olycksfall	43	Kunders egendom	47
1 Vem försäkringen gäller för	43	Källarlokal	47
2 När försäkringen gäller	43	Lagrad information	47
3 Var försäkringen gäller	43	Larmklass 2	47
4 Vad som är försäkrat	43	Larmklass 3	47
5 Försäkringens omfattning	43	Levererad produkt	47
6 Försäkringsbelopp	45	Läkemedel	47
7 Självrisk	45	Marinförsäkring	48
8 Säkerhetsföreskrifter	45	Marknadsvärde	48
9 Den försäkrades skyldigheter vid skada	45	Maskiner och inventarier	48
10 Skadevärderings- och skadeersättningsregler	45	Motorförsäkring	48
Definitioner	46	Nära anhörig	48
Anställd	46	Objekttyper	48
Ansvarsförsäkring	46	Olycksfallsskada	48
Arbetsområde	46	Omsättning	48
Arbetsskada	46	Patientskada	48
Arbetstagares lösöre	46	Pengar, värdehandlingar och värdebevis	48
Avbrottsförsäkring vid egendomsskada	46	Personförsäkring	48
Avlämnade arbeten	46	Prisbasbelopp	48
Byggherre	46	Produkt	48
Byggnad	46	Ren förmögenhetsskada	48
Cistern inklusive innehåll	46	Rån	49
Dator	46	Rättsskyddsförsäkring	49
Dotterbolag	46	Sambo	49
Egendomsförsäkring	46	Serieskada	49
Elektrisk utrustning	46	Skadedjur	49
Entreprenadförsäkring	46	Skattemål	49
Entreprenadverksamhet	46	Skytt	49
Ersättningstid	46	Stöldbegärliga varor	49
		Svensk Standard	49
		Terrorhandling	49
		Tillverkningskostnad	49

Information angående villkorstexter

FÖRSÄKRINGSNUMMER SP263315.1.5

23 juni 2010

3 (50)

Tomt och markanläggningar	49
Trafikförsäkring	49
Transport	49
Tvistemål	49
Varor	50
Värmekulvert	50
Återanskaffningsvärde – byggnad	50
Återanskaffningsvärde – maskiner och inventarier	50
Överfall	50

Läsanvisning - övrig information

FÖRSÄKRINGSNUMMER SP263315.1.5

23 juni 2010

4 (50)

Hur du läser de försäkringshandlingar du fått

Här följer en kort information om vad som gäller för din försäkring. Läs igenom denna information tillsammans med försäkringsbrevet och övriga försäkringshandlingar så snart du kan. Du får också information vart du kan vända dig om du inte nöjd med beslut som If fattat i ett ärende.

Försäkringshandlingar

Dina försäkringshandlingar består av

- information om hur du läser dina försäkringshandlingar och vart du kan vända dig om du inte är nöjd med beslut som If fattat (detta dokument),
- efterköpsinformation som innehåller en kort beskrivning av försäkringens omfattning,
- försäkringsbrev som i detalj anger hur försäkringen gäller för just dig. Notera att det i försäkringsbrevet kan finnas texter som begränsar eller utökar villkorens omfattning,
- allmänna avtalsvillkor som innehåller bl.a. regler om premiebetalning, upplysningsplikt om ändrade förhållanden som kan påverka försäkringen och vad du ska göra om skada inträffar,
- produktvillkor som anger de specifika villkoren för respektive typ av försäkring du köpt. I dessa villkor framgår bl.a. vem som är försäkrad, försäkringens omfattning samt hur skada värderas och på vilket sätt ersättning beräknas,
- definitioner som är en ordlista för vissa termer i försäkringsvillkoren och i försäkringsbrevet. I försäkringsvillkoren är dessa skrivna i kursiv stil och
- premiefaktura som anger premien per försäkringsområde, den totala premien och när den senast ska betalas.

Medförsäkring

För det fall du har valt att medförsäkra någon annan part i försäkringen, dvs. att försäkringen gäller helt eller delvis även för den medförsäkrade, så framgår detta av försäkringsbrevet. Särskilda försäkringsvillkor som gäller enbart för den medförsäkrade kan då förekomma (t.ex. för medförsäkrad återförsäljare, s.k. vendor.)

Försäkringsvillkor

Försäkringen gäller alltid med ett allmänt försäkringsvillkor som är gemensamt för alla försäkringsprodukter du köpt.

Varje försäkringsprodukt har också ett eget produktvillkor som beskriver vad som gäller för just denna typ av försäkring.

När du köper en ny försäkring får du samtliga försäkringsvillkor. När försäkringen förnyas får du villkor endast om det har skett förändringar i tidigare villkor eller om nya villkor har tillkommit.

Hur ska produktvillkoren läsas?

Produktvillkoren är indelade i avsnitt med underrubriker. De olika avsnitten är

1. Vem försäkringen gäller för
2. När försäkringen gäller
3. Var försäkringen gäller
4. Vad som är försäkrat
5. Försäkringens omfattning
6. Försäkringsbelopp
7. Självrisk
8. Säkerhetsföreskrifter
9. Den försäkrades skyldigheter vid skada
10. Skadevärderings- och skadeersättningsregler

För Marinförsäkring kan annan indelning förekomma.

Korrekt försäkring?

Läs noga igenom försäkringshandlingarna och kontrollera att innehållet överensstämmer med dina önskemål. Om din verksamhet får ändrade förhållanden måste du meddela oss detta. Felaktiga eller utelämnade uppgifter kan leda till minskad eller utebliven skadeersättning.

Om du tycker If gjort fel

Ta alltid först kontakt med den som handlagt ärendet. Ett samtal kan ge kompletterande uppgifter och eventuella missförstånd kan på så sätt klaras upp.

Kundombudsman

Är du inte nöjd kan du inom sex månader från Ifs beslut vända dig till kundombudsmannen hos If som utan kostnad prövar de flesta klagomål.

Kontakta Kundombudsmannen på telefon 0771-43 00 00 eller maila till kundombudsmannen@if.se. Postadressen är Ifs Kundombudsman, 106 80 Stockholm.

Kundpanel

Om du inte håller med Kundombudsmannen kan du i vissa fall gå vidare till vår Kundpanel, där ett antal vanliga kunder är med och bedömer hur skadeärendet bör avgöras.

Du vänder dig till Kundpanelen genom att skriva till Ifs Kundpanel, 106 80 Stockholm.

Personförsäkringsnämnden

Nämnden har till uppgift att på begäran av försäkringstagare avge rådgivande yttrande i tvister utom rättegång inom sjuk-, olycksfalls- och livförsäkring. Nämnden behandlar endast ärenden där stöd av rådgivande läkare i försäkringsmedicinska frågor är nödvändigt. Prövningen är kostnadsfri för dig. Du begär överprövning genom att kontakta nämnden. Det måste ske inom sex månader från vårt beslut. Telefon: 08-783 98 00, fax: 08-783 98 35, postadress: Klara Norra Kyrkogata 33, 111 22 Stockholm.

Allmänna reklamationsnämnden

ARN har en särskild avdelning för privatpersoners försäkringsfrågor. Prövningen är kostnadsfri. Nämnden behandlar inte vållande- och personskador som har samband med trafikolycka. Vill du ha ett ärende prövat av ARN vänder du dig till ARN:s kansli, telefon 08-555 017 00. Adressen är ARN, Box 174, 101 23 Stockholm.

Försäkringsförbundets nämnd för rättsskyddsfrågor

Du kan vända dig till denna nämnd när det gäller överklagande av beslut som gäller din rättsskyddsförsäkring. Telefon: 08 - 522 787 20, hemsida: www.forsakringsnamnder.se. Postadress: Box 24067, 104 50 STOCKHOLM.

Konsumenternas försäkringsbyrå

Privatpersoner kan också få upplysningar och vägledning i försäkringsfrågor av Konsumenternas försäkringsbyrå. Telefon: 08-22 58 00, fax: 08-24 88 91, besöksadress: Klara Norra Kyrkogata 33, postadress: 111 22 Stockholm, hemsida: www.konsumenternasforsakringsbyra.se.

Domstol

Som i alla andra tvister kan du också vända sig till domstol för att få din sak prövad. Ta kontakt med närmaste tingsrätt för mer information.

Efterköpsinformation

FÖRSÄKRINGSNUMMER SP263315.1.5

23 juni 2010

5 (50)

Information om de försäkringsprodukter avtalet omfattar

Vi har valt ut några särskilt viktiga regler och bestämmelser som du bör läsa snarast. Det är den fullständiga texten under respektive avsnitt i försäkringsvillkoren tillsammans med uppgifterna i försäkringsbrevet som bestämmer innehållet i ditt försäkringsskydd.

Anmälan om skada

För att vi ska kunna hjälpa dig så effektivt som möjligt ska en eventuell skada anmälas till If utan dröjsmål. Om skadan inte anmäls i tid kan det i vissa fall påverka ersättningen. Mer om detta står att läsa i villkoren. Anmälan kan göras på telefonnummer 0771-81 58 18 hela dygnet alla dagar på året eller via mail till skadeservice@if.se. Vid större skador är vi - oavsett tidpunkt på dygnet - snabbt på plats och vidtar åtgärder för att rädda värden och få verksamheten att komma igång igen så snabbt som möjligt.

Begränsningar i försäkringen

Försäkringsvillkoren talar om vad försäkringen gäller och inte gäller för. Det kan finnas undantag under vissa ersättningsmoment. I så fall framgår det av villkoren under det moment som berörs.

Viktiga säkerhetsföreskrifter

I villkoren finns det säkerhetsföreskrifter som måste följas. Syftet med dessa föreskrifter är att förhindra att du drabbas av skador. Om dessa inte följs kan ersättningen sättas ned.

Egendomsförsäkring

Begränsningar i försäkringsskyddet

Försäkringen skyddar din verksamhet mot de vanligaste skadehändelserna men det finns vissa begränsningar som du bör känna till. Exempel på sådana begränsningar är följande.

- Stöld i fordon. Försäkringen gäller vid stöldskada enbart vid kortare uppehåll. Verktyg och utrustning som normalt finns i fordonet och stöldbegärliga varor omfattas inte av försäkringen
- Inbrotts- och rånförsäkringen omfattar inte stöldbegärliga varor, t.ex. mobiltelefoner, datorer, tobak etc. om du inte speciellt försäkras sådan egendom
- Utbyte av bristfällig golv- eller väggbeklädnad med tillhörande tätskikt i våtutrymme.

Säkerhetsföreskrifter

I försäkringsvillkoren finns säkerhetsföreskrifter som du, dina anställda och företag som du anlitar måste följa. Syftet med säkerhetsföreskrifterna är att förhindra att företaget drabbas av skada. Om föreskrifterna inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller helt utebli.

Speciellt vill vi göra dig uppmärksam på nedanstående föreskrifter.

- Säkerhetskopia av lagrad information som är datainformation ska framställas dagligen. Original och kopia ska förvaras i skilda byggnader
- Föreskrifter för heta arbeten, dvs. skärning, lödning, takläggning, bearbetning med snabbgående verktyg och annat arbete som medför uppvärmning eller gnistbildning på tillfällig arbetsplats
- Brännbart material som förvaras utomhus ska på annan tid än under normal arbetstid förvaras minst sex meter från byggnaden, såvida inte materialet förvaras i en sluten och låst container
- Din försäkringslokal uppfyller de krav på inbrottskydd som anges i försäkringsvillkoren och försäkringsbrevet.

Verksamhetsansvarsförsäkring

Verksamhetsansvarsförsäkringen omfattar skadeståndskrav som framställs mot företaget till följd av person- eller sakskada och även för vissa rena förmögenhetsskador, som har orsakats i den försäkrade verksamheten. (I verksamhetsansvarsförsäkringen omfattas inte det ansvar ni kan ha till följd av avlämnade arbeten eller genom ert produktansvar. Detta försäkras istället genom ert produktansvarsförsäkring.)

Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller med vissa begränsningar. T.ex. gäller försäkringen inte för

- skada på egendom som ni hyrt eller leasat
- böter och viten
- rådgivning och konsultuppdrag (särskild konsultansvarsförsäkring ska tecknas).

Försäkringens fullständiga omfattning framgår av försäkringsvillkoren.

Produktansvarsförsäkring

Produktansvarsförsäkringen omfattar skadeståndskrav som framställs mot företaget till följd av person- eller sakskada och även för vissa rena förmögenhetsskador, som har orsakats av avlämnade arbeten eller en produkt. Drabbas företaget av ett skadeståndskrav så tar vi hand om detta och

- utreder om företaget är skyldigt att betala skadestånd
- förhandlar med den som kräver skadestånd
- för företagets talan vid rättegång eller skiljemannaförfarande samt betalar rättegångs- och skiljemannakostnaderna
- betalar skadeståndet.

Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller med vissa begränsningar. T.ex. gäller den inte för

- skada orsakad av produkt där den försäkrade känt till att produkten hade en brist, men inte åtgärdat detta
- skada där den försäkrade inte testat produktens lämplighet för avsett ändamål
- skadeståndskrav mellan företag ingående i samma koncern.

Rättsskyddsförsäkring (tvistemål & skattemål)

Rättsskyddsförsäkringen ersätter kostnader för juridiskt ombud i tvister och skattemål samt även kostnader för sakkunniga och annan bevisning. För det fall att den försäkrade förlorar målet och döms att betala motpartens rättegångskostnader så omfattas även dessa av försäkringen.

Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen har vissa begränsningar. Till exempel gäller försäkringen inte för

- tvister om anställningsförhållanden
- tvister om patent
- förhandsbesked vid skattemål
- skiljemäns arvoden vid skiljedom.

Förmögenhetsbrottsförsäkring

Förmögenhetsbrottsförsäkringen täcker förluster som företaget drabbas av om en anställd begår ett brott mot företaget för att komma åt pengar åt sig själv eller någon annan. Beroende på vilken omfattning som väljs så gäller förmögenhetsbrottsförsäkringen även för

- skadestånd som företaget drabbas av till följd av att en anställd begått ett brott mot t.ex. företagets kunder
- förluster som beror på att anställda eller andra tagit sig in i företagets datorer
- förlust som beror på att uthyrd egendom stulits eller försäkringsratas av leasetagaren.

Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen har vissa begränsningar. Till exempel gäller försäkringen inte för

- förlust av goodwill eller ränteförluster
- skada orsakad av en person som äger minst 20 % av företagets aktier
- skada som uppkommer till följd av att konfidentiella uppgifter eller yrkeshemligheter avslöjats
- skador som orsakas av datavirus.

Efterköpsinformation

FÖRSÄKRINGSNUMMER SP263315.1.5

23 juni 2010

6 (50)

Styrelseansvarsförsäkring

Styrelseansvarsförsäkringen omfattar skadeståndskrav som framställs mot fysisk person i dennes egenskap av styrelseledamot till följd av ren förmögenhetsskada som har orsakats i den försäkrade verksamheten.

Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller med vissa begränsningar. T.ex. gäller den inte för

- böter, vite och straffskadestånd
- styrelsebeslut om lön, arvode eller annan ersättning till den försäkrade
- underlåtenhet att teckna eller vidmakthålla nödvändiga och tillräckliga försäkringar.

Försäkringens fullständiga omfattning framgår av försäkringsvillkoren.

Olycksfallsförsäkring**Mer än bara en försäkring**

Som kund hos If kan du räkna med att bli väl omhändertagen. Om du t.ex. råkar ut för en olycka utomlands kan du ringa vår kunniga personal på If Assistance för hjälp dygnet runt.

Särskilda situationer

Det finns vissa situationer som ökar den risk du utsätter dig för, t.ex. om du idrottar på en hög nivå, om du utövar särskilt riskfyllda aktiviteter eller om du reser i särskilt riskfyllda områden. Om du vill vara skyddad även i dessa situationer ska du höra av dig till If för att köpa ett tilläggsavtal. Om du har tecknat ett tilläggsavtal framgår det av försäkringsbrevet.

Viktigt att komma ihåg

Även om olycksfallsförsäkringen gäller i hela världen är det viktigt att komplettera ditt skydd med en reseförsäkring för ett komplett skydd vid resa.

Om försäkringen ska utökas att gälla för fler personer ska ni höra av er till If, så går vi gemensamt igenom ert försäkringsskydd för att säkerställa att personalen får rätt skydd.

Anticimex saneringsavtal inkl husbock och fullservice

Avtalet omfattar sanering av angrepp på försäkrad byggnad av skadedjur och övriga insekter som vållar sanitär olägenhet, getingbon samt råttor och möss.

Avtalet omfattar inte sanering av lösöre, sanering av lokal som används av rörelse av något slag eller kostnader för byggtekniska åtgärder, t.ex. upptagning av väggar eller golv eller direkt eller indirekt skada orsakad av skadedjur.

Ansvarig utförare av saneringsåtagandet:

Anticimex AB, Box 47025,

SE-100 74 Stockholm,

www.anticimex.se, reg. nr: SE556032-9285

Anticimex saneringsavtal

Försäkringen omfattar bland andra åtgärder insekts- och luktsanering till följd av att en person avlidit i någon av de försäkrade byggnaderna och dödsfallet blivit oupptäckt en längre tid.

Försäkringen omfattar inte skada på lösöre, borttransport av den avlidne eller indirekta skador och omkostnader, t.ex. för tillfällig utflyttning från fastigheten, förlust av hyresintäkter, flyttnings-, städnings- eller lagringskostnader.

Försäkringsgivare:

Anticimex Försäkringar AB, Box 47025,

SE-100 74 Stockholm,

www.anticimex.se, reg. nr: SE502000-8958

1 Försäkringsavtalet

1.1 Försäkringsavtalet, avtalsparter och försäkrad

1.1.1 Försäkringsbolaget

If Skadeförsäkring AB (publ). Anges i det följande som If.

1.1.2 Försäkringstagaren

Den som tecknat försäkringsavtal med If. Vem som är försäkringstagare framgår av försäkringsbrevet.

1.1.3 Den försäkrade

Vid *företagsförsäkring* och *konsumentförsäkring* den vars intresse är försäkrat mot skadan.

Vid *personförsäkring* den på vars liv eller hälsa en försäkring gäller.

1.2 Avtalets ingående (första avtalstiden)

1.2.1 Avtals- och ansvarstid

Om inte annat avtalats eller framgår av omständigheterna är avtalstiden ett år räknat från klockan 00.00 (svensk tid) den begynnelse dag som If och försäkringstagaren avtalat om.

Ingås försäkringsavtalet på begynnelse dagen räknas avtalstiden från den tidpunkt på dagen då försäkringsavtalet tecknas.

Tiden när If är ansvarigt för försäkringsfall (ansvarstid) anges i respektive produktvillkor.

If kan föreskriva att ansvarstiden inträder först när premien kommit If tillhanda (kontantklausul).

1.2.2 Upplysningsplikt

De uppgifter som har betydelse för Ifs riskbedömning framgår av försäkringsbrevet och/eller annan försäkringshandling i förekommande fall.

Försäkringstagaren ska

- a) på begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för om försäkringen ska meddelas, utvidgas eller förnyas, och
- b) ge riktiga och fullständiga svar på Ifs frågor.

Om det är *företagsförsäkring* ska försäkringstagaren också

- c) utan förfrågan lämna uppgift om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen, och
- d) under avtalstiden på begäran ge upplysning om förhållanden som anges ovan.

Vid försäkring som inte är *personförsäkring* ska försäkringstagaren också

- e) utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna, om försäkringstagaren inser att If tidigare har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen. Detta gäller även uppgifter som If fått av annan än försäkringstagaren.

Vid *personförsäkring* är försäkringstagaren och försäkrade skyldiga att under avtalstiden medverka till att If får upplysningar om ekonomiska förhållanden som efterfrågats av If.

1.2.3 Upplysningar avseende försäkrades förhållanden

Försäkringstagarens upplysningsplikt omfattar även samtliga försäkrades förhållanden.

Vid *personförsäkring* är den försäkrade skyldig att lämna upplysningar i samma uträkning som försäkringstagaren om försäkringen har tecknats med den försäkrades kännedom eller på dennes uppdrag.

1.2.4 Konsekvenser om upplysningsplikten inte fullgörs

1.2.4.1 Svikligt förfarande eller förfarande i strid mot tro och heder

Om försäkringstagaren vid fullgörande av sin upplysningsplikt förfar svikligt eller i strid mot tro och heder är försäkringsavtalet ogiltigt och If fritt från ansvar för skadehändelse. If äger rätt till den betalade premien fram till dess ogiltigheten upptäcktes.

1.2.4.2 Uppsåttligt eller oäktsamt eftersättande av upplysningsplikten

Om försäkringstagaren på annat sätt uppsåttligen eller av oäktsamhet har eftersatt sin upplysningsplikt är If fritt från ansvar om If inte skulle ha meddelat försäkring om upplysningsplikten hade fullgjorts. Om If skulle ha meddelat försäkring mot högre premie eller i övrigt på andra villkor, är Ifs ansvar begränsat till vad som svarar mot betalad premie eller de villkor som egentligen skulle ha gällt. Har If inte tagit återförsäkring som annars skulle ha tecknats ska ansvaret anpassas efter detta.

Ansvarsbegränsningen gäller även i förhållande till annan försäkrad än den som eftersatt sin upplysningsplikt. Detta gäller inte borgenärer med förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt.

För *trafikförsäkring* gäller att If enbart har rätt till resterande premie om oriktiga eller ofullständiga uppgifter har medfört för låg premie.

Vid *konsumentförsäkring* tillämpar If försäkringsavtalslagen 4 kap. 2 §.

1.2.4.3 När det inte blir konsekvenser

Konsekvenserna enligt ovan inträder inte om If, när upplysningsplikten eftersattes, insåg eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga eller ofullständiga. Detsamma gäller om de förhållanden som upplysningarna avsåg saknade betydelse eller senare har upphört att ha betydelse.

1.2.5 Premiebetalning

Den första premien ska betalas senast på avtalstidens första dag eller på annan senare dag som anges på fakturan. Premien behöver dock inte betalas tidigare än 14 dagar efter det att If sänt faktura till försäkringstagaren. Betalas premien inte inom denna tid är försäkringstagaren i dröjsmål.

Premie för en senare premieperiod behöver inte betalas tidigare än en månad från den dag If sände ett krav på premien till försäkringstagaren.

Om försäkringstagaren inte betalar hela premiefakturan avkortas avtalsperioden till att svara mot förhållandet mellan betalad premie och den premie som skulle ha betalats. Samma regel tillämpas om försäkringstagaren under avtalstiden utvidgar försäkringen men inte betalar tilläggspremien. Vid den förkortade avtalsperiodens slut kommer försäkringsavtalet från denna tidpunkt att förnyas under ett år om inget annat avtalas.

Betalas premien efter förfallodagen har If rätt att erhålla dröjsmålsränta enligt räntelagen samt ersättning för kostnader enligt lag på grund av dröjsmålet.

Försäkringstagaren anses ha betalat premien när han lämnat ett betalningsuppdrag avseende premien till en bank eller någon annan liknande betalningsförmedlare.

1.3 Riskökning

1.3.1 Upplysningsplikt vid riskökning

Företagsförsäkring och *konsumentförsäkring*

Försäkringstagaren ska utan oskäligt dröjsmål anmäla till If om risken för försäkringsfall ökat genom ändring

- a) av ett förhållande som anges i försäkringsavtalet och som är av väsentlig betydelse för risken.
- b) av ett sådant förhållande som försäkringstagaren uppgett för If i samband med avtalsslutet eller
- c) av risken i övrigt.

För *konsumentförsäkring* gäller endast punkten a).

Personförsäkring

Försäkringstagaren ska utan oskäligt uppehåll anmäla till If om försäkringstagaren eller försäkrad inom den försäkrade omfattningen ändrar levnadsförhållanden såsom, yrkesverksamhet, bostadsort eller liknande.

1.3.2 Konsekvenser om upplysningsplikten inte fullgörs

Har risken för försäkringsfall ökat och försäkringstagaren inte fullgjort sin upplysningsplikt vid riskökning är If helt eller delvis fritt från ansvar enligt vad som sägs i försäkringsavtalslagen.

Ansvarsbegränsningen i föregående stycke gäller även i förhållande till annan försäkrad än den som inte fullgjort sin upplysningsplikt vid riskökning. Detta gäller inte borgenärer med förmånsrätt i fast egendom eller tomtträtt.

Vid *personförsäkring* påverkas inte Ifs ansvar av att den försäkrades hälsotillstånd försämrats.

1.4 Utvidgningar eller inskränkningar under avtalstiden**1.4.1 Försäkringstagarens ändringsrätt**

Om försäkringstagaren under avtalstiden vill

- att försäkringen ska utvidgas gäller i tillämpliga delar vad som sägs om nyteckning i kapitel 1.2.
- begränsa försäkringens omfattning gäller i tillämpliga delar vad som sägs om avslut av försäkringsavtalet i kapitel 1.6.

1.4.2 Ifs ändringsrätt

Vid *konsumentförsäkring* och *företagsförsäkring* äger If rätt att ändra försäkringen under samma förutsättningar som gäller vid förtida uppsägning.

1.5 Förnyelse av försäkringsavtalet**1.5.1 Ändring i försäkringen i samband med förnyelse**

Reglerna om försäkringstagarens upplysningsplikt och upplysningar gällande försäkrads förhållanden i samband med nyteckning gäller även vid förnyelse.

Vill If ändra försäkringen i samband med en förnyelse, ska If skriftligen ange ändringen senast samtidigt med kravet på premie för den förnyade försäkringen. Den förnyade försäkringen gäller då för den tid och på de villkor som If har angett.

Ändring av *personförsäkring* regleras, förutom av bestämmelsen ovan, av försäkringsavtalslagen 11 kap. och förbehåll i produktvillkor.

1.5.2 Avtals- och ansvarstid

Har inte en giltig uppsägning skett förnyas försäkringen med en avtalstid om ett år, på de villkor i övrigt som har gällt innan förnyelsen. Detta gäller dock inte om annat har avtalats eller framgår av omständigheterna. Vid *företagsförsäkring* har If rätt att inte förnya försäkringen om försäkringstagaren är i dröjsmål med premiebetalningen från föregående avtalstid.

Avtalstiden för en förnyad försäkring börjar när den föregående upphör.

Tiden när If är ansvarigt för försäkringsfall (ansvarstid) anges i respektive produktvillkor.

If kan i försäkringsbrevet förbehålla sig rätten att ansvarighetstiden inträder först när premien kommit If tillhanda (kontantklausul).

1.5.3 Premiebetalning

Förnyelsepremien ska betalas senast på den nya avtalstidens första dag eller på annan senare dag som anges på fakturan. Premien behöver dock inte betalas tidigare än en månad efter det att If sänt premiefaktura till försäkringstagaren. Betalas premien inte inom denna tid är försäkringstagaren i dröjsmål.

Premie för en senare premieperiod behöver inte betalas tidigare än en månad från den dag If sände ett krav på premien till försäkringstagaren.

Om försäkringstagaren inte betalar hela premiefakturan avkortas avtalsperioden till att svara mot förhållandet mellan betald premie och den premie som skulle ha betalats. Samma regel tillämpas om försäkringstagaren under avtalstiden utvidgar försäkringen men inte betalar tilläggspremien. Vid den förkortade avtalsperiodens slut kommer försäkringsavtalet från denna tidpunkt att förnyas under ett år om inget annat avtalas.

Betalas premien efter förfallodagen har If rätt att erhålla dröjsmålsränta enligt räntelagen samt ersättning för kostnader enligt lag på grund av dröjsmålet.

Försäkringstagaren anses ha betalat premien när han lämnat ett betalningsuppdrag avseende premien till en bank eller någon annan liknande betalningsförmedlare.

1.5.4 Återupplivning samt premiebetalning som begäran om ny försäkring

Om det inte är *personförsäkring* och försäkringstagaren betalar en premie efter det att försäkringen har upphört på grund av uppsägning till följd av obetald premie, ska detta anses som en begäran om en ny försäkring på samma villkor från och med dagen efter den då premien betalades. Vill If inte meddela försäkring enligt försäkringstagarens begäran, ska en underrättelse om detta sändas till försäkringstagaren inom 14 dagar från den dag då premien betalades. Annars anses en ny försäkring ha tecknats i enlighet med försäkringstagarens begäran.

Om det är *personförsäkring* och försäkringstagaren betalar en premie inom tre månader efter det att försäkringen har upphört på grund av uppsägning till följd av obetald premie, återupplivas försäkringen på oförändrade villkor. Ansvarstiden börjar då dagen efter det att premien betalas.

1.6 Avslut av försäkringsavtal**1.6.1 Uppsägning till avtalstidens utgång****1.6.1.1 Försäkringstagarens uppsägning**

Om försäkringstagaren inte vill förnya försäkringen ska If meddela detta senast en månad före avtalstidens slut. Om det är *konsumentförsäkring* eller *personförsäkring* får försäkringstagaren när som helst säga upp försäkringen att upphöra vid avtalstidens utgång.

Om det är *företagsförsäkring* och If i samband med förnyelse vill ändra i försäkringen har försäkringstagaren rätt att senast 14 dagar efter det att meddelandet om ändringen sänts säga upp försäkringsavtalet. Försäkringsavtalet upphör då att gälla vid avtalstidens utgång eller, om försäkringsavtalet förnyats, med omedelbar verkan.

1.6.1.2 Ifs uppsägning

Om If inte vill förnya försäkringen gäller följande.

a) Om det är *företagsförsäkring* får If säga upp försäkringen att upphöra vid avtalstidens utgång. Uppsägningen ska göras skriftligen och sändas till försäkringstagaren senast en månad innan avtalstiden går ut.

b) Om det är *konsumentförsäkring* eller *personförsäkring* får If säga upp försäkringen att upphöra vid avtalstidens utgång. Uppsägningen ska göras skriftligen och sändas till försäkringstagaren senast en månad innan avtalstiden går ut. Den ska för att få verkan innehålla en förfrågan om försäkringstagaren vill ha försäkringen förnyad. Begär försäkringstagaren att försäkringen förnyas, gäller uppsägningen bara om det finns särskilda skäl att vägra försäkring med hänsyn till sådana omständigheter som anges i försäkringsavtalslagen 3 kap. 1 § (*konsumentförsäkring*) respektive

försäkringsavtalslagen 11 kap. 1 § (*personförsäkring*).

1.6.2 Förtida uppsägning

1.6.2.1 Försäkringstagarens uppsägning

Försäkringstagaren får säga upp försäkringen att upphöra före avtalstidens utgång, om

- a) If väsentligt åsidosätter sina skyldigheter enligt försäkringsavtalslagen eller enligt försäkringsavtalet,
- b) försäkringsbehovet faller bort, dock inte genom att försäkringstagaren tecknat eller avser att teckna försäkring i annat försäkringsbolag, eller det inträffar någon annan liknande omständighet,
- c) If har ändrat försäkringsavtalet under avtalstiden,

samt om det är *konsumentförsäkring* även om

- d) försäkringen har förnyats och försäkringstagaren ännu inte har betalat premie för den nya premieperioden,
- e) försäkringstagaren efter förnyelse tecknar en motsvarande försäkring hos ett annat försäkringsbolag utan att betala premie för den förnyade försäkringen, anses denna uppsagd med omedelbar verkan eller
- f) det i annat fall föreligger en ny omständighet av väsentlig betydelse för försäkringsförhållandet.

Om inte annat anges, får uppsägningen verkan dagen efter den dag då If mottog uppsägningen. Försäkringen kan också sägas upp med verkan från och med en viss dag i framtiden.

Om det är *personförsäkring* får försäkringstagaren när som helst säga upp försäkringen att upphöra omedelbart.

Försäkringstagaren får säga upp försäkringen i förtid också i några andra situationer som anges i försäkringsavtalslagen (t ex konkurs och likvidation).

1.6.2.2 Ifs uppsägning

If får säga upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter den dag uppsägningen sändes

- a) vid dröjsmål med premiebetalning som inte är av ringa betydelse
- b) om försäkringstagaren eller den försäkrade grovt har åsidosatt sina förpliktelser mot If eller om det annars finns synnerliga skäl,

samt om det är *företagsförsäkring* dessutom

- c) om försäkringstagaren eller den försäkrade har väsentligt åsidosatt sina förpliktelser mot If, eller
- d) om ett i villkoren angivet förhållande av väsentlig betydelse för risken har ändrats på ett sätt som If inte kan antas ha tagit i beräkning.

Uppsägningen ska ske utan oskäligt dröjsmål från det att If fick kännedom om det förhållande som den grundas på. Annars förlorar If rätten att säga upp försäkringen på grund av förhållandet, om inte försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder.

Om det är *konsumentförsäkring* eller *personförsäkring* får inte If återropa dröjsmål vid vissa hinder för premiebetalning enligt försäkringsavtalslagen 5 kap. 2 § respektive försäkringsavtalslagen 13 kap. 2 §.

Om det är *personförsäkring* har If inte rätt att säga upp försäkringen på grund av att den försäkrades hälsotillstånd försämrats.

Om det är *personförsäkring* förbehåller sig If rätt till uppsägning i enlighet med vad som sägs i respektive produktvillkor, om förbehållet behövs på grund av försäkringens art eller någon annan särskild omständighet. En uppsägning eller ett meddelande om ändring med stöd av förbehållet får verkan en månad efter det att If sände uppsägningen eller meddelandet.

Om If under avtalstiden får kännedom om att upplysningsplikten vid tecknandet av *personförsäkring* har åsidosatts, får If säga upp försäkringen för upphörande eller ändring. Uppsägningen ska göras skriftligen och med tre månaders uppsägningstid, räknat från det att If sände den. Skulle If, om upplysningsplikten hade fullgjorts, ha meddelat försäkring mot högre premie eller i övrigt på andra villkor än som avtalats, har försäkringstagaren rätt till fortsatt försäkring med det försäkringsbelopp som svarar mot den premie och de villkor i övrigt som avtalats. Begäran om fortsatt försäkring ska framställas före uppsägningstidens utgång. I uppsägningen ska anges

under vilka förutsättningar en försäkringstagare har rätt till fortsatt försäkring, annars får uppsägningen ingen verkan.

Samtliga försäkringsavtal förutom personförsäkringsavtal som gäller mellan If och försäkringstagaren och denne närstående juridiska personer får, vid svek eller förfarande i strid mot tro och heder, sägas upp av If med 14 dagars varsel. Med närstående avses sådana juridiska personer i vilka försäkringstagaren har betydande beslutande- eller äganderätt.

1.6.3 Premie när försäkringsavtalet upphör

Upphör försäkringen i förtid, har If rätt till den premie som skulle ha betalats om avtal hade slutits för den tid under vilken If har varit ansvarigt. Har högre premie betalats, ska If betala tillbaka det överskjutande beloppet. If återbetalar inte automatiskt belopp som understiger 50 kronor, såvida försäkringstagaren inte begär detta.

Är försäkringsavtalet ogiltigt får If ändå behålla betald premie för förfluten tid.

2 Vid skada

2.1 Framkallande av försäkringsfall

Om den försäkrade framkallat ett försäkringsfall

- a) uppsåtligt betalas ingen ersättning.
- b) genom grov vårdslöshet eller genom att den försäkrade måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa och det är
 - *företagsförsäkring* betalas ingen ersättning.
 - *konsumentförsäkring* eller *personförsäkring*, kan ersättningen sättas ned såvitt angår denne efter vad som är skäligt med hänsyn till dennes förhållanden och omständigheterna i övrigt.
- c) genom vårdslöshet som inte är grov kan detta medföra nedsättning i den mån det särskilt anges i ett produktvillkor.

Om den försäkrade förvärrat följderna av en skada gäller vad som sägs i föregående stycke i den utsträckning förhållandet har påverkat skadan.

Vid *företagsförsäkring* gäller ersättningsbegränsningen även i förhållande till annan försäkrad än den som framkallat försäkringsfallet.

För sjukförsäkrings- och olycksfallsskada som drabbar underårig samt för självmord finns särskilda regler i försäkringsavtalslagen 12 kap. 8 § och 9 §.

För nedsättning av trafikskadeersättning gäller trafikskadelagen.

2.2 Förhindra eller minska skadan

2.2.1 Räddningsplikt

När ett försäkringsfall inträffar eller kan befaras vara omedelbart förestående, dvs även när händelse som kan förväntas föranleda skadeståndskrav inträffar, ska den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att hindra eller minska skadan.

Anmärkning:

För *egendomsförsäkring* och *avbrottsförsäkring* vid *egendomsskada* innebär ovanstående till exempel att den försäkrade

- snarast möjligt ska omhänderta och skydda skadad och oskadad egendom
- utan uppskov ska vidta lämpliga åtgärder, även av provisorisk art, för att återuppta eller upprätthålla den försäkrade verksamhetens drift
- ska söka bereda sådana arbetstagare, som genom skadan blivit arbetslösa, annan produktiv sysselsättning än den ordinarie arbetsuppgiften.

Den försäkrade ska snarast möjligt underrätta If och är skyldig att följa de föreskrifter som If kan lämna med anledning av skadehändelsen.

2.2.2 Bevara Ifs regressrätt

Om någon som inte är part i försäkringsavtalet är ersättningskyldig ska den försäkrade också vidta åtgärder för att bevara den rätt If kan ha mot denne.

2.2.3 Medgivande av ansvar

Den försäkrade får inte utan Ifs godkännande betala krav eller medge ansvar som kan föranleda anspråk mot If.

2.2.4 Vid olycksfall eller sjukdom

Om den försäkrade råkar ut för ett olycksfall eller drabbas av sjukdom ska den försäkrade

- snarast anlita läkare
- följa läkares föreskrifter
- följa Ifs anvisningar,

2.2.5 Räddningskostnad

If ersätter skäligen kostnader för åtgärd för att hindra eller minska skada som omfattas eller skulle ha omfattats av försäkringen, under förutsättning att If föreskrivit åtgärden eller den med hänsyn till omständigheterna är försvarlig. Ersättning lämnas dock inte om den försäkrade har rätt till ersättning från annan enligt lag, författning, avtal, garanti eller liknande åtagande.

Ersättning betalas inte för att avvärja befarad skada på grund av säkerhetsbrist eller defekt hos *produkt* som den försäkrade levererat.

Räddningskostnad ersätts även om försäkringsbeloppet inte räcker till. Detta gäller inte vid *ansvarsförsäkring* som är *företagsförsäkring*.

2.2.6 Konsekvenser när skada inte hindrats eller minskats

Har den försäkrade uppsåtligen åsidosatt sina skyldigheter att förhindra eller minska skadan och detta medfört skada för If, kan ersättningen sättas ned såvitt angår denne efter vad som är skäligt med hänsyn till dennes förhållanden och omständigheterna i övrigt. Detsamma gäller om den försäkrade har åsidosatt sina skyldigheter med vetskap om att det innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa eller annars genom grov vårdslöshet. Redan utbetald försäkringsersättning ska återbetalas till If i samma utsträckning som nedsättning skulle ha skett.

Om det är *företagsförsäkring* gäller första stycket även om den försäkrade handlat med försummelse som inte är ringa.

I vissa produktvillkor kan närmare anvisningar finnas för när och med vilka belopp nedsättning ska ske.

För nedsättning av trafikskadeersättning gäller trafikskadelagen.

2.3 Skadeanmälan och begäran om försäkringsersättning**2.3.1 Skyldigheten att dokumentera skada och medverka i skadereglering**

Det åligger den försäkrade att dokumentera skadan i syfte att fastställa dess orsak och omfattning.

Den försäkrade ska på begäran av If lämna upplysningar och tillhandahålla verifikationer, bevis, läkarintyg, dödsfallsintyg, originalkvitton, och andra handlingar som If behöver för att reglera skadan.

Skadad egendom ska sparas och om If så begär överlämnas till If.

Vid *ansvarsförsäkring* är den försäkrade skyldig att utan ersättning utföra de utredningar, analyser och undersökningar som är av betydelse för att bedöma skadefallet och den försäkrades ansvarighet och som kan genomföras inom den försäkrades verksamhet. I händelse av rättegång ska den försäkrade tillse att i erforderlig utsträckning vittnes- och sakkunnigbevisning kan föras med hjälp av hos honom anställd personal.

Den som begär försäkringsersättning är skyldig att medverka till besiktning som If vill utföra i anledning av inträffad skada.

Dokumentations- och medverkansskyldigheten gäller även i den utsträckning det behövs för Ifs regress.

Den försäkrades dokumentation av skadan och medverkan i skaderegleringen ska ske utan ersättning.

2.3.2 Skadeanmälan

Skadehändelse som

- har inträffat
- den försäkrade inser eller borde inse kommer att inträffa eller
- den försäkrade befarar eller borde befara kommer att inträffa ska anmälas till If utan dröjsmål.

2.3.3 Begäran om försäkringsersättning

Den som begär försäkringsersättning ska

- a) visa att försäkringsfall föreligger
- b) lämna specificerat krav på ersättning enligt Ifs anvisningar
- c) om annan försäkring gäller för samma skada, upplysa If om detta
- d) göra polisanmälan på den ort där skadan inträffat samt sända anmälan till If vid
 - stöld eller annat tillgrepp,
 - inbrott,
 - rån, hot eller överfall,
 - förmögenhetsbrott eller
 - i tillämpliga fall, misstanke om eller försök till sådana brott.

Ersättningsanspråk ska anmälas till If senast tolv månader från det att den försäkrade fått kännedom om sin möjlighet att få ersättning från If eller på annat sätt nyttja sin försäkring.

För *motorförsäkring* och *konsumentförsäkring* gäller endast preskriptionsreglerna i 2.8.

Anmärkning:

Kännedomstidpunkten för fordringen är för

- *egendomsförsäkring* normalt samma som tidpunkten för skadehändelsen,
- *ansvarsförsäkring* då någon framställer krav på skadestånd mot den försäkrade och
- *rättskyddsförsäkring* den tidpunkt då den försäkrade mottagit räkning från sitt ombud.

2.3.4 Konsekvenser om skadeanmälan och begäran om ersättning är fel

Om den försäkrade har försummat att följa bestämmelserna om dokumentation, medverkan, besiktning, skadeanmälan eller hur ersättningsanspråk ska framställas till If gäller följande.

Om försummelsen har medfört skada för If, kan den ersättning som annars skulle ha betalats sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Vid *ansvarsförsäkring* gäller dessutom att, om If har utbetalt ersättning till den skadelidande, If har rätt att från den försäkrade återkräva en skälig del av vad If utbetalt.

Nedsättning sker inte om försummelsen har varit ringa.

För nedsättning av trafikskadeersättning gäller trafikskadelagen.

Om den försäkrade försummat att följa bestämmelsen om när ersättningsanspråk ska anmälas till If är If fritt från ansvar.

2.3.5 Oriktiga uppgifter i samband med skada

Om den försäkrade eller någon annan som begär ersättning av If efter ett försäkringsfall uppsåtligen eller av grov vårdslöshet oriktigt har uppgett, förtigt eller dolt något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning från försäkringen, kan den ersättning som annars skulle ha betalats till honom sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

2.4 Ifs hantering av skada

När If har mottagit skadeanmälan ska If vidta de åtgärder som behövs för att skadan utan oskäligt dröjsmål ska kunna regleras.

2.4.1 Skaderegistrering

If har rätt att registrera skador i försäkringsbranschens gemensamma skadeanmälningsregister (GSR). Registret används endast i samband med skadereglering. Personuppgiftsansvarig för det gemensamma skadeanmälningsregistret är Sveriges Försäkringsförbund.

2.4.2 Regressrätt

I samma utsträckning som If har betalat ersättning för skada, övertar If den försäkrades rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan eller enligt åtagande svarar för skadan.

Vid regress avseende trafikskadeersättning gäller trafikskadelagen.

Om Ifs skadeersättning avser försäkringstagarens ersättningsskyldighet gentemot annan försäkrad eller hans åtagande att teckna försäkring anses den skada som If betalat uppkommen enbart hos försäkringstagaren.

För *personförsäkring* gäller bestämmelserna i försäkringsavtalslagen 16 kap. 10 §, istället för vad som anges ovan.

Ifs rätt att framställa regress innebär inte en skyldighet för If att framställa sådant krav.

2.4.3 Reglering av skada mellan försäkringsbolag

Krav från ansvarsförsäkringsgivare i enlighet med den mellan försäkringsbolagen träffade regressöverenskommelsen regleras av If utan att skadeanmälan från den försäkrade krävs.

2.4.4 Dubbelförsäkring

Om det är *företagsförsäkring* och samma intresse har försäkrats mot samma risk hos flera försäkringsgivare, är varje försäkringsgivare ansvarig mot den försäkrade som om den försäkringsgivaren ensam hade meddelat försäkring. Den försäkrade har dock inte rätt till högre ersättning från försäkringsgivarna än som sammanlagt svarar mot skadan. Överstiger summan av ersättningarna skadan, fördelas ansvarigheten mellan försäkringsgivarna efter förhållandet mellan ersättningsbeloppen.

Är det som omfattas av denna försäkring även försäkrat genom annan försäkring och det finns förbehåll i den om dubbelförsäkring, gäller samma förbehåll för denna försäkring. Ansvarigheten fördelas då mellan försäkringarna på sätt som anges i tillämplig försäkringsavtalslag.

För vissa fall av dubbelförsäkring tillämpas fördelning i enlighet med den mellan försäkringsbolagen träffad dubbelförsäkringsöverenskommelse (DÖ).

2.5 Mervärdesskatt (Moms)

If betalar inte moms när

- försäkringstagaren,
 - den försäkrade,
 - den skadelidande eller
 - ägaren eller uthyraren av den försäkrade egendomen
- är redovisningsskyldig för sådan skatt.

Försäkringstagaren och den försäkrade ska på begäran utnyttja sin avlyftningsrätt och till If betala moms som If betalt till skadelidande.

2.6 Självrisk och karen**2.6.1 Självrisk**

Från ersättningen görs vid varje skada avdrag med den självrisk som framgår av försäkringsbrevet. I vissa fall kan självrisken vara högre eller lägre än vad som anges där och extra självrisk kan tillkomma, detta framgår i så fall av villkorsavsnittet för försäkringsformen.

2.6.2 Procentuell självrisk

Procentuella självrisker är antingen i procent av basbeloppet eller i procent av skadekostnaden. I det senare fallet beräknas självrisken på den del av skadekostnaden som överstiger grundsjälvrisken. Självrisken i procent av basbeloppet avrundas nedåt till jämnt hundratal kronor.

2.6.3 Karens

Under karenstid lämnas ingen ersättning. Karenstiden räknas från och med första arbetsdagen utom för avbrottsförsäkring vid uthyrning av bostäder eller lokaler då den räknas från dagen efter skadan.

2.7 Försäkringsersättning**2.7.1 Tidpunkt för betalning av ersättning**

If ska betala ersättning senast en månad efter det att den ersättningsberättigade gjort vad som åligger denne.

Har den som begär ersättning uppenbarligen rätt till åtminstone ett visst belopp ska detta genast betalas ut i avräkning på den slutgiltiga ersättningen.

När det gäller egendom som repareras eller återanskaffas ska If betala ersättning senast en månad efter det att den ersättningsberättigade visat att egendomen reparerats eller återanskaffats.

Om polisutredning eller värdering av värderingsman avvaktas eller om myndighet meddelar beslut eller annan liknande händelse inträffar som påverkar Ifs möjlighet att betala ersättning, betalar If ersättning senast en månad efter det att hindret har upphört.

Livränta betalas successivt.

2.7.2 Ränta på försäkringsersättning vid dröjsmål

Betalas ersättning senare än vad som sagts i 2.7.1 betalas dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

Under tid som hinder för utbetalning föreligger i form av polisutredning, värdering av värderingsman, myndighetsbeslut eller annan liknande händelse betalas ränta enligt riksbankens referensränta.

Vid *förmögenhetsbrottskada* betalas dock ränta först efter det att polisutredningen har avslutats.

Vid *företagsförsäkring* betalas inte ränteersättning om den understiger 500 kronor.

2.7.3 Force majeure

If är inte ansvarigt för förlust som kan uppstå om skadeutredning, utbetalning av ersättning eller återställande av skadad egendom fördröjs på grund av

- krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution, uppror eller upplöpp
- arbetsmarknadskonflikt, även om If vidtagit eller är föremål för konfliktåtgärder
- konfiskation eller nationalisering
- rekvisition, destruktion av eller skada på egendom genom order från regering eller myndighet.

2.7.4 Ifs kvittningsrätt

If har rätt, men inte skyldighet, att kvitta varje förfallet belopp som If har att fordra från den försäkrade mot varje fordran som denne har mot If.

Vid personskadeersättning kan Ifs kvittningsrätt vara begränsad genom lag.

2.8 Preskription

Den som vill göra anspråk på försäkringsersättning förlorar sin rätt om han inte väcker talan mot If inom tre år efter att ha fått kännedom om att anspråket kunde göras gällande och i varje fall inom tio år från det att anspråket tidigast kunde göras gällande.

Om det är *företagsförsäkring* kan If för att påskynda att slutlig uppgörelse träffas skriftligen förelägga den försäkrade att väcka talan mot If inom sex månader från den dag den försäkrade fick del av föreläggandet.

Har den försäkrade framställt ersättningsanspråk till If i tid, har han alltid sex månader på sig att väcka talan sedan If lämnat slutligt besked i ersättningsfrågan.

Allmänna avtalsvillkor

FÖRSÄKRINGSNUMMER SP263315.1.5

23 juni 2010

12 (50)

Anmärkning:

Kännedomstidpunkten för fordringen är för

- *egendomsförsäkring* normalt samma som tidpunkten för skadehändelsen,
- *ansvarsförsäkring* då någon framställer krav på skadestånd mot den försäkrade och
- *rättsskyddsförsäkring* den tidpunkt då den försäkrade mottagit räkning från sitt ombud.

2.9 Värdering

2.9.1 Tid och plats för värdering

Värdering ska göras med utgångspunkt från prisläget i Sverige vid skadetillfället.

2.9.2 Ärrersättning

Maximal ersättning för ärr lämnas enligt nedanstående tabell i förhållande till försäkringsbeloppet för Medicinsk invaliditet.

Ansikte

- Klart vanprydande - 3,5 %
- Klart vanprydande av större omfattning - 6,0 %
- Klart vanprydande av mycket stor omfattning - 10,0 %
- ... men dessutom påtagligt fränstötande - 15,0 %

Händer och underarmar

- Klart vanprydande - 3,0 %
- Klart vanprydande av större omfattning - 5,0 %
- Klart vanprydande av mycket stor omfattning - 7,0 %
- ... men dessutom påtagligt fränstötande - 10,0 %

Bål

- Klart vanprydande - 1,5 %
- Klart vanprydande av större omfattning - 2,8 %
- Klart vanprydande av mycket stor omfattning - 5,0 %
- ... men dessutom påtagligt fränstötande - 7,0 %

Överarmar, fötter och ben

- Klart vanprydande - 2,8 %
- Klart vanprydande av större omfattning - 4,2 %
- Klart vanprydande av mycket stor omfattning - 6,0 %
- ... men dessutom påtagligt fränstötande - 8,0 %

3 Allmän information

3.1 Personuppgiftslagen (PuL)

De personuppgifter som If hämtar in om dig är nödvändiga för att vi ska kunna administrera försäkringen, fullgöra våra avtalsförpliktelser och tillgodose de önskemål du har som kund. Uppgifterna kommer också att användas för att utvärdera och fatta beslut om innehåll och utformning av försäkringar samt för marknadsanalyser och marknadsföring.

För sådana ändamål kan vi komma att lämna personuppgifter till bolag som vi samarbetar med. För det fall vi har upplysningsskyldighet gentemot myndighet kommer vi att lämna ut de uppgifter myndigheten begär att få ta del av. Uppgifterna kommer också att användas för att ge dig information om våra tjänster i övrigt.

Enligt PuL har du rätt att begära information om och rättelse av de personuppgifter som finns om dig. För utdrag enligt § 26 PuL skriver du till If Skadeförsäkring, Registerutdrag, 106 80 Stockholm. Du kan också mejla in en förfrågan via www.if.se.

If Skadeförsäkring AB (publ), 106 80 Stockholm, är personuppgiftsansvarig.

3.2 Om vi inte kommer överens

3.2.1 Tvist om försäkringsavtalet

Tvist om tolkning och tillämpning av detta försäkringsavtal ska prövas av svensk domstol med tillämpning av svensk lag.

3.2.2 Tvist om värde på skadad försäkrad egendom

Vid tvist om värdet av skada på försäkrad egendom ska, om If och den försäkrade kommer överens om det, en värderingsman uttala sig om värdet. Värderingsmannen ska vara auktoriserad av svensk handelskammare om inte parterna enats om annat.

Värderingsmannen ska tillämpa villkorens värderingsregler. Parterna får lägga fram egen utredning och lämna egna synpunkter. I sitt utlåtande ska värderingsmannen ange hur denne beräknat skadans värde. Värderingsmannen ska lämna sitt utlåtande inom tre månader sedan denne blivit utsedd.

Av ersättningen till värderingsmannen ska den försäkrade betala 50 % av värderingsmannens ersättning, dock högst 5 000 kronor. Om skadan genom värderingsmannens utlåtande värderas till högre belopp än det som If erbjuder, betalar If hela kostnaden.

Om det är *företagsförsäkring* och skadekostnaden av någon av parterna uppskattas till mer än 500 000 kronor ska tvist om tolkning och tillämpning av skadevärderingsreglerna på begäran av part värderingen hänskjutas till avgörande genom skiljedom enligt Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstituts Skiljedomsregler för Försäkringstvister.

3.2.3 Tvist om ombuds kostnadsräkning

If har rätt att påkalla prövning av skälighet av ombuds arvode och kostnader hos

- Ombudskostnadsnämnden,
- Försäkringsförbundets nämnd för rättsskyddsfrågor eller hos
- revisorsorganisation.

3.3 Försäkringsavtalslagen (FAL)

För denna försäkring gäller bestämmelserna i försäkringsavtalslagen (FAL) samt svensk lag i övrigt.

3.4 Premieskatt, premieavgift och andra liknande kostnader

Avtalad premie innefattar inte skatter, avgifter och liknande kostnader som den försäkrade enligt lag är skyldig att betala med anledning av detta försäkringsavtal.

3.5 När If inte återoppar ansvarsbegränsning

För *personförsäkring* gäller bestämmelserna i försäkringsavtalslagen 12 kap. 8-11 §§, istället för vad som anges nedan.

För Trafikförsäkringen gäller villkoren för densamma istället för vad som anges nedan.

När If får kännedom om ett förhållande som vid försäkringsfall kan föranleda begränsning av Ifs ansvar ska If utan oskäligt dröjsmål lämna ett skriftligt meddelande om detta till försäkringstagaren och till den som annars kan göra anspråk på ersättning. Annars förlorar If rätten att återoppar förhållandet mot den som skulle ha fått meddelandet, om inte försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder.

If återoppar inte ansvarsbegränsning vid brott mot upplysningsplikten, försummelse att anmäla riskökning, framkallande av försäkringsfallet, brott mot säkerhetsföreskrifter och brott mot räddningsplikten till följd av

- a) ringa oaktsamhet,
- b) handlande av någon som var allvarligt psykiskt störd eller som var under tolv år, eller
- c) handlande som avsåg att förebygga skada på person eller egendom i sådant nödläge att handlandet var försvarligt.

If återoppar heller inte ansvarsbegränsning vid brott mot upplysningsplikten och försummelse att meddela riskökning, om If vid tidpunkten för försummelsen insåg eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga eller ofullständiga. Detsamma gäller om de oriktiga eller ofullständiga upplysningarna saknade eller senare har upphört att ha betydelse för avtalets innehåll.

If återoppar heller inte ansvarsbegränsning vid framkallande av försäkringsfall om den försäkrade kan visa att varken företagsledningen eller arbetsledningen haft vetskap om eller borde ha haft vetskap om skaderisken.

3.6 Vilka som likställs med den försäkrade (identifikation)

Om det är *företagsförsäkring*

1. Vid framkallande av försäkringsfall och brott mot räddningsplikten likställs med handlande av den försäkrade, handlande av

- a) anställda i ledande ställning på företaget eller på platsen, och
- b) annan som med den försäkrades samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen.

2. Vid brott mot säkerhetsföreskrifter likställs med den försäkrade annan som har haft att tillse att säkerhetsföreskriften följdes.

Om det är *konsumentförsäkring*

Med den försäkrades handlande likställs vid framkallande av försäkringsfallet, brott mot säkerhetsföreskrifter och brott mot räddningsplikten handlande av

- a) den som med den försäkrades samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen, och
- b) den försäkrades make, sambo och annan familjemedlem, när den försäkrade egendomen utgör gemensam bostad eller bohag i en sådan bostad.

Detta gäller dock inte om det finns synnerliga skäl mot detta.

Om det är *personförsäkring* är den försäkrade är skyldig att lämna upplysningar i samma utsträckning som försäkringstagaren.

4 Säkerhetsföreskrifter

4.1 Vad som menas med säkerhetsföreskrift

Med säkerhetsföreskrift avses en föreskrift om vissa bestämda

- handlingssätt eller anordningar som är ägnade att förebygga eller begränsa skada eller
- kvalifikationer hos den försäkrade eller dennes anställda eller andra medhjälpare.

Vilka säkerhetsföreskrifterna är framgår av respektive produktvillkor.

4.2 Konsekvenser när säkerhetsföreskrift inte följts

Om den försäkrade, eller annan som har haft att tillse att föreskriften följdes, vid försäkringsfallet har försummat att följa en säkerhetsföreskrift som framgår av försäkringsvillkoren eller av en författning som villkoren hänvisar till, kan ersättningen från försäkringen sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt.

För *konsumentförsäkring* görs nedsättning endast såvitt angår den försäkrade som inte följt säkerhetsföreskriften.

I vilken utsträckning nedsättning sker framgår av respektive produktvillkor.

Försäkringsvillkor för Bostadsrättstillägg

FÖRSÄKRINGSNUMMER SP263315.1.5

23 juni 2010

14 (50)

1 Vem försäkringen gäller för

De försäkrade är innehavare av bostadsrätt på försäkringsställe.

2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar under avtalstiden.

3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar i försäkrad lägenhet på försäkringsställe.

4 Vad som är försäkrat

Försäkringen gäller för det lagliga intresse som består i att värdet av försäkrad egendom inte minskar eller går förlorat.

4.1 Vad som ingår i försäkringen

Egendom i bostadsrättslägenhet som

- bostadsrättshavaren enligt bostadsrättslagen eller föreningens stadgar är reparationsskyldig och underhållsskyldig för,
- fast inredning som bostadsrättshavaren bekostat,
- avser inglasad balkong eller altan samt tomtmark och växtlighet som bostadsrättshavaren har bekostat.

4.2 Vad som inte ingår i försäkringen

Egendom som kan ersättas av fastighetens försäkring eller bostadsrättsföreningen.

5 Försäkrings omfattning

5.1 Brand

5.1.1 Vad försäkringen omfattar

Försäkringen gäller för fysisk skada genom

- brand, varmed avses eld som kommer lös,
- explosion,
- plötslig skada av sot,
- blixtnedslag,
- frätande gas som bildas vid oavsiktlig upphettning av plast eller
- släckmedel som oförutsett strömmar ut från brandsläckare.

5.1.2 Vad försäkringen inte omfattar

Försäkringen gäller inte för skada genom

- sprängningsarbete eller
- sot från levande ljus.

5.2 Naturskada

5.2.1 Storm, hagel och snölast på yttertak

Försäkringen gäller för fysisk skada genom

- storm, varmed avses vind med en hastighet om minst 21 meter per sekund,
 - hagel eller
 - snölast på yttertak (inte balkongtak eller liknande tak).
- Med skada genom storm, hagel eller snölast avses att egendom har skadats av
- vindkraften,
 - föremål som vindkraften blåst omkull, ryckt loss eller brutit sönder,
 - hagel,
 - tyngden av snö eller
 - nederbörd eller kyla som står i direkt samband med och är en oundviklig följd av en ersättningsbar skada enligt ovan.

5.2.2 Översvämning

Försäkringen gäller för fysisk skada genom översvämning orsakad av skyfall (minst 1 mm per minut

- eller 50 mm per dygn), snösmältning, stigande sjö eller vattendrag som
- från markytan strömmar direkt in i byggnad genom dörr, ventil eller annan sådan öppning (alltså inte genom grund eller liknande) eller
- inomhus tränger upp ur avloppslednings öppning eller anordning ansluten till den, t.ex. handfat, toalettstol eller golvvärme.

5.2.3 Markrörelser, lavin och dammgenombrott

Försäkringen gäller för fysisk skada genom

- markrörelser (jordmassor, klippblock eller stenar som plötsligt och oförutsett kommer i rörelse och avsevärt ändrar läge) samt jordskalv med minst styrka 4 enligt Richterskalan,
- lavin eller
- genombrott av dammbyggnad avsedd för vattenverk eller branddamm.

5.3 Stöld och skadegörelse

5.3.1 Vad försäkringen omfattar

Försäkringen gäller för stöld och skadegörelse i bostad om någon olovligen tar sig in i denna.

5.3.2 Vad försäkringen inte omfattar

Försäkringen gäller inte för stöld och skadegörelse som utförts av någon som

- haft tillåtelse att vistas i bostaden eller
- tagit sig in med nyckel som han haft tillåtelse att inneha.

5.4 Vatten

5.4.1 Vad försäkringen omfattar

Försäkringen gäller för fysisk skada genom oförutsett utströmning av

- vatten från ledningssystem för vatten, värme och avlopp med därtill anslutna anordningar samt från vattensäng och akvarium,
- vatten från våtutrymme, t.ex. dusch- och badrum, som har golvvärme och tätskikt för att förhindra utströmning,
- olja, vattenånga eller annan vätska från ledningssystem för lokaluppvärmning med därtill anslutna anordningar,
- annan vätska från ledningssystem med därtill anslutna anordningar eller
- kylmedel eller vätska från kyl- eller frysanläggning vid strömavbrott eller fel på anläggningen.

5.4.2 Vad försäkringen inte omfattar

Försäkringen gäller inte för

- skada genom utströmning från dräneringssystem, tak, takränna, takavlopp, utvändigt stuprör, ventilations- eller rökkanal,
- förlust av den utströmmande vätskan eller
- skada på det ytskikt inklusive tätskikt och dess anslutning till installationer eller övriga byggnadsdelar genom vilket läckage uppstår. Ytskiktet inklusive tätskiktet omfattas dock om det utförts av behörig installatör som utfärdat kvalitetsdokument för ytskiktet.

5.5 Glasskada

5.5.1 Vad försäkringen omfattar

Försäkringen gäller för skada genom bräckage eller sönderslagning på glas i fönster, dörr och inglasad balkong.

5.6 Allrisk, Installationer och hushållsmaskiner

5.6.1 Vad försäkringen omfattar

Försäkringen gäller när

- installation för värme, vatten, avlopp, ventilation, luftkonditionering, gas eller el,
- hushållsmaskin eller
- sanitetsgods gått sönder.

5.6.2 Vad försäkringen inte omfattar

Försäkringen gäller inte för fel på elvärmeslingor i golv i badrum, tvättstuga eller annat våtutrymme.

6 Försäkringsbelopp

Försäkringen är beloppslös.

7 Självrisk

Självrisken anges i försäkringsbrevet.

Om en i If försäkrad fastighet samtidigt drabbas av skada – och som ersätts genom fastighetens försäkring – gäller denna försäkring utan självrisk.

8 Säkerhetsföreskrifter

8.1 Stöld och skadegörelse

8.1.1 Dörrar

Ytterdörrar ska vara låsta.

8.1.2 Fönster

Fönster ska vara stängda och reglade inifrån om inte någon är hemma och ser till bostaden.

8.1.3 Nycklar

Nyckel får inte förvaras eller vara försedd med uppgift så att obehörig kan avgöra vart nyckeln går.

8.1.4 Låsbyte

Om det finns anledning misstänka att någon obehörigen innehar nyckel till bostaden ska låset omedelbart bytas. Kostnaden för låsbytet betalas av försäkringen om nyckeln förlorats vid en stöld som omfattas av försäkringen och det är sannolikt att gärningsmannen kan spåra vart nyckeln går.

8.2 Våtutrymme

Våtutrymme ska byggas och repareras av behörig installatör.

8.3 Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts

Om säkerhetsföreskrift inte följts görs normalt ett avdrag med 25 % från den ersättning som annars hade betalats.

Avdraget kan bli större i allvarigare fall, men kan också bli mindre om försummelsen varit mindre allvarlig.

9 Den försäkrades skyldigheter vid skada

Den försäkrades skyldigheter vid skada framgår av Allmänna avtalsvillkor kap 2 Vid skada.

10 Skadevärderings- och skadeersättningsregler

10.1 Skadevärderingsregler

Åldersavdrag görs på reparationskostnaden för varje byggnadsdel enligt tabellen nedan. En byggnadsdels ålder räknas från tidpunkten då den första gången togs i bruk.

Åldersavdraget är högst 80 % för varje byggnadsdel som före skadan var funktionsduglig. Vid ett och samma skadetillfälle är åldersavdraget sammanlagt högst 10 000 kronor för varje bostadsrättshavare.

Vid skada på målning, tapetsering samt annan väggbeklädnad eller golvbeläggning räknas målningen etc. i varje rum som en byggnadsdel.

Byggnadsdel	Antal år utan åldersavdrag	Avdrag per påbörjat år därefter
Åldersavdrag görs för både material och arbete		
A. Installationer för el, värme, vatten, avlopp, sanitet, ventilation och maskinell utrustning		
– rörsystem och vattenradiatorer	20 år	5 %
– elinstallation	25 år	5 %
– värmepanna	8 år	8 %
– värmepump och kompressor	3 år	10 %
– värmekulvert	10 år	5 %
– solfångare, vindkraftverk och hushållsmaskiner	5 år	8 %
– övriga installationer och annan maskinell utrustning	5 år	8 %
– sanitetsgods	20 år	5 %
– hushållsmaskiner i bostadslägenhet	1 år	10 %
B. Radio- och TV-antenn (även parabol), markis, utrustning för data-, tele- och TV-kommunikation	5 år	10 %
C. Målning, tapetsering och annan väggbeklädnad	5 år	8 %
– dock inte i våtrum		
D. Köks- och garderobsinredning	20 år	5 %
E. Golvbeläggning – dock inte i våtrum		
– sten, keramik och parkett	25 år	2 %
– textil	5 år	8 %
– övrigt material	10 år	5 %
F. Våtrumsbeklädnad inkl. tätskikt		
– golv- och väggmatta	5 år	8 %
– keramiska plattor	10 år	5 %
– övrigt material och utförande samt målning	5 år	10 %

1 Vem försäkringen gäller för

De försäkrade är

- försäkringstagaren,
- inteckningshavare i fast egendom eller tomträtt,
- annan ägare av försäkrad egendom enligt 4.1 om försäkringstagaren är ersättningsskyldig för eller i skriftligt avtal med ägaren åtagit sig att försäkra egendomen,
- försäkringstagarens arbetstagare och kunder för försäkrad egendom enligt 4.1 och
- annan ägare än försäkringstagaren om denne är namngiven i försäkringsbrevet.

2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar under avtalstiden.

2.1 Hyresförlustförsäkring

Ersättningstiden vid hyresförlustförsäkring är 24 månader om inget annat anges i försäkringsbrevet.

3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för egendoms-, avbrotts-, hyresförlust- och extrakostnadsskada till följd av egendomsskada som inträffar på följande platser.

Avbrotts-, hyresförlust- och extrakostnadsförsäkringen gäller dessutom för skada till följd av egendomsskada som inträffar på plats i omedelbar närhet till *försäkringsställe*.

3.1 På försäkringsställe

Försäkringen gäller för skada som inträffar på *försäkringsställe*.

3.2 På annan plats än försäkringsställe

Försäkringen gäller vid varje egendoms-, avbrotts- och extrakostnadsskada – dock inte i fordon under *transport* – som inträffar inom Norden

- i försäkringstagarens och dennes arbetstagares bostad och
- på annan plats upp till sammanlagt 500 000 kronor vid skada på *maskiner och inventarier, fastighetsinventarier, varor, kunders egendom och lagrad information*. Värdet av sådan egendom ska ingå i försäkringsbeloppet för respektive egendom.

För egendom som förvaras på annan plats gäller försäkringen om den skadade eller stulna egendomen förvarats på sådan plats under en sammanhängande tid om högst tolv månader. Om egendomen förvaras i bostad eller är *fastighetsinventarier* gäller inte tidsgränsen tolv månader.

Vid försäkring av *byggnad* gäller extrakostnadsförsäkringen för fastighetsförvaltningen upp till försäkringsbeloppet även på annan plats än *försäkringsställe*.

Försäkringen gäller inte för egendom som

- försäkringstagaren yrkesmässigt hyr ut eller leasar ut
- förvaras på eller i anslutning till *arbetsområde* för *entreprenadverksamhet*.

3.3 Under transport

Försäkringen gäller för egendoms-, avbrotts- och extrakostnadsskada som inträffar under transport inom Norden enligt momenten

- *Rån och överfall* och
- Annan skadehändelse, Egendom under *transport* till eller från *försäkringsställe*.

4 Vad som är försäkrat

4.1 Vad som ingår i försäkringen

Försäkringen gäller för det lagliga intresse som består i att värdet av försäkrad egendom inte minskar eller går förlorat.

4.1.1 Försäkrad egendom

- Egendom som ägs av försäkringstagaren eller av annan än försäkringstagaren som är namngiven i försäkringsbrevet, om egendomen anges i försäkringsbrevet med *objekttyp* och i förekommande fall försäkringsbelopp och
- egendom som ägs av annan än försäkringstagaren – utom egendom som tillhör arbetstagare eller kunder – som är *byggnad, fastighetsinventarier, maskiner och inventarier* samt *varor* och som försäkringstagaren
 - är ersättningsskyldig för eller
 - i skriftligt avtal med ägaren åtagit sig att försäkra.

Värdet av sådan egendom ska ingå i försäkringsbeloppet för respektive egendom.

Försäkringen omfattar vid varje skada även följande egendom.

Till *byggnad* hörande anläggningar och system utanför *byggnad* och inom fastigheten för

- vatten, värme och avlopp,
- *värmekulvert*,
- ventilation, luftkonditionering, gas samt el och
- data-, tele- och TV-kommunikation.

Vid försäkring av bostadshus omfattar försäkringen även byggnader på *försäkringsställe* om högst 30 kvm för varje *byggnad*.

4.1.2 Försäkrad egendom med beloppsbegränsning

4.1.2.1 Försäkringsbeloppen anges i försäkringsbrevet

Försäkringen omfattar vid varje skada även följande egendom. Avtalat försäkringsbelopp anges i försäkringsbrevet.

Kunders egendom

Totalt för samtliga kunders egendom, dock inte *pengar, värdehandlingar och värdebevis*.

Lagrad information

Pengar, värdehandlingar och värdebevis

- Vid förvaring i låst värdevalv, värdeskåp, deponeringsskåp, servicebox, kontantautomat, kassaskåp eller säkerhetsskåp enligt *Svensk Standard* eller i värdeskåp enligt Europeisk Standard LPS 1183,
- vid förvaring på annat sätt och
- vid skada genom brand och *rån*.

Merkostnad vid myndighetskrav och för byggnad gällande normer

Tomt och markanläggningar

Röjningskostnad

If betalar ersättning för röjningskostnad

- för *byggnad* och *fastighetsinventarier* upp till det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet.

4.1.2.2 Försäkringsbeloppen anges nedan

Försäkringen omfattar vid varje skada även följande egendom.

Arbetstagares lösöre

If betalar ersättning för varje *arbetstagares lösöre* upp till 10 000 kronor.

Hyrd försäkringslokal

If betalar ersättning för skadegörelse på hyrd *försäkringslokal* upp till 50 000 kr. För skada på glas i fönster och dörr gäller ingen beloppsbegränsning.

Fastighetsinventarier

If betalar ersättning för *fastighetsinventarier* upp till 200 000 kronor.

Försäkringsvillkor för Egendom och Avbrott

FÖRSÄKRINGSNUMMER SP263315.1.5

23 juni 2010

17 (50)

4.2 Vad som inte ingår i försäkringen

Följande egendom omfattas endast om det anges i försäkringsbrevet.

- Motorfordon, traktorer, motorredskap, terrängmotorfordon, släp- och efterfordon samt fast monterad utrustning på eller i dessa fordon. Undantaget avser inte motordrivna fordon som är avsedda att föras av gående,
- sådana delar av byggnadsgrund eller grundmur under källargolvets dräneringslager som gränsar mot jord eller vatten, t.ex. plintar, pålar eller liknande,
- maskinfundament,
- luftfartyg, skepp, båtar och pontoner samt fast monterad utrustning på eller i dessa,
- spårbundna fordon och fast monterad utrustning på eller i dessa fordon och
- produktiv skog och skogsmark.

5 Försäkringens omfattning

5.1 Generella undantag

5.1.1 Atomkärnprocess

Försäkringen gäller inte för skada, vars uppkomst eller omfattning har samband med atomkärnprocess.

5.1.2 Krig eller uppror

Försäkringen gäller inte för skada, vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakats av eller står i samband med krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution eller uppror.

5.1.3 Programvara och lagrad information

Försäkringen gäller inte för skada som består i eller är en följd av förlust, förändring eller försvårad åtkomst av programvara eller *lagrad information* som är datainformation.

Försäkringen gäller dock om försäkringstagaren kan visa att kostnaden eller förlusten är en direkt följd av ersättningsbar fysisk skada på annan egendom.

5.1.4 Leverantörsåtagande

Är leverantör, entreprenör eller annan enligt åtagande i avtal skyldig att ersätta skada på försäkrad egendom betalar If inte kostnaden härför. Undantaget tillämpas inte om leverantör, entreprenör eller annan inte kan fullgöra sin skyldighet och den försäkrade kan styrka detta.

5.1.5 Terrorhandling

Försäkringen gäller inte för skada utanför Danmark, Estland, Finland, Lettland Litauen, Norge och Sverige vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt står i samband med en *terrorhandling*.

5.2 Brand

Observera även föreskrifterna i 8 Säkerhetsföreskrifter.

5.2.1 Vad försäkringen omfattar

Försäkringen gäller för fysisk skada genom

- brand, varmed avses eld som kommer lös,
- explosion,
- sotutströmning som är plötslig och oförutsett,
- frätande gas som strömmar ut plötsligt och oförutsett när utströmningen orsakas av en identifierbar händelse,
- släckmedel som oförutsett strömmar ut från sprinkleranläggning eller brandsläckare eller
- luftfartyg som störtar eller föremål som faller ned från luftfartyg.

5.2.2 Vad försäkringen inte omfattar

Försäkringen gäller inte för skada genom sprängningsarbete.

5.3 Elfenomen, blixtnedslag och strömavbrott

5.3.1 Vad försäkringen omfattar

5.3.1.1 Elfenomen, blixtnedslag och strömavbrott

Försäkringen gäller för fysisk skada genom

- elfenomen som är plötsligt och oförutsett, t.ex. kortslutning, överlag, ljusbåge eller överspänning,
- blixtnedslag. Vid skada enbart på *elektrisk utrustning* betalar If ersättning endast om den försäkrade kan precisera skadetillfället och styrka att skadan orsakats av blixtnedslag eller
- strömavbrott eller strömstörning som är oförutsett.

5.3.2 Vad försäkringen inte omfattar

Försäkringen gäller inte för skada

- genom elfenomen, strömavbrott eller strömstörning på
 - egendom i kyl- eller frysenhet,
 - djur,
 - elvärmslingor i golv i badrum eller annat våtutrymme eller
- *elektrisk utrustning* med inkommande eller utgående spänning överstigande 400 volt.

5.4 Naturskada och dammgenombrott

5.4.1 Vad försäkringen omfattar

5.4.1.1 Storm, hagel och snölast på tak

Försäkringen gäller för fysisk skada på *hus* och på detta fast monterad egendom samt egendom i *hus* genom

- storm, varmed avses vind med en hastighet om minst 21 meter per sekund,
- hagel eller
- snölast på tak, dock inte på skärmtak eller markis. Med snölast avses oundviklig överlast av snö som uppkommer vid ett och samma skadetillfälle på grund av extremt väder.

Med skada genom storm, hagel eller snölast avses att egendomen har skadats av

- vindkraften,
- föremål som vindkraften blåst omkull, ryckt loss eller brutit sönder,
- hagel,
- tyngden av snö eller
- nederbörd eller kyla som står i direkt samband med och är en oundviklig följd av en ersättningsbar skada enligt ovan.

5.4.1.2 Översvämning

Försäkringen gäller för fysisk skada genom översvämning orsakad av skyfall (minst 1 mm per minut eller 50 mm per dygn), snösmältning, stigande hav, sjö eller vattendrag,

- som från markytan strömmar direkt in i *hus* genom dörr, ventil eller annan sådan öppning (alltså inte genom grund eller liknande)
- som inomhus tränger upp ur avloppslednings öppning eller anordning ansluten till den, t.ex. handfat, toalettstol eller golvbrunn eller
- på *tomt och markanläggningar*.

5.4.1.3 Markrörelser, lavin och dammgenombrott

Försäkringen gäller för fysisk skada genom

- markrörelser (jordmassor, klippblock eller stenar som plötsligt och oförutsett kommer i rörelse och avsevärt ändrar läge) samt jordskalv med minst styrka 4 enligt Richterskalen,
- lavin eller
- genombrott av dammbyggnad avsedd för vattenverk och branddamm.

Högsta ersättning

If betalar ersättning vid varje skada till följd av markrörelser, lavin och genombrott av dammbyggnad upp till försäkringsbeloppet, dock högst

- 3 000 000 kronor vid skada på *byggnad* och
- 3 000 000 kronor vid skada på lös egendom inom varje *försäkringsställe*.

5.4.2 Vad försäkringen inte omfattar**5.4.2.1 Storm, hagel och snölast på tak**

Försäkringen gäller inte för skada

- på revetering, puts eller skorstensbeklädning, om inte skadan orsakats av föremål som stormen blåst omkull, ryckt loss eller brutit sönder,
- på hus, på detta fast monterad egendom och egendom förvarad i hus till den del skadans uppkomst eller omfattning beror på felaktigt byggnadsarbete, felaktig byggnadskonstruktion, ingrepp i bärande byggnadskonstruktion, eftersatt underhåll, åldersförändring, angrepp av skadedjur, husbock, hästmyror, övriga träskadeinsekter samt svamp eller röta,
- på mur, staket, vindskydd och plank eller
- på båthus, badhytt, kallbadhus, sjöbod och i dessa förvarad egendom samt brygga.

5.4.2.2 Översvämning

Försäkringen gäller inte för skada på båthus, badhytt, kallbadhus, sjöbod och i dessa förvarad egendom samt brygga.

5.4.2.3 Markrörelser, lavin och dammgenombrott

Försäkringen gäller inte för skada som orsakas av

- enbart sättning i mark eller grund,
- gruvdrift,
- byggnads- och anläggningsarbeten t.ex. sprängnings-, schaktnings-, pålnings- eller spontningsarbete, uppläggning av jord eller stenmassor,
- eller består i ytliga sprickbildningar i byggnad som inte påverkar byggnadens funktionsduglighet,
- markrörelser och erosion till följd av stigande hav, sjö eller vattendrag, såvida inte skadan uppkommer på grund av extremt väder eller
- genombrott av dammbyggnad avsedd för magasinering av vatten för kraftverk. Detta gäller även om genombrottet orsakats av jordskalv.

5.5 Stöld och skadegörelse samt rån och överfall

Observera även föreskrifterna i 8 Säkerhetsföreskrifter.

5.5.1 Vad försäkringen omfattar**5.5.1.1 Inbrott i försäkringslokal**

Försäkringen gäller för skada genom stöld och skadegörelse som begås av någon som olovligen

- med våld bryter sig in i eller med dyrk tar sig in i försäkringslokal,
- med våld bryter sig ut ur försäkringslokal. Detta gäller om stölden och skadegörelsen begås av någon som olovligen dröjt sig kvar i försäkringslokal,
- tar sig in i försäkringslokal med för låset avsedd nyckel som stulits vid inbrott i
 - lokal på annan plats som uppfyller samma krav på inbrottskydd som gäller för det försäkringsställe där stölden eller skadegörelsen sker,
 - bostad på annan plats än försäkringsställe eller
 - bostad på försäkringsställe då den som haft hand om nyckeln vistas där.

5.5.1.2 Låsändringar

Försäkringen gäller för kostnad för låsändringar i dörr, port och fönster i omslutningsyta till försäkringslokal på försäkringsställe om nyckel som förvaras hos försäkringstagaren, dennes arbetstagare eller ombud stjäls genom inbrott i

- försäkringslokal som uppfyller i försäkringsbrevet angivet krav på inbrottskydd,
- annan lokal än försäkringslokal som uppfyller kraven enligt skyddsklass 1 eller
- bostad som uppfyller kraven på inbrottskydd för bostad enligt 8 Säkerhetsföreskrifter.

5.5.1.3 Inbrott utifrån genom fönster

Försäkringen gäller för skada genom stöld och skadegörelse som begås av någon som utifrån stäl egendom genom krossat eller uppbrutet fönster utan att ta sig in i försäkringslokal.

5.5.1.4 Inbrott i särskilt inbrottskyddat förvaringsutrymme

Försäkringen gäller för skada genom stöld och skadegörelse ur

- värdevalv, värdeskåp, deponeringsskåp, servicebox, kontantautomat, kassaskåp, säkerhetsskåp eller stöldskyddsskåp enligt Svensk Standard och dokumentskåp och
 - värdeskåp enligt Europeisk Standard LPS 1183
- om någon tagit sig in i eller dröjt sig kvar i försäkringslokal på ett sådant sätt som beskrivs ovan och värdeförvaringsenheten
- forceras genom uppbrytning, sprängning eller annat våld,
 - bortfors,
 - öppnas med nyckel som stulits genom inbrott i
 - lokal på annan plats som uppfyller samma krav på inbrottskydd som gäller för det försäkringsställe där stölden eller skadegörelsen sker,
 - bostad på annan plats än försäkringsställe eller
 - bostad på försäkringsställe då den som haft hand om nyckeln vistas där.

5.5.1.5 Skadegörelse och stöld utan i samband med inbrott

Försäkringen gäller för fysisk skada genom att någon olovligen på försäkringsställe begår

- skadegörelse på byggnad eller stöld av egendom som enligt lag hör till byggnad - dock inte nyckel,
- skadegörelse på lös egendom som den försäkrade håller under uppsikt,
- skadegörelse på eller stöld av
 - fast monterade luftkonditioneringsaggregat, värmepump, markis, belysningsarmatur, inbrottskydd och antenn,
 - stålcontainer med innehåll och
- skadegörelse på hyrd försäkringslokal om försäkringstagaren enligt hyreskontrakt är skyldig att svara för skadan.

Försäkringen gäller förutom enligt föregående stycke på försäkringsställe och annan plats vid skadegörelse på eller stöld av annan försäkrad egendom som är maskiner och inventarier samt fastighetsinventarier upp till försäkringsbeloppet, dock högst 50 000 kronor vid varje skada.

5.5.1.6 Rån och överfall

Försäkringen gäller för

- egendomsskada genom rån eller överfall riktat mot försäkringstagaren eller dennes arbetstagare och
- kostnad för låsändringar i dörr, port och fönster i omslutningsyta till försäkringslokal på försäkringsställe, om nyckel tillgrips genom rån riktat mot försäkringstagaren, dennes arbetstagare eller ombud.

Högsta ersättning**Egendom som medförs utanför försäkringslokal**

Försäkringen gäller för skada upp till försäkringsbeloppet – dock högst 200 000 kronor – för egendom som medförs utanför försäkringslokal och som består av

- pengar, värdehandlingar och värdebevis eller
- stöldbegärliga varor som är
 - föremål helt eller delvis av guld, platina, äkta pärlor eller ädelstenar eller
 - ur avsedda att bäras.

Egendomen anses som medförd om den utan uppehåll transporteras till eller från försäkringsställe.

5.5.2 Vad försäkringen inte omfattar**5.5.2.1 Låsändringar**

Försäkringen gäller inte för kostnad för låsändringar i flerfamiljshus till gemensamma utrymmen såsom vind, källare, garage, tvättstuga, trappuppgång, hiss, pannrum och övriga serviceutrymmen i fastigheten.

5.5.2.2 Rån och överfall

Försäkringen gäller inte för

- förlust av *pengar, värdehandlingar och värdebevis* om den eller de som utsätts för *rån eller överfall* inte fyllt 18 år. Vid *rån eller överfall* i *försäkringslokal* gäller dock inte denna åldersgräns,
- skada om den eller de som utsätts för *rån eller överfall* medverkat till skadan eller
- kostnad för läsändringar i flerfamiljshus till gemensamma utrymmen såsom vind, källare, garage, tvättstuga, trappuppgång, hiss, pannrum och övriga serviceutrymmen i fastigheten.

5.5.2.3 Skadegörelse

Försäkringen gäller inte för skada

- som orsakas genom klotter eller graffiti eller
- på *tomt och markanläggningar*.

5.5.2.4 Skadegörelse och stöld utan samband med inbrott

Försäkringen gäller inte för skada på eller förlust av egendom som förvaras utomhus.

5.6 Vatten och maskin på byggnad och värmekulvert

Observera även föreskrifterna i 8 Säkerhetsföreskrifter.

5.6.1 Vad försäkringen omfattar**5.6.1.1 Oförutsedd utströmning**

Försäkringen gäller för fysisk skada till följd av oförutsedd utströmning av

- vatten från ledningssystem för vatten, värme och avlopp med därtill anslutna anordningar samt från vattensäng och akvarium,
- vatten från våtutrymme, t.ex. dusch- och badrum, som har golvbrunn och tätskikt för att förhindra utströmning,
- olja, vattenånga eller annan vätska från ledningssystem för lokaluppvärmning med därtill anslutna anordningar,
- annan vätska från ledningssystem med därtill anslutna anordningar eller
- kylmedel eller vätska från kyl- eller frysanläggning vid strömavbrott eller fel på anläggningen.

5.6.1.2 Vatten, lokaliserings- och återställandekostnad

Vid skada på *byggnad* till följd av ersättningsbar oförutsedd utströmning från ledningssystem gäller försäkringen även för kostnad för lokalisering och friläggning inom *byggnad* för att möjliggöra reparation av det fel som orsakat skadan samt kostnad för återställande efter sådan reparation.

5.6.1.3 Maskin, byggnad och värmekulvert**Byggnad**

Försäkringen gäller för plötslig och oförutsedd fysisk skada genom *inre orsak* på *byggnad* och till *byggnad* hörande anläggningar och system utanför *byggnad* och inom fastigheten.

Värmekulvert

Försäkringen gäller för oförutsedd fysisk skada på *värmekulvert* inom fastigheten.

5.6.1.4 Maskin, lokaliserings- och återställandekostnad

Vid skada som är ersättningsbar genom maskinförsäkringen för *byggnad* eller *värmekulvert* gäller försäkringen även för kostnad för lokalisering och friläggning inom *byggnad* och utanför *byggnad* inom fastigheten för att möjliggöra reparation av det fel som orsakat skadan samt kostnad för återställande efter sådan reparation.

5.6.2 Vad försäkringen inte omfattar**5.6.2.1 Oförutsedd utströmning**

Försäkringen gäller inte för

- kostnad för reparation av det fel som orsakat skadan eller för skada på det ledningssystem varifrån utströmningen skett,
- kostnad för utbyte av den bristfälliga golv- eller väggbeklädnaden med tillhörande tätskikt i våtutrymme genom vilket läckaget uppstår,
- skada genom utströmning från dräneringssystem, dagvattenledning, takränna och utvändigt stuprör samt sådant invändigt ledningssystem för regn- och smältvatten som inte uppfyller de krav som ställs på avloppsledning enligt Boverkets Byggregler (BBR),
- förlust av utströmmande vätska eller kylmedel,
- skada genom röta, svamp, rost eller annan långtidspåverkan om den försäkrade inte kan visa att utströmningen skett under den tid försäkringen gällt eller
- skada på *varor* i kyl- eller frysanläggning vid strömavbrott eller fel på anläggningen.

5.6.2.2 Maskin, byggnad och värmekulvert**Byggnad**

Försäkringen gäller inte för skada på *byggnad*

- till den del som skadan består i förslitning, förbrukning, sprickbildning, utmattningskorrosion (t.ex. rost eller frätning), kavitation, beläggning eller avsättning, såvida inte skadan uppkommer på grund av en extraordinär händelse. Med en extraordinär händelse avses en plötslig och oförutsedd händelse som ligger utom ramen för de risker som normalt är förbundna med användningen av den egendom som skadas
- på simbassäng, dock ingår den maskinella utrustningen och
- som är av sådan art att den inte påverkar egendomens användbarhet eller kan avhjälpas genom normal service eller justering.

Värmekulvert

Försäkringen gäller inte för skada på *värmekulvert* genom

- ras eller skred som orsakas av markarbeten och
- sprängningsarbete.

5.7 Glas- och skyltskada**5.7.1 Vad försäkringen omfattar**

Försäkringen gäller för skada genom bräckage, sönderslagning och stöld inom *försäkringsställe* av

- glas i fönster och dörr i *byggnad*,
- glas i fönster och dörr i hyrd *försäkringslokal* om försäkringstagaren enligt hyreskontrakt är skyldig att betala skadan,
- glas i inredning eller
- *skylt*.

Vid ersättningsbar glas- och skyltskada betalar If även skada på

- egendom i *försäkringslokal* som är en direkt följd av glasskadan samt återställande av skyltning eller
- målning, plastfilm, etsning, blästring och larmkomponent på glaset.

Med glas jämställs plastmaterial såsom polykarbonat, akryl eller liknande som används i stället för glas.

If betalar även för skada genom inristning av sådan art att det för försäkringstagaren skulle innebära uppenbar olägenhet att behålla glaset eller *skylten*.

Högsta ersättning

If betalar ersättning vid varje skada enligt följande.

- Glas i dörr och fönster
 - ingen beloppsbegränsning.
- Glas i inredning och *skylt*
 - upp till försäkringsbeloppet för *maskiner och inventarier* respektive *byggnad*.

5.7.2 Vad försäkringen inte omfattar

Försäkringen gäller inte för skada genom sprängningsarbete.

Försäkringsvillkor för Egendom och Avbrott

FÖRSÄKRINGSNUMMER SP263315.1.5

23 juni 2010

20 (50)

5.8 Annan skadehändelse

Observera även föreskrifterna i 8 Säkerhetsföreskrifter.

5.8.1 Vad försäkringen omfattar**5.8.1.1 Plötslig och oförutsedd fysisk skada**

Försäkringen gäller för plötslig och oförutsedd fysisk skada på egendom som orsakas av annan skadehändelse än sådan som tidigare har nämnts i kapitel 5.

5.8.1.2 Egendom under transport till eller från försäkringsställe

Försäkringen gäller för oförutsedd fysisk skada på

- fastighetsinventarier,
- maskiner och inventarier,
- varor,
- kunders egendom och
- lagrad information

som är under transport till eller från försäkringsställe med försäkringstagarens egna, leasade, hyrda, lånade eller arbetstagares fordon.

Högsta ersättning vid egendoms-, avbrotts- och extrakostnadsskada under transport

If betalar ersättning upp till sammanlagt 100 000 kronor.

5.8.2 Vad försäkringen inte omfattar**5.8.2.1 Annan skadehändelse**

Försäkringen gäller inte för skada genom

- brottslig gärning, t.ex. skadegörelse-, tillgrepps-, bedrägeri- eller försäkringsbrott. Dock betalar If ersättning för stöld och skadegörelse under transport till eller från försäkringsställe med de undantag som anges under 'Egendom som är under transport till eller från försäkringsställe'
- att egendom kvarglöms, tappas bort eller förläggs.

Försäkringen gäller inte för skada som orsakas av

- vind,
- svamp, röta eller annan biologisk inverkan,
- skadedjur, husbock, hästmyror och andra träskadeinsekter,
- hus- och sällskapsdjur,
- eller består i sättning i mark eller grundkonstruktion oberoende av orsaken till dessa skadehändelser,
- översvämning till följd av regn, snösmältning, stigande hav, sjö, älv eller vattendrag,
- trafik med motordrivet fordon för vilket trafikskadelagen (TSL) gäller resp. motsvarande lagstiftning i andra länder och där trafikskadeersättning betalas eller hade kunnat betalas eller
- inre orsak på maskiner och inventarier samt lagrad information som är datainformation.

5.8.2.2 Undantagna skadetyper

Försäkringen gäller inte för

- skada till den del som skadan består i
 - kontamination, förorening, förändring av form, konsistens, struktur, yta, färg eller lukt,
 - förgasning, förångning och kondens,
 - förlitning, förbrukning, sprickbildning, utmattningskorrosion (t.ex. rost eller frätning), kavitation, beläggning eller avsättning, såvida inte skadan uppkommer på grund av en extraordinär händelse. Med en extraordinär händelse avses en plötslig och oförutsedd händelse som ligger utom ramen för de risker som normalt är förbundna med användningen av den egendom som skadas,
- skada på ledningssystem och genom utströmning av
 - vatten, olja eller annan vätska från ledningssystem och anslutna anordningar
 - vatten från vätutrymme och
 - kylmedel eller annan vätska från kyl- eller frysanläggning vid strömbrott eller fel på anläggningen,
- skada som är av sådan art att den inte påverkar egendomens användbarhet eller som kan avhjälpas genom normal service eller justering,
- skada på kunders egendom vid maskinellt lyft till den del skadan avser den lyfta egendomen
- svinn eller annan förlust som endast kan konstateras vid inventering,
- skada på byggnads- eller montagearbeten eller skada som orsakas av sådana arbeten. Undantaget tillämpas inte om skadan uppkommer i samband med att försäkringstagaren med egen personal på försäkringsställe utför löpande underhållsarbete eller montage- och montagearbeten på försäkrad egendom,
- skada vars uppkomst eller omfattning påverkas av ingrepp i bärande konstruktion,
- förlust av vätska eller
- skada på varor genom temperaturändring.

5.8.2.3 Undantagen egendom

Försäkringen omfattar inte följande egendom.

- Varor och kunders egendom vid skada som uppkommer i samband med produktionsprocessen,
- förbrukningsmaterial om skadan har samband med materialets användning och förbrukning. Med förbrukningsmaterial avses t.ex. drivmedel, smörjmedel, linor, packningar, remmar och transportband,
- utbytbara verktyg t.ex. formar, knivar, krossverktyg, press- och stansverktyg samt slagor,
- lös egendom som förvaras utomhus eller i byggnad utan hela och täta golv, väggar och tak om egendomen inte är avsedd för utomhusbruk,
- murverk, inmurning och infodring,
- djur,
- kranar och pålningsmaskiner, om inget annat anges i försäkringsbrevet eller
- på båthus, badhytt, kallbadhus, sjöbod och i dessa förvarad egendom samt brygga.

Egendom som är under transport till eller från försäkringsställe

Försäkringen gäller inte för skada

- på egendom
 - vid yrkesmässig transportverksamhet,
 - som är hjälpmedel, material, komponenter och reservdelar,
 - som normalt finns i fordonet, t.ex. utrustning och verktyg i servicebil eller
- genom temperaturändring
- vid stöld av och skadegörelse på
 - stöldbegärliga varor och
 - annan egendom såvida inte stölden och skadegörelsen sker i fordon vid kortare uppehåll, t.ex. i samband med måltid, i- och urlastning eller liknande.

Försäkringsvillkor för Egendom och Avbrott

FÖRSÄKRINGSNUMMER SP263315.1.5

23 juni 2010

21 (50)

5.9 Skadeståndsgaranti

5.9.1 Vad försäkringen omfattar

Vid försäkrings av bostadshus gäller försäkringen för fysisk skada för vilken hyresgäst eller bostadsrättshavare är skadeståndsskyldig enligt gällande rätt och som är ersättningsbar enligt lfs ansvarsförsäkring för privatperson.

Högsta ersättning

If betalar vid varje skada ersättning upp till 500 000 kronor.

5.9.2 Vad försäkringen inte omfattar

Försäkringen gäller inte för skada om hyresgästen eller bostadsrättshavaren har gällande ansvarsförsäkring.

5.10 Avbrotts- och extrakostnadsförsäkring

5.10.1 Vad försäkringen omfattar

5.10.1.1 Hyresförlust

Försäkringen gäller för hyresförlust till följd av

- en genom denna försäkring ersättningsbar egendomsskada på försäkrad byggnad,
- att tillträde till den försäkrade verksamheten hindras genom avspärrning som beordras av Räddningstjänst eller Polismyndighet under förutsättning att avspärrningen uppkommit genom en händelse som inte i förväg är planlagd eller
- oförutsett avbrott i tillförsel av el, gas, vatten eller värme till den försäkrade verksamheten.

6 Försäkringsbelopp

6.1 Försäkringstyper

6.1.1 Fullvärde

Fullvärdesförsäkring tillämpas för byggnad om detta anges i försäkringsbrevet. Försäkringen är beloppslös. Till grund för fullvärdet ligger ett kalkylbelopp för byggnad, vilket fastställs enligt av If tillämpad värderingsmetod.

6.1.2 Helvärde

Helvärdesförsäkring tillämpas för byggnad, maskiner och inventarier samt varor om inget annat anges i försäkringsbrevet.

Med helvärde avses att försäkringsbeloppet under hela försäkringstiden ska motsvara försäkringsvärdet, vilket är värdet av försäkrad egendom enligt Försäkringsvärde.

Försäkringstagaren ansvarar för val av försäkringsbelopp.

6.1.3 Första risk

Förstariskförsäkring tillämpas för

- arbetstagares egendom,
- byggnad om detta anges i försäkringsbrevet,
- extrakostnadsförsäkring,
- fast bekostad inredning,
- fastighetsinventarier,
- kunders egendom,
- lagrad information,
- leverantörs- och kundavbrott,
- merkostnad för byggnads/byggnadsdels kulturhistoriska eller konstnärliga värde,
- merkostnad vid myndighetskrav och för byggnad gällande normer,
- oljeskadeförsäkring, egen och annans egendom,
- pengar, värdehandlingar och värdebevis och
- tomt och markanläggningar.

6.2 Försäkringsvärde

6.2.1 Byggnad

Försäkringsvärdet är egendomens återanskaffningsvärde.

6.2.2 Tomt och markanläggning

Försäkringsvärdet är kostnaden för att återställa tomt och markanläggning.

6.3 Investerings- och prisändring av försäkringsbelopp

Har egendomens värde under försäkringsåret ökat genom investering eller prisökning höjs kalkyl- eller försäkringsbeloppet från försäkringsårets början enligt nedan.

Vid skada indexeras kalkyl- och försäkringsbeloppet för den skadade egendomen fram till tidpunkten för egendomens återställande.

6.3.1 Byggnad

Fullvärdesförsäkrad byggnad

Värdeökning genom investering ingår upp till 20 % av premiegrundande kalkylvärde vid senaste förfallodag inom varje försäkringsställe.

Helvärdesförsäkrad byggnad

Värdeökning genom investering och prisökning ingår upp till sammanlagt 30 % av senast uppgivet försäkringsbelopp inom varje försäkringsställe.

Första riskförsäkrad byggnad

Värdeökning genom prisökning ingår upp till 10 % av senast uppgivet försäkringsbelopp för varje första riskförsäkrad byggnad inom varje försäkringsställe.

6.3.2 Index

Höjning av försäkringsbeloppen sker automatiskt vid årsförfallodagen och beräknas enligt tillämpligt index.

6.3.2.1 Uppgifter för förnyat försäkringsavtal

För beräkning av premien för nytt försäkringsår ska försäkringstagaren lämna uppgift om

Egendomsförsäkring byggnad

- Återanskaffningsvärdet för helvärdesförsäkrad byggnad och
- ny-, till- eller ombyggnad eller därmed annan jämförbar förbättring av fullvärdesförsäkrad byggnad.

7 Självrisk

Självrisken anges i försäkringsbrevet. För vissa skadehändelser gäller en annan självrisk.

7.1 Annan självrisk

Naturskada och dammgenombrott

Självrisken är 20 000 kronor vid skada till följd av

- översvämning eller
- genombrott av dammbyggnad, markrörelser och lavin

Har högre självrisk avtalats gäller dock denna.

Vid naturskada och dammgenombrott tillämpas vid flera skador som inträffar samtidigt en självrisk inom varje försäkringsställe.

Annan skadehändelse

Självrisken är 50 000 kronor vid skada till följd av trafik med motordrivet fordon, som inte omfattas av trafikskadelagen (TSL). Har högre självrisk avtalats gäller dock denna.

Tilläggsjälvrisk - vattenskada på byggnad

Tilläggsjälvrisken är 20 000 kronor utöver avtalad självrisk vid skada på byggnad som orsakas av läckage

- från ledningssystem eller anslutna anordningar,
 - som är äldre än 20 år. Tilläggsjälvrisk tillämpas dock inte om orsaken till läckaget inte har samband med ledningssystemets ålder, t.ex. oförutsett stopp i avlopp, skada på ledningssystem genom yttre åverkan eller om vattenkran inte stängts av,
 - i byggnad som står oanvänd,
 - om utströmning är en följd av frysning eller
- genom bristfällig golv- eller väggbeklädnad med tillhörande tätskikt i våtutrymme, t.ex. vid anslutning mot golvbrunn eller genomföring av rörledning.

Skadeståndsgaranti

Självrisken är 5 000 kronor.

8 Säkerhetsföreskrifter

8.1 Vilka som ska följa säkerhetsföreskrifterna

Den försäkrade svarar gentemot If för att säkerhetsföreskrifterna följs av

- den försäkrades företagsledning,
- övriga anställda hos den försäkrade,
- entreprenörer och andra uppdragstagare som anlitas av den försäkrade och
- annan som har att tillse att föreskriften följs.

Om någon som anges i föregående stycke inte följer angivna föreskrifter medför det normalt ett avdrag från skadeersättningen.

8.2 Säkerhetsföreskrifter

8.2.1 Samtliga skadehändelser

8.2.1.1 Myndighetskrav m.m.

Den försäkrade är skyldig att följa vad som

- föreskrivs i lag eller förordning om
 - brandfarliga varor
 - explosiva varor
 - elektrisk starkströmsanläggning
- meddelas av tillverkare, leverantör av tjänst eller vara eller av besiktningsman.

8.2.1.2 Programvara och lagrad information

Förvaring av originalprogram

Original exemplar av programvara ska förvaras på sådant sätt att inte exemplaret och installerade program kan skadas eller förloras vid samma tillfälle. Detta medför att exemplaret och installerade program ska förvaras i skilda byggnader.

Förvaring av bevis på nyttjanderätt

Licensbevis eller licensetikett nummer ska förvaras på sådant sätt att inte licensen och installerade program kan skadas eller förloras vid samma tillfälle.

Rutiner för säkerhetskopiering

Säkerhetskopiering av modifierad programvara och lagrad information som är datainformation ska framställas dagligen under arbetsdag. Säkerhetskopiering ska vara korrekt och funktionsduglig.

Förvaring av säkerhetskopiering

Säkerhetskopiering av modifierad programvara och lagrad information som är datainformation ska förvaras skild från originalet (datorms hårddisk) på sådant sätt att original och kopia inte kan skadas eller förloras vid samma skadetillfälle. Detta medför att original och säkerhetskopiering ska förvaras i skilda byggnader. Säkerhetsföreskrifterna gäller även för ej färdigställda varor som är avsedda att ingå i tjänsteuppdrag om varan lagras på datamedia.

8.2.2 Brand

8.2.2.1 Revisionsbesiktning av elektrisk starkströmsanläggning

Revisionsbesiktning av elektrisk starkströmsanläggning

Elektrisk starkströmsanläggning ska revisionsbesiktigas i den omfattning som föreskrivs av If.

Elektrisk starkströmsanläggning är enligt gällande statliga föreskrifter varje elanläggning för sådan spänning, ström eller frekvens som kan vara farlig för person eller egendom.

Revisionsbesiktning ska, enligt överenskommelse mellan försäkringsbolagen, handhas av Svenska Brandskyddsföreningens Elektriska Nämnd (EN) genom av nämnden auktoriserade besiktningsingenjörer.

Intyg om revisionsbesiktning ska utfärdas av besiktningsingenjören. Försäkringstagaren ska på begäran uppvisa intyget för If.

Vid revisionsbesiktning påtalade fel och brister ska rättas till av behörig person inom tre månader efter besiktningen.

Den första revisionsbesiktningen ska göras inom ett år efter det att elanläggningen blivit besiktningspliktig. Därefter ska revisionsbesiktning normalt ske vart tredje kalenderår med högst 36 månader mellan besiktningarna.

Annan besiktningsfrekvens än tre år kan gälla enligt lag eller föreskrivas av If.

8.2.2.2 Brandsläckning och brandlarm

Brandsläckningsredskap och brandlarm ska finnas i den utsträckning som anges av kommunens brand- eller räddningschef eller av If i försäkringsbrevet.

8.2.2.3 Brännbart material som förvaras utomhus

På annan tid än under normal arbetstid får inte emballage, avfall eller annat brännbart material förvaras vid lastkaj, under skärmtak eller på annan plats utomhus inom 6 meter från byggnad, såvida materialet inte förvaras i en sluten och låst container.

8.2.2.4 Branddörr och annan sektionering

Branddörr, brandlucka och annan liknande sektionering ska vara stängd eller vara uppställd med anordning som stänger dörren, brandluckan eller sektioneringen vid rökutveckling.

Genomföringar och andra öppningar i brandsektionering ska vara tätade med typgodkända brandtättningsmetoder.

8.2.2.5 Batteriladdning

Vid laddning av batteri för drivning av fordon och mobila maskiner ska Arbetsmiljöverkets föreskrifter angående blybatterier AFS 1988:4 och Svensk Standard SS-EN 50272-3 C 1 följas.

8.2.2.6 Tobaksrökning

Tobaksrökning får endast ske på av försäkringstagaren särskild anvisad plats.

8.2.2.7 Motordrivet fordon som tillfälligt repareras i försäkringslokal

Arbete på motordrivet fordon med svetsning, skärning, lödning, bearbetning med snabbgående verktyg eller annat arbete som medför uppvärmning eller gnistbildning får inte förekomma i försäkringslokal som inte är avsedd för sådant ändamål.

8.2.2.8 Heta arbeten**Tillfällig arbetsplats**

Säkerhetsföreskrifterna för heta arbeten gäller för tillfällig arbetsplats där heta arbeten utförs och fara för brand kan föreligga. Med heta arbeten avses svetsning, skärning, lödning, takläggning, bearbetning med snabbgående verktyg och annat arbete som medför uppvärmning eller gnistbildning.

Tillståndsansvarig

Den som avser att bedriva eller låta bedriva heta arbeten på tillfällig arbetsplats (t.ex. ägare eller brukare av fastighet eller total-/generalentreprenör) ska skriftligen utse en tillståndsansvarig, som ska bedöma om arbetena medför fara för brand.

Om fara för brand bedöms föreligga, får heta arbeten utföras endast under förutsättning att den tillståndsansvarige

- utfärdar tillstånd för arbetena på Svenska Brandskyddsföreningens (SBF) blankett "Tillstånd/Kontrollista för heta arbeten" eller motsvarande, som ska vara fullständigt ifyllt och
- under arbetenas utförande förvisar sig om att nedanstående säkerhetsregler följs.

Den tillståndsansvarige får delegera sitt ansvar endast om den som utsett honom skriftligen medgett detta.

Den tillståndsansvarige får inte utföra de heta arbetena.

Säkerhetsregler för heta arbeten**Nr 1 - Behörighet**

Den som ska utföra brandfarliga heta arbeten ska ha behörighet och erfarenhet av brandskydd. Detsamma gäller den som ska vara brandvakt. Behörighetsutbildning ska vara genomförd enligt den plan som beslutats av försäkringsbolagens och SBF:s utbildningskommitté för heta arbeten.

Den som är utsedd att regelbundet vara tillståndsansvarig ska ha motsvarande utbildning och erfarenhet.

Nr 2 - Brandvakt

Brandvakt ska utses och finnas på arbetsplatsen - även under arbetsrast - under den tid som de heta arbetena utförs och under den efterbevakningstid - minst en timme - eller annan tid som den tillståndsansvarige angett i blanketten "Tillstånd/Kontrollista för heta arbeten".

Brandvakten får inte lämna arbetsplatsen förrän faran för brand upphört.

Brandvakt krävs inte när den tillståndsansvarige bedömer att det är uppenbart att arbetet kan utföras med samma säkerhet utan brandvakt.

Nr 3 - Brandfarlig vara

För arbete i utrymme som innehåller eller har innehållit brandfarlig vara ska tillstånd inhämtas av Räddningstjänsten.

Nr 4 - Städning och vattning

Arbetsplatsen ska vara städad och vid behov vattnad.

Nr 5 - Brännbart material

Brännbart material på och i närheten av arbetsplatsen ska flyttas bort, skyddas genom övertäckning eller avskärmas.

Nr 6 - Dolda brännbara byggnadsdelar

Värmeledande konstruktioner och dolda brännbara byggnadsdelar ska undersökas med hänsyn till brandfaran, samt vid konstaterad brandfara, skyddas och göras åtkomliga för omedelbar släckinsats.

Nr 7 - Otätheter

Springor, hål, genomföringar och andra öppningar på och i närheten av arbetsplatsen ska vara tätade och även kontrollerade med hänsyn till brandfaran.

Nr 8 - Släckutrustning

Godkänd, fungerande och tillräcklig släckutrustning ska finnas tillgänglig för omedelbar släckinsats. Härmed avses slang med vatten eller två certifierade handbrandsläckare med minst effektivitetsklass 34A 233B C (minst 6 kg släckmedel).

Vid takläggning krävs:

Slang med vatten och två certifierade handbrandsläckare med minsta effektivitetsklass 34A 233B C (minst 6 kg släckmedel) samt brytverktyg, t.ex. pikyxa, och handstrålkastare. När förutsättning för släckning med vatten saknas, t.ex. vid risk för frysning eller vid lågt vattentryck, ska utrustningen kompletteras med ytterligare en certifierad handbrandsläckare med lägst effektivitetsklass 34A 233B C (minst 6 kg släckmedel).

Nr 9 - Svetsutrustning

Svetsutrustning ska vara felfri. Acetylenflaska ska vara försedd med bakslagsskydd. Svetsbrännare ska vara försedd med backventil för brännas och syrgas. Skyddshandske och avstängningsnyckel ska finnas.

Nr 10 - Larmning

Räddningstjänsten ska kunna larmas omedelbart. Fungerande mobiltelefon ska finnas tillgänglig om inte stationär telefon finns inom räckhåll.

Den som uppdras att larma ska känna till arbetsplatsens adress.

Nr 11 - Torkning och uppvärmning

Vid torkning eller uppvärmning genom förbränning av gas, ska lågan vara innesluten så att den inte kan orsaka antändning.

Nr 12 - Torkning av underlag och applicering av tätskikt

Vid torkning av underlag och applicering av tätskikt får material uppvärmas till högst 300° C.

Nr 13 - Smältning av asfalt

Vid smältning av asfalt ska utrustningen uppställas, hanteras och tillses enligt SBFs "Säkerhetsregler för smältning av asfalt vid arbeten på tak och balkonger".

8.2.3 Stöld och skadegörelse samt rån och överfall**8.2.3.1 Krav på mekaniskt inbrottsskydd**

Asterisk (*) hänvisar till Svenska Stöldskyddsföreningens regler och normer för olika skyddsanordningar. Dessa redovisas sist i detta avsnitt.

På försäkringsställe

Vid förvaring på *försäkringsställe* gäller krav på den skyddsklass för respektive *försäkringslokal* som anges i försäkringsbrevet.

Försäkringsvillkor för Egendom och Avbrott

FÖRSÄKRINGSNUMMER SP26315.1.5

23 juni 2010

24 (50)

I försäkringstagarens, dennes arbetstagares eller ombuds bostad
Vid förvaring i försäkringstagarens, dennes arbetstagares eller ombuds bostad – som inte anges som *försäkringsställe* i försäkringsbrevet – gäller krav på att ytterdörr är låst och öppningsbara fönster är stängda och inifrån reglade.

På annan plats

Vid förvaring på annan plats gäller krav på skyddsklass 1.

Skyddsklass 1**Försäkringslokalens omslutningsyta**

Försäkringslokalens omslutningsyta (vägg, golv, tak, dörr och fönster) ska – såväl vad avser det byggnadstekniska utförandet som lås och reglingsanordningar – i sin helhet ge ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och försvåra bortförandet av stöldgods.

Exempel på omslutningsyta som inte ger ett godtagbart skydd mot inbrott är

- byggnads yttervägg av plåt eller träpanel utan innerbeklädnad eller yttervägg av plast,
- innervägg av gips. Om sådan vägg vetter mot annan hyresgästs lokal och består av sammanlagt fyra lager gips anses dock väggen ge ett godtagbart skydd mot inbrott och
- dörr som endast är avsedd att användas för inomhusbruk.

Dörr, port och lucka

Dörr, port och lucka i omslutningsyta ska vara låst med en godkänd låsenhet*.

Skjutdörr ska vara låst med en godkänd låsenhet* med hakande funktion.

Parskjutdörr ska vara låst med

- en godkänd låsenhet* med hakande funktion i framkanten samt
- en godkänd låsenhet* – utan krav på godkänt slutbleck – med hakande funktion i varje bakkant.

För pardörr gäller att

- den aktiva dörrhalvan ska vara låst med en godkänd låsenhet* och
- den inaktiva dörrhalvan ska vara
 - reglad upp- och nedtill med godkända kantreglar*,
 - invändigt låst med spanjoletthandtag eller
 - invändigt försedd med stålbom i fyrkantör, dimension 40 x 40 x 3 mm, över hela pardörren och låst med ett godkänt hänglås i hänglåsklass 3*.

Dörrförstärkningsbehör

Lås i dörr ska – på båda sidor om låset – vara förstärkt med ett godkänt dörrförstärkningsbehör*. Kravet gäller inte om dörren klassats enligt SS-ENV 1627 eller SS 817345.

Bakkantssäkring

Utåtgående dörr ska ha en godkänd bakkantssäkring.

Dörr till container

Dörr till container ska vara låst med en godkänd låsbom*.

Hantering av nyckel och kodmedia

Dörr, port och lucka anses inte låst om nyckel eller kodmedia lämnats kvar i låset eller kodavläsaren.

Nödutgång

Dörr i omslutningsyta som Räddningstjänsten definierat som nödutgång ska vara låst med

- en godkänd låsenhet* inkl. elektrisk upplåsningsskontroll kopplad till en för verksamheten väsentlig funktion eller
- ett godkänt lås, slutbleck och dörrförstärkningsbehör samt utvändigt godkänd cylinder. Låset kan invändigt ha ett nödvred. Om det finns glas – som inte är lamellglas – i eller bredvid dörren som vid sönderslagning av glaset gör det möjligt att utifrån komma åt vredet ska glaset invändigt skyddas med
 - galler, maskvidd 60 x 60 mm eller
 - polykarbonatskiva eller

plåt eller plywood.

Fönster

Öppningsbart fönster i omslutningsyta ska oavsett belägenhet vara stängt och invändigt reglat.

Brandventilator

Brandventilator ska vara stängd och reglad med endast från insidan åtkomlig mekanisk reglingsanordning eller försedd med godkänt galler*.

Annan öppning

Annan öppning i omslutningsyta som är större än 150 x 300 mm ska vara försedd med godkänt galler*.

Svenska Stöldskyddsföreningens regler och normer för olika skyddsanordningar.**Godkänd låsenhet**

En godkänd låsenhet består av

- godkänt lås, godkända cylindrar, godkänt slutbleck och godkänt dörrförstärkningsbehör eller
- godkänt hänglås med godkänt hänglåsbeslag eller
- godkänd låsbom.

Godkänt mekaniskt lås

Låset ska uppfylla läsklass 3 i SS 3522. Det innebär bl.a. att låset

- från båda sidor om dörren endast ska kunna öppnas och låsas med för låset avsedd nyckel,
- ska ha hakande funktion i framkanten, om låset är monterat i en skjutdörr eller parskjutdörr och
- ska vara utfört så att inga delar som påverkar låsets inbrottskydd kan demonteras från låsets utsida. Sådana delar ska inte heller kunna demonteras från dörrens insida annat än med specialverktyg.

Godkänd elektromekanisk låsanläggning

Låsanläggningen ska vara installerad enligt Stöldskyddsföreningens regler för projektering och installation av elektromekanisk låsanläggning, SSF 210.

Godkänd låsbom

Låsbommen ska uppfylla läsklass 4 enligt SS 3522 och hänglåset klass 4 enligt Stöldskyddsföreningens norm, SSFN 014 Norm för hänglås.

Godkänt slutbleck

Slutblecket ska uppfylla läsklass 3 i SS 3522.

Dörrförstärkningsbehör

Dörrförstärkningsbehöret ska uppfylla läsklass 3 i SS 3522.

Godkänt hänglås för dörr, port eller lucka

- Vid utvändigt montering ska hänglås och hänglåsbeslag uppfylla hänglåsklass 4 enligt Stöldskyddsföreningens norm, SSFN 014 Norm för hänglås.
- Vid invändigt montering ska hänglåset uppfylla hänglåsklass 3 enligt Stöldskyddsföreningens norm SSFN 014 Norm för hänglås.

Godkänt galler

Gallret ska uppfylla klass 3 enligt Stöldskyddsföreningens norm, SSF 012 Norm för galler, eller motståndsklass 4 enligt SS-ENV 1627.

8.2.3.2 Förvaring av särskild egendom**Hantering av nyckel och kodmedia****Nyckel och kodmedia till försäkringslokal**

Nyckel och kodmedia till *försäkringslokal* ska – vid förvaring på *försäkringsställe* – förvaras i låst skåp eller låda. Skåp eller låda anses inte låst om nyckel kvarlämnats i eller i anslutning till låset.

Nyckel till särskilt inbrottsskyddat förvaringsutrymme

Nyckel till särskilt inbrottsskyddat förvaringsutrymme får inte förvaras på samma *försäkringsställe* som förvaringsutrymme utan ska istället förvaras i

- låst lokal på annan plats som uppfyller samma krav på inbrottsskydd som gäller för det *försäkringsställe* där stölden eller skadegörelsen sker,
- låst bostad på *försäkringsställe* då den som haft hand om nyckeln vistas där eller
- låst bostad på annan plats än *försäkringsställe*.

Märkning av nyckel och kodmedia

Nyckel och kodmedia till *försäkringslokal* samt nyckel till särskilt inbrottsskyddat förvaringsutrymme får inte vara märkt med namn, adress eller pinkod.

Ändring av lås och pinkod

Lås och pinkod till *försäkringslokal* samt lås till särskilt inbrottsskyddat förvaringsutrymme ska omedelbart bytas eller ändras om det finns anledning att misstänka att någon obehörig kommit över nyckel, kodmedia eller pinkod.

8.2.3.3 Rån och överfall**Hantering av pengar, värdehandlingar och värdebevis samt vissa stöldbegärliga varor utanför försäkringslokal**

Om värdet av *pengar, värdehandlingar och värdebevis* överstiger 100 000 kronor gäller att egendomen ska transporteras

- i en godkänd värdetransportväska med sedelfärgning enligt Stölskyddsföreningens norm SSF 1045 låst med nyckel som inte får medföras av transportören eller
- gemensamt av minst två personer som båda fyllt 18 år.

Om värdet av *stöldbegärliga varor*, som helt eller delvis är av guld, platina, äkta pärlor, ädelstenar eller ur avsedda att bäras överstiger 100 000 kronor gäller att egendomen ska transporteras gemensamt av minst två personer som båda fyllt 18 år.

Nyckel och kodmedia till försäkringslokal samt nyckel till särskilt inbrottsskyddat förvaringsutrymme

Nyckel och kodmedia till *försäkringslokal* samt nyckel till särskilt inbrottsskyddat förvaringsutrymme får inte vara märkt med namn, adress eller pinkod.

Ändring av lås och pinkod

Lås och pinkod till *försäkringslokal* samt lås till särskilt inbrottsskyddat förvaringsutrymme ska omedelbart bytas eller ändras om någon vid *rån* kommit över nyckel, pinkod eller låskombination.

8.2.3.4 Skadegörelse och stöld**Lös egendom**

Egendomen ska tas om hand och övervakas med normal aktsamhet. Detta innebär bl.a. att den försäkrade ska vara uppmärksam på risken för skadegörelse och stöld samt ha den tillsyn över egendomen som förhållandena kräver för att skada ska förhindras. Detta gäller dock inte för utomhus förvarade *maskiner och inventarier* som är

- fast monterade luftkonditioneringsaggregat, värmepump, skylt, markis, belysningsarmatur, inbrottsskydd och antenn och
- stålcontainer.

8.2.4 Vatten**8.2.4.1 Dagvattenledningar**

Invändigt ledningssystem för regn- och smältvatten ska uppfylla de krav som ställs på avloppsledningar enligt Boverkets Byggregler (BBR).

8.2.4.2 Provning

Ledningssystem ska innan de tas i bruk provas och godkännas i vedertagen ordning.

8.2.5 Annan skadehändelse**Förvaring av egendom i fordon**

När *fordonet* lämnas vid annan tidpunkt än i samband med lastning, omlastning eller lossning ska

- förarhytt och låsbara utrymmen vara låsta,
- öppningsbara fönster vara stängda och
- startnyckel inte vara kvar i fordonet.

Egendom under transport i fordon

Före *transportens* början ska egendomen emballeras, packas, stuvas eller i övrigt iordningställas på ett för transporten säkert sätt.

8.3 Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts**8.3.1 Samtliga skadehändelser****Programvara och lagrad information som är datainformation**

Avdrag görs med 100 %.

8.3.2 Brand

Avdrag görs med 30 %, dock lägst 20 000 kronor och högst 400 000 kronor.

8.3.3 Stöld och skadegörelse samt rån och överfall**8.3.3.1 Stöld**

Avdrag görs med 100 % om inbrottsskydd saknas eller inte aktiverats genom t.ex. läsning eller på annat sätt.

Nyckelhantering – särskilt inbrottsskyddat förvaringsutrymme

Avdrag görs med 100 %.

Hantering av nyckel, kodmedia och pinkod

Avdrag görs med 30 %, dock lägst 20 000 kronor och högst 400 000 kronor om säkerhetsföreskrifterna inte följts för

- nyckel eller kodmedia till *försäkringslokal*,
- märkning av nyckel eller kodmedia och
- ändring av lås eller pinkod.

8.3.3.2 Rån och överfall**Hantering av pengar, värdehandlingar och värdebevis samt vissa stöldbegärliga varor utanför försäkringslokal****Värdetransportväska eller två personer i sällskap**

Avdrag görs med 100 % till den del skadan överstiger 100 000 kronor om inte transporten utförs

- med en godkänd värdetransportväska låst med nyckel som inte medförs av transportören eller
- gemensamt av minst två personer som båda fyllt 18 år.

Hantering av nyckel och kodmedia

Avdrag görs med 30 %, dock lägst 20 000 kronor och högst 400 000 kronor.

8.3.3.3 Skadegörelse på och stöld av lös egendom

Avdrag görs med 100 %.

8.3.4 Vatten

Avdrag görs med

- 100 % om säkerhetsföreskrifterna för provning av ledningssystem och kravet på utförandet av dagvattenledningar inte följts och
- 30 %, dock lägst 20 000 kronor och högst 400 000 kronor, om säkerhetsföreskrifterna för uppallning av *varor* inte följts.

Försäkringsvillkor för Egendom och Avbrott

FÖRSÄKRINGSNUMMER SP263315.1.5

23 juni 2010

26 (50)

8.3.5 Övriga säkerhetsföreskrifter

Avdrag görs med 30 %, dock lägst 20 000 kronor och högst 400 000 kronor, om övriga säkerhetsföreskrifter inte följts.

9 Den försäkrades skyldigheter vid skada

Den försäkrades skyldigheter vid skada framgår av Allmänna avtalsvillkor kap 2 Vid skada.

10 Skadevärderings- och skadeersättningsregler

10.1 Skadevärderingsregler

10.1.1 Byggnad

10.1.1.1 Byggnad återställs

Om återställande sker inom två år värderas skadan med utgångspunkt från vad det kostar att utan dröjsmål återställa *byggnaden* med samma utförande, men på ett rationellt sätt vad beträffar metoder och material.

Med återställande avses reparation eller återuppförande på samma grund av samma eller lika ändamålsenlig *byggnad* för samma ändamål. Härmed avses även att anskaffa annan lika ändamålsenlig *byggnad* för samma ändamål på annan plats inom Sverige.

Från återställandekostnaden görs avdrag för värdeminskning genom ålder och bruk på byggnadsdel enligt vad som framgår av "Tabell för åldersavdrag."

Återställandekostnaden minskas med den värdeökning som kan uppstå till följd av sådan förhöjd ändamålsenlighet som har annan orsak än ändrad belägenhet.

Återställandet måste ske senast inom två år från skadedagen. Sker det senare på grund av hinder som inte beror på den försäkrade, får tiden två år räknas från den dag då hindret upphörde, dock längst tre år från skadedagen.

Kan utan väsentlig olägenhet återställande ske i samband med normalt underhåll värderas skadan till uppskattad andel av underhållskostnaden.

Om återställande sker på annan plats inom Sverige tillämpas följande regler.

Skadan värderas till kostnaden för återställande enligt vad som i övrigt anges, dock högst till vad det skulle ha kostat att utan dröjsmål återställa *byggnaden* på den ursprungliga grunden.

Återställandekostnaden enligt föregående stycke reduceras med det belopp varmed marknadsvärdet ökar genom att återställande sker på annan plats.

10.1.1.2 Byggnad återställs inte

Återställs inte den skadade *byggnaden* värderas skadan till skillnaden mellan *byggnadens* marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

10.1.1.3 Fastighetsinventarier

Skadan värderas enligt de regler som gäller för *maskiner och inventarier*.

10.1.1.4 Hinder på grund av lag eller myndighets föreskrift

Om återställande av *byggnad* hindras på grund av lag eller myndighets föreskrift är den försäkrade berättigad till ersättning för restvärdet av kvarvarande delar.

Den försäkrade är skyldig att följa Ifs anvisningar och på Ifs bekostnad vidta erforderliga åtgärder, såsom att söka dispens eller överklaga beslut. Följs inte anvisningarna är den försäkrade inte berättigad till ersättning för den förlust som uppstår genom att kvarvarande delar av *byggnaden* inte kan användas.

10.1.1.5 Merkostnad vid myndighetskrav och för byggnad gällande normer

Försäkringen omfattar merkostnad som föranleds av att skadad *byggnad* enligt myndighets beslut eller för byggande gällande normer i något avseende måste ges en annan konstruktion eller utförande än före skadan.

Försäkringen gäller inte för kostnad

- för förelägganden som utfärdats före skadan,
- som föranleds av arkeologiska undersökningar,
- som uppkommer till följd av att högre krav efter skadan ställts på funktion hos anläggning eller maskinell utrustning för verksamhet som bedrivs i *byggnad* och
- för förelägganden utanför *byggnad*.

10.1.1.6 Skadeståndsgaranti

Skadan värderas enligt 5 kap. skadeståndslagen.

Försäkringsvillkor för Egendom och Avbrott

FÖRSÄKRINGSNUMMER SP263315.1.5

23 juni 2010

27 (50)

10.1.1.7 Tabell för åldersavdrag

Åldersavdrag görs på återställandekostnaden för varje byggnadsdel (installationer, ytbeklädnader, tillbehör etc.) enligt Tabell för åldersavdrag.

En byggnadsdels ålder räknas från tidpunkten då den första gången togs i bruk eller byttes ut. Åldersavdraget är högst 80 % för varje byggnadsdel som före skadan var funktionsduglig. Denna begränsning gäller inte vid skada på hushållsmaskiner i bostadslägenhet.

Vid skada på målning, tapetsering samt annan väggbeklädnad eller golvbeläggning räknas målningen etc. i varje rum som en byggnadsdel.

För byggnadsdel vars underhåll varit eftersatt eller som utsatts för onormalt slitage görs särskilt avdrag på återställande- och reparationskostnaden. Detta gäller även för byggnadsdel som inte anges i tabellen för åldersavdrag.

Byggnadsdel	Antal år utan åldersavdrag	Avdrag per påbörjat år därefter
Åldersavdrag görs för både material och arbete		

A. Installationer för el, värme, vatten, avlopp, sanitet, ventilation och maskinell utrustning

• rörsystem och vattenradiatorer	20 år	5 %
• elinstallation	25 år	5 %
• värmepanna	8 år	8 %
• värmepump och kompressor	3 år	10 %
• värmekulvert	10 år	5 %
• solfångare, vindkraftverk och hushållsmaskiner	5 år	8 %
• övriga installationer och annan maskinell utrustning	5 år	8 %
• sanitetsgods	20 år	5 %
• hushållsmaskiner i bostadslägenhet	1 år	10 %

B. Radio- och TV-antenn (även parabol), markis, utrustning för data-, tele- och TV-kommunikation

C. Målning, tapetsering och annan väggbeklädnad - dock inte i våtrum	5 år	8 %
--	------	-----

D. Köks- och garderobsinredning	20 år	5 %
---------------------------------	-------	-----

E. Golvbeläggning - dock inte i våtrum

• sten, keramik och parkett	25 år	2 %
• textil	5 år	8 %
• övrigt material	10 år	5 %

F. Våtrumsbeklädnad inkl. tätskikt

• golv- och väggmatta	5 år	8 %
• keramiska plattor	10 år	5 %
• övrigt material och utförande samt målning	5 år	10 %

G. Takbeläggning

• papp, plast och gummi	10 år	8 %
• plåt	20 år	5 %
• övrigt material	25 år	5 %

H. Skorsten

• stål och plåt	5 år	8 %
• annat material	25 år	2 %

10.1.1.8 Tomt och markanläggningar

Skadan värderas till vad det kostar att återställa tomt och markanläggningar.

Vid nyplantering av buskar och träd betalar If ersättning endast för kostnad för plantor som normalt saluförs i handelsträdgårdar eller plantskolor i Sverige.

10.1.2 Maskiner och inventarier**10.1.2.1 Maskiner och inventarier som återställs**

Skadan värderas till återanskaffningskostnaden för att utan dröjsmål återställa föremålet på ett rationellt sätt vad beträffar metoder och material. Med återställande avses reparation eller anskaffande av föremål av samma eller lika ändamålsenligt slag för samma ändamål.

Om föremålet minskat i värde genom ålder, slitage, omodernitet eller minskad användbarhet på grund av nya produkter och ny teknik med mer än halva återanskaffningsvärdet vid skadetillfället värderas skadan till kostnaden för återställandet, dock högst till marknadsvärdet.

Återställande ska ske senast inom två år från skadedagen.

Den värdeminskning som föremålet efter reparation möjligen kan anses ha genomgått genom skadan beaktas inte.

Datorer som används för administrationsarbete

Vid skada på dator värderas skadan till kostnaden för återställandet, dock högst till skillnaden mellan datorns värde omedelbart före och omedelbart efter skadan. Datorns värde omedelbart före skadan fastställs enligt en schablonmässig värdering enligt nedanstående tabell. Vid återställande av dator ersätts 100 % av installationskostnaden.

Månader 1)	Ersättning i % av inköpspriset
≤ 6	100
> 6	80
> 12	60
> 18	40
> 36	20
> 54	10

1) Datorns ålder i månader från den tidpunkt då föremålet togs i bruk som nyttillverkat.

Vissa andra föremål

Vid skada på nedanstående föremål värderas skadan till kostnaden för återställandet. Från den sammanlagda återställandekostnaden (dvs. kostnad för ut- och inmontering, material, arbete och transport), görs avdrag för värdeminskning enligt nedanstående tabell.

Föremål	Antal år utan ålders-avdrag	Avdrag per påbörjat år därefter
Lindningar till:		
- Transformator	12 år	3 %
- Generator	12 år	4 %
- Motor	8 år	5 %
Värmepump och kompressor	3 år	10 %
Ackumulator	1 år	25 %
Delar till förbränningsmotor	1 år	20 %
Laserrör/laserhuvud	1 år	15 %
Duk i plasthall och tält	1 år	15 %
Kablar och linor till hiss, linbana och skidlift	1 år	10 %
Zinkkar	1 år	10 %

Avskrivning för värdeminskning är högst 80 %.

Om driftsförhållandena är sådana att värdeminskningen på lindningarna, delar till förbränningsmotor och ackumulator avviker från vad som är normalt kan annan bedömning ske.

Maskiner och inventarier som används i entreprenad- och montageverksamhet

För maskiner och inventarier samt hjälpmedel som används i entreprenad- och montageverksamhet och som återställs värderas skadan enligt vad som anges för maskiner och inventarier. Från återanskaffningsvärdet görs avdrag enligt nedanstående tabell.

Försäkringsvillkor för Egendom och Avbrott

FÖRSÄKRINGSNUMMER SP263315.1.5

23 juni 2010

28 (50)

Föremål	Vid återställande		Om återställande inte sker Avdrag per påbörjat år 1)
	Antal år utan ålders-avdrag 1)	Avdrag per påbörjat år därefter	
Bod, container och ställningar	5 år	10 %	10 %
Handverktyg och mindre redskap	1 år	20 %	20 %
Eldrivna verktyg och maskiner	1 år	20 %	20 %
Motordrivna maskiner t.ex. kompressor, byggtork och hiss	1 år	10 %	10 %
Duk i plasthall och tält	1 år	15 %	15 %
Övriga föremål	5 år	10 %	10 %

1) Från den tidpunkt då föremålet togs i bruk som nyttillverkat.

Om egendomen inte återställs värderas skadan till *marknadsvärdet* omedelbart före och efter skadan. Vid beräkning av *marknadsvärdet* görs från återanskaffningsvärdet avdrag enligt tabell.

Avskrivning för värdeminskning är högst 80 %.

Motordrivet fordon och släpfordon

Vid skada på motordrivet fordon och släpfordon samt fast monterad utrustning på eller i dessa fordon värderas skadan till kostnaden för återställandet, dock högst till *marknadsvärdet*.

10.1.2.2 Maskiner och inventarier som inte återställs

Återställs inte skadat föremål värderas skadan till kostnaden för återställandet, dock högst till skillnaden mellan *marknadsvärdet* omedelbart före och efter skadan.

10.1.2.3 Fast bekostad inredning

Skadan värderas enligt de regler som gäller för *maskiner och inventarier*.

10.1.3 Lagrad information

Skadan värderas till skäliga kostnader för att återställa informationen inom två år från skadedagen.

10.1.4 Avbrottsförsäkring

10.1.4.1 Speciella regler vid uthyrning av byggnad

För uthyrd lägenhet eller lokal beräknas hyresförlusten till den nedsättning i hyran som hyresgästen enligt lag kan kräva eller, om hyresavtalet förfaller, den hyra som skulle ha utgått.

För bostadsrättslägenhet beräknas hyresförlusten på motsvarande sätt med utgångspunkt från den nedsättning av avgiften som kan krävas enligt lag eller bostadsrättsföreningens stadgar.

Från ersättningen görs avdrag med

- kostnader som har kunnat inbesparas och
- avskrivningar som har reducerats till följd av skadan.

10.2 Skadeersättningsregler

10.2.1 Egendoms-, avbrotts- och extrakostnadsförsäkring

If betalar

- skada värderad enligt 10.1 Skadevärderingsregler, dock högst med försäkringsbeloppet med beaktande av i förekommande fall investerings- och indexändringar av försäkringsbelopp,
 - röjningskostnad vid egendomsskada,
 - räddningskostnad,
 - dröjsmålsränta.
- med avdrag för
- självrisk och karenser,
 - eventuell underförsäkring,
 - påföljd när
 - upplysningsplikten eftersatts och
 - säkerhetsföreskrift inte följts enligt 8 Säkerhetsföreskrifter.

Högsta ersättning vid terrorhandling

För samtliga inom Danmark, Estland, Finland, Lettland, Litauen, Norge och Sverige uppkomna skador eller kostnader, vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt står i samband med en *terrorhandling* i dessa länder (terrorskador), är Ifs totala ersättningsskyldighet gentemot samtliga försäkringstagare och övriga försäkrade i If gemensamt begränsad till EUR 50 000 000 (kumulskadegränsen).

Överstiger värdet av samtliga ersättningsbara terrorskador (totalskadevärdet) kumulskadegränsen betalas genom denna försäkring ersättning endast för så stor del av skadan som svarar mot förhållandet mellan kumulskadegränsen och totalskadevärdet.

Vid tillämpningen av kumulskadegränsen betraktas samtliga *terrorhandlingar* som företagits inom en period av 48 timmar som en och samma terrorhandling begången vid tidpunkten för den första *terrorhandlingen*. Vid beräkning av kumulskadegränsen tillämpas de valutakurser som gällde dagen innan *terrorhandlingen* begicks.

10.2.2 Egendomsförsäkring

10.2.2.1 Röjningskostnad

If betalar kostnad för nödvändig rivning, röjning, borttransport, destruktion och deponering av försäkrad egendom efter sådan skada som omfattas av försäkringen under förutsättning att kostnaden uppkommer inom ett år från skadetillfället.

10.2.2.2 Merkostnader

If betalar inte merkostnader som beror på forceringsåtgärder, t.ex. reparation på övertid, inköp till överpris för snabbare leverans eller transport på annat sätt än med sedvanligt transportmedel, om inget annat anges i försäkringsbrevet.

10.2.2.3 Underförsäkring

Fullvärdesförsäkring

Om uppgifterna i värderingsunderlaget för *byggnad* inte överensstämmer med förhållandena vid skadetillfället och för låg premie betalats föreligger underförsäkring.

Ersättning betalas då endast för så stor del av skadan som svarar mot förhållandet mellan betald premie och den premie som skulle ha betalats.

Helvärdesförsäkring

Om försäkringsbeloppet vid skadetillfället understiger försäkringsvärdet för aktuell *objekttyp* föreligger underförsäkring. If betalar då ersättning endast för så stor del av skadan som försäkringsbeloppet utgör av försäkringsvärdet, dock högst med försäkringsbeloppet.

Förstariskförsäkring

If betalar ersättning enligt gällande skadeersättningsregler upp till försäkringsbeloppet utan att underförsäkring åberopas.

Garanti mot underförsäkring

Vid skada på *byggnad*, *maskiner och inventarier* samt *varor* betalar If ersättning upp till försäkringsbeloppet utan tillämpning av bestämmelser om underförsäkring.

Detta gäller under förutsättning att försäkringsbeloppet vid försäkringsårets början för

- *byggnad* motsvarar återanskaffningsvärdet,
- *maskiner och inventarier* motsvarar återanskaffningsvärdet och
- *varor* motsvarar det beräknade – med hänsyn till vid beräkningstillfället kända omständigheter och förhållanden – högsta värdet under försäkringsåret.

Om försäkringsbeloppet ändras under försäkringsåret gäller garantin mot underförsäkring från tidpunkten för ändringen.

Vid fullvärdesförsäkring av *byggnad* gäller garantin under förutsättning att uppgifterna i värderingsunderlaget är riktiga.

Röjnings- och räddningskostnad vid underförsäkring

Vid underförsäkring betalar If röjnings- och räddningskostnader i samma proportion som egendomsskadan.

10.2.2.4 Inteckningshavare

För den som har förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt gäller bestämmelserna i lag om säkerhetsrätt i försäkringsersättning.

Vid fullvärdesförsäkring av *byggnad* beräknas värdet enligt av If tillämpad värderingsmetod omedelbart före skadetillfället.

10.2.2.5 Skadeersättningsregler i övrigt

If har rätt att i stället för att betala kontant ersättning föreskriva att skadad egendom återställs eller tillhandahålla annan likvärdig egendom.

If är inte skyldigt att ta hand om skadad egendom men har rätt att efter att ha lämnat ersättning för den skadade egendomen helt eller delvis överta äganderätten till denna.

Kommer egendom för vilken If betalt ersättning till rätta ska egendomen snarast ställas till Ifs förfogande. Den försäkrade får dock behålla egendomen om han utan dröjsmål återbetalar erhållen ersättning.

Inledning**Saneringsavtal**

För saneringsavtalet svarar Anticimex AB, nedan kallat Anticimex. Ifs åtagande avser endast förmedling av detta avtal mellan försäkringstagaren och Anticimex.

Husbocksförsäkring

För husbocksförsäkringen svarar Anticimex Försäkringar AB, nedan kallat Anticimex. Ifs åtagande avser endast förmedling av detta försäkringsavtal mellan försäkringstagaren och Anticimex.

1 Vem försäkringen gäller för

De försäkrade är

- försäkringstagaren eller
- annan än försäkringstagaren om denne är namngiven i försäkringsbrevet.

2 När avtalet gäller**2.1 Saneringsavtal**

Avtalet gäller för skada som inträffar under försäkringstiden.

2.2 Husbocksförsäkring

Försäkringen gäller för skada som inträffar under försäkringstiden.

3 Var försäkringen gäller**3.1 Saneringsavtal**

Avtalet gäller inom Sverige.

3.2 Husbocksförsäkring

Försäkringen gäller inom Sverige.

4 Vad som är avtalat**4.1 Saneringsavtal**

Avtalet omfattar de *byggnader* som anges i försäkringsbrevet.

4.2 Husbocksförsäkring

Försäkringen omfattar de *byggnader* som angivits i försäkringsbrevet med omfattning husbocksförsäkring.

5 Omfattning**5.1 Saneringsavtal****5.1.1 Vad avtalet gäller för****Sanering av skadedjur**

Anticimex

- åtar sig att utan särskild ersättning företa inspektion efter anmodan av försäkringstagaren
 - har rätt att företa inspektion på eget initiativ samt utföra sanering.
- Med sanering avses fackmässiga åtgärder för skadedjursbekämpning enligt gällande normer och myndighetsföreskrifter. Anticimex åtaganden inkluderar inte upptagning av väggar, golv och tak eller deras ytskikt och inte heller andra ingrepp av byggnadsteknisk art, samt inte heller sanering av annat än *byggnad*. Anticimex åtar sig dock att efter särskild överenskommelse med försäkringstagaren på dennes bekostnad låta utföra sådana åtgärder.

Med skadedjur avses:

pälsänger, fläskänger, mjölbagge, plattbagge, kackerlacka, väggglus, silverfisk och brödbagge.

Sanering efter skada genom dödsfall

Anticimex utför erforderlig insekts- och luktsanering samt vidtar eventuella reparationsåtgärder till följd av att person avlider i lägenhet och dödsfallet förblir oupptäckt en längre tid.

Fullservicetillägg

Avtalet omfattar också sanering av följande skadedjur:

Mässingsbagge, vanlig tjuvbagge, australisk tjuvbagge, mjölor, husor, fruktmott, kakaomott, dammlus, mal, myra, fågelkvalster, loppa, lus, tusenfoting, mögelbagge, fruktbagge, gråsugga, soldyrkare, hussyrsa,

tvestjärt, geting, råtta och mus.

5.1.2 Vad avtalet inte gäller för**Yrkesmässiga lokaler som inte är kontorslokaler**

Avtalet omfattar inte utrymmen som utnyttjas i yrkesmässig eller annan likvärdig verksamhet, dock ingår kontorslokaler.

Anticimex svarar

- endast för direkt sakskada, som vållats genom försummelse av Anticimex personal vid utförandet av åtgärder i försäkringstagarens lokaler och som inte täcks av försäkringstagarens försäkring
- inte för skada som direkt eller indirekt orsakas av skadedjur, såvida skadan inte har uppstått eller påtagligt förvärrats genom försummelse vid inspektion eller genom eget obehövt dröjsmål med sanering sedan Anticimex har konstaterat förekomst av skadedjur eller fått underrättelse om detta
- inte för personskada
- inte i något fall för direkta eller indirekta förmögenhetsskador.

Föreligger hinder eller försvårande omständigheter som Anticimex inte råder över och inte heller kunnat förutse är Anticimex inte skyldigt att utföra sina åtaganden enligt avtalet. Består hindret eller svårigheterna alltjämt efter 6 månader, har försäkringstagaren rätt att säga upp avtalet att upphöra omedelbart.

Med försvårande omständigheter avses, krig, mobilisering, uppror, beslag, valutarestriktioner, knapphet eller inskränkningar i fråga om drivkraft, störningar på arbetsmarknaden oavsett orsaken därtill, myndighetshinder eller liknande.

5.2 Husbocksförsäkring**5.2.1 Vad försäkringen gäller för**

Anticimex svarar för

- sanering av försäkrad byggnad som angrips av husbock, hästmyror eller övriga träskadeinsekter
- reparation om sådan behövs, inkluderande utbyte eller förstärkning av virke, vars bärförmåga äventyras genom angreppet.

5.2.2 Vad försäkringen inte gäller för

- Försäkringen omfattar inte friläggning av angripet virke eller utbyte av skadat virke och inte heller reparation eller andra åtgärder av byggnadsteknisk art om det visar sig att del av försäkringsskada inträffat före det att försäkringen börjat gälla.
- Försäkringen gäller inte för *byggnad* som är eller har varit ekonomibyggnad eller uthus vid lantgård, såvida detta inte särskilt angivits i försäkringsbrevet.
- Försäkringen gäller inte i något fall vid angrepp på rötskadat virke.
- Föreligger hinder eller försvårande omständigheter som Anticimex inte råder över och inte heller kunnat förutse är Anticimex inte skyldigt att utföra sina åtaganden enligt försäkringen. Består hindret eller svårigheterna alltjämt efter 6 månader, har försäkringstagaren rätt att säga upp försäkringen att upphöra omedelbart. Med försvårande omständigheter avses, krig, mobilisering, uppror, beslag, valutarestriktioner, knapphet eller inskränkningar i fråga om drivkraft, störningar på arbetsmarknaden oavsett orsaken därtill, myndighetshinder eller liknande.

6 Försäkringstyper och försäkringsbelopp**6.1 Saneringsavtal****Sanering av skadedjur**

Avtalet ersätter saneringskostnaden.

Sanering efter skada genom dödsfall

Avtalet omfattar sanerings- och reparationsåtgärder upp till 4 000 000 kronor vid varje skada.

Vid reparation gäller begränsningen att reparationskostnaden inte får överstiga ett belopp motsvarande *byggnadens marknadsvärde* utan hänsyn till de skadedjursangrepp som förorsakat reparationsbehovet.

Försäkringsvillkor för Anticimex

FÖRSÄKRINGSNUMMER SP263315.1.5

23 juni 2010

31 (50)

6.2 Husbocksförsäkring

Försäkringen omfattar sanerings- och reparationsåtgärder upp till 4 000 000 kronor vid varje skada. Vid reparation gäller begränsningen att reparationskostnaden inte får överstiga ett belopp motsvarande *byggnadens marknadsvärde* utan hänsyn till de skadedjursangrepp som förorsakat reparationsbehovet.

7 Självrisk

Avtalet gäller utan självrisk.

8 Säkerhetsföreskrifter och förutsättningar

8.1 Saneringsavtal

Inspektion och eventuell sanering före avtalets ikraftträdande.

8.2 Husbocksförsäkring

Försäkringen gäller endast under förutsättning att *byggnaden* vid besiktning av Anticimex kan *godkännas* för försäkring samt att premie inbetalts. *Byggnad* som inte är äldre än tre år behöver inte besiktigas om endast nytt virke kommit till användning. Om besiktning inte sker inom tolv månader från begynnelse dagen, gäller försäkringen under förutsättning att *byggnaden* hållits tillgänglig för besiktning.

Om det föreligger behov av sanering för att försäkringen ska kunna *godkännas* kan Anticimex utföra sådan sedan parterna enats om villkoren härför. Efter det att försäkringen börjat gälla svarar Anticimex dock alltid för sanering.

Om inspektions- och saneringsmöjligheterna försvåras för Anticimex genom om- eller tillbyggnad eller annan förändring av den försäkrade egendomen, äger Anticimex rätt att ändra premien i motsvarande mån eller häva försäkringsavtalet.

Försäkringstagaren ska vid reparation, om- eller tillbyggnad inte använda virke, som är eller skäligen kan misstänkas vara angripet av husbock eller hästmyror.

9 Den försäkrades skyldigheter vid skada

9.1 Saneringsavtal

Anticimex äger rätt att inspektera aktuella utrymmen för att utreda om skadedjur finns och om försanering behöver utföras. Anticimex utför eventuellt erforderlig försanering, sedan parterna enats om villkoren härför.

Anticimex inspektions- och saneringspersonal ska beredas tillträde för undersökning och sanering samt om nödvändigt tillhandahållas stege och annan utrustning för att hålla platsen tillgänglig under Anticimex personals ordinarie arbetstid, om inte annat särskilt överenskommit.

Anticimex ska omedelbart underrättas vid upptäckt av skadedjur eller angrepp av skadedjur, som omfattas av avtalet. Anmälan ska göras till närmaste Anticimexkontor.

9.2 Husbocksförsäkring

Försäkringstagaren ska då angrepp eller skada upptäcks, utan uppskov underrätta Anticimex om detta samt bereda Anticimex personal tillträde för sanering.

Åtgärder för skadans eller angreppets avhjälpande får inte företas utan Anticimex skriftliga samtycke. Försummas sådan underrättelse, kan detta påverka den försäkrades rätt till ersättning på sätt som anges i lagen om försäkringsavtal.

Vid anmärkning ska Anticimex tillställas skriftlig reklamation snarast möjligt, dock senast inom en månad. Skrivelsen ska innehålla noggranna uppgifter om anledningen till reklamationen samt uppgift om önskemål. Försitts reklamationstiden, har försäkringstagaren inte rätt till ersättning för eventuellt uppkomna skador.

10 Skadevärderingsregler

10.1 Saneringsavtal

Vid anmärkning ska Anticimex tillställas skriftlig reklamation snarast möjligt, dock senast inom en månad. Skrivelsen ska innehålla noggranna uppgifter om anledningen till reklamationen samt uppgift om önskemål. Försitts reklamationstiden, har försäkringstagaren inte rätt till ersättning för eventuellt uppkomna skador.

Skadereglering och därmed sammanhängande bedömning sker enligt Anticimex regler.

10.2 Husbocksförsäkring

Skadereglering och därmed sammanhängande bedömning sker enligt Anticimex regler.

Påfordrar Anticimex att försäkringstagaren ska bortföra löst gods för att underlätta saneringsåtgärderna, lämnar Anticimex skälig ersättning för detta, liksom för godsets återförande, dock sammanlagt med högst 8 000 kr. För bortförande och återförande av löst gods i ekonomibyggnad på lantgård utgår ingen ersättning.

Om skadat virke är defekt av annan orsak än det aktuella skadedjursangreppet eller om skaderegleringen medför värdeförbättring av den försäkrade byggnaden, ska försäkringstagaren utge ersättning till Anticimex med belopp som motsvarar värdeförbättringen i försäkringsbrevet.

1 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för

- försäkringstagaren
- anställda hos försäkrad för skador som orsakats i tjänsten.

2 När försäkringen gäller

Claims made (skadeståndsanspråk som framställs mot den försäkrade under avtalstiden)

För omfattningar där försäkringen enligt försäkringsbrevet gäller vid "Claims made", gäller försäkringen för skadeståndskrav som framställs mot försäkrad under avtalstiden.

Ett skadeståndskrav anses framställt vid den tidigaste av följande tidpunkter.

- 1) När den försäkrade får kännedom om att det föreligger en omedelbar fara för att det ska inträffa en skada eller en förlust som försäkrad skäligen kan förväntas få ett skadeståndskrav för.
- 2) När den försäkrade får kännedom om att det inträffat en skada eller en förlust som försäkrad skäligen kan förväntas få ett skadeståndskrav för.
- 3) När den försäkrade mottagit det första skriftliga kravet om ersättning med anledning av skada eller förlust.

Om skadeståndskrav för skador i en *serieskada* ställs mot den försäkrade under flera avtalstider skall de anses ställas den första skadeståndskravet ställdes.

En *serieskada* omfattas endast om det första skadeståndskravet för en skada i en *serieskada* ställdes mot den försäkrade under avtalstiden.

Upptäckande (skada som upptäcks under avtalstiden)

För omfattningar där försäkringen enligt försäkringsbrevet gäller vid "Upptäckande", gäller försäkringen för skadeståndskrav avseende skada som upptäcks under avtalstiden.

Skadeärendet hänförs till den försäkring som var i kraft när skadan först upptäcktes.

Om skador i en *serieskada* upptäckts under flera avtalstider skall de anses upptäckta den avtalstid när den första skadan upptäcktes.

En *serieskada* omfattas endast om den första skadan i en *serieskada* upptäcktes under avtalstiden för detta avtal.

Inträffande (skada som inträffar under avtalstiden)

För omfattningar där försäkringen enligt försäkringsbrevet gäller vid "Inträffande", gäller försäkringen för skadeståndskrav avseende skada som inträffar under avtalstiden.

Skadeärendet hänförs till den försäkring som var i kraft när skadan först inträffade.

Om skador i en *serieskada* inträffat under flera avtalstider skall de anses inträffade den avtalstid när den första skadan inträffade.

En *serieskada* omfattas endast om den första skadan i en *serieskada* inträffade under avtalstiden för detta avtal.

Orsakande (skada som orsakas under avtalstiden)

För omfattningar där försäkringen enligt försäkringsbrevet gäller vid "Orsakande", gäller försäkringen för skadeståndskrav avseende skada som orsakats av handling som företagits eller underlåtits under avtalstiden.

Om skador i en *serieskada* orsakats av handlingar som företagits eller underlåtits under flera avtalstider skall de anses orsakade den avtalstid när den första skadan var orsakad av en handling som företagits eller underlåtits.

En *serieskada* omfattas endast om den första skadan i en *serieskada* orsakades av en handling som företagits eller underlåtits under avtalstiden för detta avtal.

Tidpunkten för en underlåtelse att handla anses vara då skada senast kunnat förebyggas av den försäkrade.

Miljöskador, plötsliga och oförutsedda

Vid plötsliga och oförutsedda miljöskador gäller försäkringen dock oavsett vad som anges ovan för skada som upptäcks under avtalstiden.

2.1 Retroaktiv omfattning

För omfattningar där retroaktivt datum angivits i försäkringsbrevet gäller försäkringen inte för skadeståndskrav där skadan eller förlusten orsakats av en handling som företagits eller underlåtits före detta datum.

3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar inom det geografiska område som anges i försäkringsbrevet.

Vid export gäller försäkringen vid respektive typ av export för skada som inträffar inom det geografiska område som anges i försäkringsbrevet under följande rubriker.

- Direkt export (härmed avses export utan mellanhand till köpare utanför Norden)
- Känd indirekt export (härmed avses försäljning till någon som i sin tur exporterar till köpare utanför det försäkrade området för direkt export)

Dessutom gäller försäkringen för skada som inträffar i hela världen vid okänd indirekt export (härmed avses när produkten eller det avlämnade arbetet hamnat utanför det försäkrade området för direkt export eller känd indirekt export, utan att den försäkrade känt till eller borde ha känt till det).

Försäkringen gäller i hela världen för skada som inträffar vid försäljnings- och inköpsresor samt vid deltagande i konferenser och mässor.

4 Vad som är försäkrat

Denna försäkring gäller för sådana skadeståndskrav som

- överstiger självrisk och
- när kravet gäller verksamhetsansvar - avser skada orsakad eller påstådd orsakad av den försäkrades *försäkrade verksamhet* och
- när kravet gäller *avlämnade arbeten* - avser skada orsakad eller påstådd orsakad av den försäkrades *försäkrade verksamhet* och
- när kravet gäller produktansvar - avser skada orsakad eller påstådd orsakad av *levererad produkt* och
- grundas på allmänna skadeståndsrättsliga regler eller allmänna bestämmelser som är utfärdade av branschorganisation inom den försäkrades verksamhetsområde och
- även i övrigt omfattas av försäkringen.

Försäkringen gäller också för skadeståndskrav som uppfyller kraven ovan men som grundas på

- sedvanligt kontrakt med strömleverantör där den försäkrade övertagit ansvar enligt ellagen
- sedvanligt nyttjanderättsavtal med fastighetsägare avseende övertaget fastighetsägaransvar
- avtal om personaluthyrning där den försäkrade åtagit sig att ansvara för skada orsakad av uthyrd personal.

För skadeståndskrav som är försäkrade åtar sig If att för den försäkrade

- utreda om skadeståndsskyldighet föreligger
- förhandla med den som kräver skadestånd
- företräda försäkrad vid rättegång eller skiljemannaförfarande och betala rättegångs- eller skiljemannakostnader som försäkrad inte kan få av motpart eller av annan
- betala det skadestånd som överstiger självrisk och som försäkrad är skyldig att betala.

5 Försäkringens omfattning

5.1 Allmänt om vad försäkringen omfattar

Försäkringen gäller för skadeståndskrav som framställs mot försäkrad avseende

- personskada
- sakskada
- förmögenhetsskada som är en direkt följd av en enligt detta villkor ersättningsbar person- eller sakskada.
- ren förmögenhetsskada avseende
 - registeransvar, se nedan.
 - miljöansvar, se nedan under rubriken Byggnad eller fastighet som den försäkrade äger eller ansvarar för.

5.2 Allmänt om vad försäkringen inte omfattar

Försäkringen gäller inte för skada som drabbar försäkrad.

Försäkringen gäller inte för skadeståndskrav mellan de försäkrade.

Försäkringen gäller heller inte för skadeståndskrav mellan den försäkrade och den försäkrades moder- eller dotterbolag, eller skadeståndskrav mellan den försäkrade och ett företag eller en verksamhet

- i samma koncern
- där ägarrelationen mellan den försäkrade och den skadeståndskrävande är 50 % eller mer
- där den försäkrade ensam eller tillsammans med medförsäkrad, eller aktieägare i dessa, eller aktieägares nära anhörig har mer än 50 % ägande eller betydande inflytande.

Försäkringen gäller inte för kostnader i samband med

- felaktigt utfört arbete, oavsett om detta är avslutat eller ej
- fel i levererad produkt

och som innebär att försäkrad måste undersöka eller åtgärda felet, inklusive kostnader för planering och arbetsledning, oavsett vem som utför arbetet.

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med försening av något slag på den försäkrades sida.

Försäkringen gäller inte för följande kostnader i samband med levererade produkter eller avslutade arbeten.

- Att spåra produkt som har satts på marknaden
- Information med anledning av fel, defekt eller säkerhetsbrist
- Reklamation eller undersökning
- Återtagande eller borttagande
- Omleverans eller utbyte
- Prisavdrag, täckningsköp eller hävning
- Reparation, ändring eller justering
- Deponering eller destruktions
- Eller liknande åtgärder.

Försäkringen gäller inte för skada till följd av fel eller försummelse i samband med *konsultuppdrag*.

Försäkringen omfattar inte böter, vite eller straffskadestånd (punitive damage) såvida det inte är fråga om sådan skadeståndsskyldighet som bortsett från benämningen böter, vite eller straffskadestånd omfattas av denna försäkring.

Försäkringen gäller inte för skada orsakad under självorsakad berusning eller annan drogpåverkan. Detta undantag gäller dock endast om försäkrads arbetsledning eller företagsledning hade kännedom om berusningen.

Försäkringen gäller inte för ansvar som har sin grund i dom som grundas på den försäkrades passivitet eller utevaro från rättsens sammanträde eller parts underlåtelse att avge svar (tredskodom), om det inte är uppenbart att domslutet skulle ha blivit detsamma efter en materiell prövning.

Försäkringen gäller inte om den försäkrade eller dennes arbetsledning inte låtit utföra sedvanliga undersökningar, provningar eller analyser för att fastställa levererad produkts eller avslutat arbetes lämplighet för avsett ändamål och detta medfört att defekt i produkten inte upptäckts.

Försäkringen gäller inte för skada orsakad av levererad produkt eller

avslutat arbete om den försäkrade eller dennes arbetsledning känt till, eller bort känna till, felet eller bristen innan skadan uppkom och underlåtit att vidta rimliga åtgärder för att förhindra den.

Försäkringen gäller inte om försäkrad genom avtal har försvårat eller förhindrat lfs möjlighet att kräva tillbaka ersättning av den som gentemot försäkrad är ersättningskyldig, såvida det inte är uppenbart att lfs möjligheter till återkrav inte har påverkats.

Försäkringen gäller inte för skada i den mån den försäkrade är ansvarig för skadan enbart på grund av uttrycklig eller underförstådd utfästelse, garanti eller marknadsföring.

Försäkringen gäller inte för skada som uppkommit vid användning av luftfartyg.

Försäkringen gäller inte för patientskada, oavsett om denna uppkommit i kliniskt försök eller i annan verksamhet. Detta undantag tillämpas dock inte i den mån lagenlig regressrätt föreligger mot den försäkrade.

Försäkringen gäller inte för *arbetsskada* som drabbar försäkrads egna anställda.

För *arbetsskada* som drabbar annan än försäkrads egna anställda, gäller försäkringen inte till den del ersättning kan lämnas genom annan försäkring. Försäkringen gäller dock vid regress mot försäkrad.

Försäkringen gäller inte för skadeståndskrav till följd av heta arbeten.

Försäkringen gäller inte för skada orsakad av produkt i dess egenskap av läkemedel.

5.3 Speciella omfattningsbestämmelser för byggnad eller fastighet som den försäkrade äger eller ansvarar för

5.3.1 Fastighet som används i den försäkrade verksamheten

Försäkringen gäller för skadeståndskrav som framställs mot den försäkrade i egenskap av fastighetsägare eller på annat sätt ansvarig för byggnad eller fastighet som används i den försäkrade verksamheten.

Plötsliga och oförutsedda miljöskador

Försäkringen gäller inte skadeståndskrav till följd av

- förorening av eller annan inverkan på vattendrag, sjö eller annat vattenområde, grundvatten, luft samt mark
 - ändring av grundvattennivån
 - buller, skakning, värme, lukt eller ljus
 - fukt eller kondens
 - översvämning i samband med nederbörd, eller
 - annan liknande störning
- såvida inte skadan beror på
- att fel – dock ej fel i planering eller konstruktion eller val av arbetsmetod – tillfälligt begås vid användning av eller arbete på byggnad, anläggning eller anordning och skada därigenom uppkommer plötsligt och oförutsett
 - att fel plötsligt och oförutsett uppkommit på byggnad, anläggning eller anordning.
- Undantaget avser inte skada genom levererad produkt.

5.3.2 Fastighet ägd av försäkrad där byggnation pågår

Försäkringen gäller för skadeståndsanspråk till följd av person- eller sakskada samt för ren förmögenhetsskada som grundas på reglerna i miljöbalken eller andra grannelagsrättsliga regler och som uppkommit vid underhålls-, byggnads- och anläggningsarbete på fastighet där verksamheten bedrivs.

Försäkringen gäller dock inte om

- kostnaderna för arbetena överstiger 2 000 000 kr per kalenderår eller
- den försäkrade är byggtreprenör.

Utöver detta gäller försäkringen inte för skada som omfattas av miljöbalken eller andra grannelagsrättsliga regler som den försäkrade kan bli ansvarig för som *bygggherre* vid mark-, byggnads-, anläggnings- eller

installationsarbeten.

5.4 Speciella omfattningsbestämmelser när annans egendom används i den försäkrade verksamheten

Försäkringen gäller inte för skada på egendom som försäkrad hyrt eller leasat.

Försäkringen gäller inte för skada på motorfordon, luftfartyg, skepp eller båt som försäkrad har lånat, tagit hand om eller i övrigt har i sitt innehav.

Försäkringen gäller för skada på *hyrd lokal* om

- skadan orsakats genom brand eller vatten och
- försäkrad stadigvarande hyr lokalen för sin verksamhet och denna bedrivs i Norden.

I begreppet hyrd lokal ingår inte tillbehör enligt jordabalken 2 kap. 3§ eller lös egendom som den försäkrade hyr.

5.5 Speciella omfattningsbestämmelser vid förlust av nycklar

Försäkringen ersätter skälig kostnad för ändring eller, om så är nödvändigt, byte av lås i fastigheter inom Sverige i samband med att omhändertagen nyckel förkommit, under förutsättning att

- nyckeln inte är märkt med namn eller adress i klartext
- nyckeln inte är stulen ur en oläst bil.

Kostnader för ändring eller byte av lås när en anställd inte lämnat tillbaka nyckel vid anställningens upphörande ersätts inte.

5.6 Speciella omfattningsbestämmelser när annans egendom omhändertagits av andra skäl än användning i den försäkrade verksamheten

Försäkringen gäller inte för skada på omhändertagen egendom.

5.7 Speciella omfattningsbestämmelser för stora arrangemang

Försäkringen gäller inte för skada som uppkommit vid följande arrangemang.

- Bil-, motorcykel- och båtävling eller -uppvisning.
- Sport-, dans- och gymnastikävlingar eller -uppvisningar med fler än 2000 besökare.
- Flygtävlingar och -uppvisningar.
- Utomhusarrangemang på gator och torg med fler än 2000 besökare.
- Alla arrangemang med fler än 10000 besökare.

5.8 Speciella omfattningsbestämmelser för levererade produkter som används som ingredienser eller komponenter

Försäkringen gäller för skadeståndskrav - oavsett om det gäller sakskada eller ren förmögenhetsskada - som beror på att egendom

- med vilken *levererad produkt* förenats (genom exempelvis sammanfogning, sammansmältning, blandning, pressning, applicering, ytbehandling eller emballering)
- som - efter bearbetning eller förädling eller annan användning av *levererad produkt* - helt eller till en del består av denna produkt
- som är djur eller växter, efter förbrukning av *levererad produkt*
- som är informationsbärare (såsom trycksaker eller datamedia) efter överföring av information från *levererad produkt*

skadas eller försämras, blir dyrare att bearbeta eller framställa, minskar i värde eller - helt eller delvis - inte kan användas för sitt avsedda ändamål.

5.9 Speciella omfattningsbestämmelser gällande farliga substanser, material eller produkter

Försäkringen gäller inte för personskada orsakad av skadebringande egenskaper hos tobak/tobaksprodukter.

Försäkringen gäller inte för personskada orsakad av

- PCB
- Asbest
- Formaldehyd

Dessutom gäller inte försäkringen för skada som, direkt eller indirekt, orsakats av AIDS, HIV eller andra sjukdomar relaterade till produkter eller preparat från människoblod, serum eller andra kroppsvätskor. Försäkringen gäller inte heller för skada som är en direkt eller indirekt följd av det nyssnämnda.

Ersättning betalas inte för skada, vars uppkomst eller omfattning har samband med atomkärnprocess.

5.10 Speciella omfattningsbestämmelser gällande fordons- och sjöfartsrelaterade risker

Försäkringen gäller inte för skada som

- omfattas av trafikskadelagen eller motsvarande utländsk lagstiftning
- inträffar till följd av trafik med motorfordon när det används inom inhägnat tävlingsområde.

Försäkringen gäller inte för skada som uppkommit vid framförande av båt eller skepp.

5.11 Speciella omfattningsbestämmelser gällande offshorerelaterade risker

Försäkringen gäller inte för skadeståndskrav som riktas mot försäkrad i dennes egenskap av ägare eller brukare av oljeplattform.

5.12 Övriga speciella omfattningsbestämmelser

Försäkringen omfattar, upp till det särskilda försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet, skada som försäkrad i egenskap av registeransvarig kan bli skyldig att betala enligt 48§ personuppgiftslagen eller motsvarande tillämpning i annat nordiskt land av det EU-direktiv denna lagbestämmelse baseras på.

För ovanstående omfattning gäller ett begränsat försäkringsbelopp, se kapitel 9 i detta dokument.

Försäkringen gäller inte för skada som innebär avvikelser utseendesynpunkt, t.ex. färgval.

6 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet anges i försäkringsbrevet och är den högsta ersättning som betalas för skadestånd, ränta, utredning, förhandling, rättgångskostnader, skiljemannakostnader och skadebegränsande åtgärder. För delar av försäkringen kan begränsade försäkringsbelopp förekomma, se försäkringsbrevet.

Ifs ersättningsskyldighet för registeransvar är begränsat till 1 000 000 kr vid varje skada och till 5 000 000 kr för samtliga skador som inträffat under samma försäkringsår.

De försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet är gemensamma för hela försäkringen. I samma skada kan endast ett försäkringsbelopp utnyttjas - det högsta som är tillämpligt för den aktuella skadan.

För skador som betraktas som en *serieskada* är ersättningen begränsad till ett försäkringsbelopp.

7 Självrisk

Självrisken anges i försäkringsbrevet. För vissa skadehändelser gäller en förhöjd självrisk. Se mer om detta i försäkringsbrevet.

För skador som betraktas som en *serieskada* tillämpas endast en självrisk.

8 Säkerhetsföreskrifter

För denna försäkring gäller inga särskilda säkerhetsföreskrifter.

9 Den försäkrades skyldigheter vid skada

Den försäkrade är skyldig att medverka till förlikning med den skadelidande. Om den försäkrade pga ovilja eller oförmåga inte medverkar till förlikning, upphör Ifs alla åtaganden.

10 Skadevärderings- och skadeersättningsregler

För denna försäkring gäller inga särskilda regler för skadevärdering eller -ersättning.

1 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för

- försäkringstagaren
- anställda hos försäkrad för skador som orsakats i tjänsten.

Vid *skattemål* gäller försäkringen endast för försäkrade företag.

I rättsskyddsskada som gäller försäkrad i dennes egenskap av ägare eller nyttjare av fastighet, gäller försäkringen endast om den försäkrade verksamheten huvudsakligen bedrivs eller har bedrivits i fastigheten.

2 När försäkringen gäller

Huvudregel

Försäkringen gäller för rättsskyddsskador som inträffar under avtalstiden, under förutsättning att de omständigheter av betydelse som ligger till grund för rättsskyddsskadan har inträffat sedan försäkringen trädde i kraft med den aktuella omfattningen.

Händelser innan försäkringen trädde i kraft

Om rättsskyddsskada som gäller

- *tvistemål*

inträffar under avtalstiden, men de omständigheter av betydelse som ligger till grund för rättsskyddsskadan har inträffat innan det att försäkringen trädde i kraft med den aktuella omfattningen, gäller försäkringen ändå, om den försäkrade

- haft rättsskyddsförsäkring som skulle ha omfattat skadan hos If eller annat försäkringsbolag under en sammanhängande tid av minst två år och
- visar att han vid tecknandet av försäkringen, eller utökningen till den aktuella omfattningen, inte kände till eller borde ha känt till att en tvist skulle kunna uppkomma.

Den omfattning som försäkringen hade vid tiden för de omständigheter av betydelse som ligger till grund för rättsskyddsskadan tillämpas.

Om försäkringen inte längre är gällande

Om försäkringen inte längre är gällande när rättsskyddsskadan inträffar av den anledningen

- att försäkringsbehovet upphört eller
- att försäkrad när rättsskyddsskadan inträffar bedriver annan verksamhet som har gällande rättsskyddsförsäkring i If

gäller försäkringen ändå, om de omständigheter av betydelse som ligger till grund för rättsskyddsskadan har inträffat när försäkringen var i kraft med relevant omfattning och det därefter inte har gått längre tid än tio år.

Vid *skattemål* gäller försäkringen inte om ansökan om rättsskydd ges in till If mer än två år efter det att försäkringen

- upphört att gälla eller
- förnyats utan utökat skydd för *skattemål*.

Den omfattning som försäkringen hade vid tiden för de omständigheter av betydelse som ligger till grund för rättsskyddsskadan tillämpas.

Om försäkringen har sagts upp av If

Om försäkringen har sagts upp av If på grund av

- dröjsmål med premiebetalning som inte är av ringa betydelse
 - att den försäkrade väsentligt åsidosatt sina förpliktelser mot If
 - att ett i villkoren angivet förhållande av betydelse för risken har ändrats på ett sätt som If inte kan antas ha tagit i beräkning
- gäller försäkringen endast för rättsskyddsskada som skriftligen anmälts till If före den dag försäkringen upphörde att gälla.

Rättsskyddsskada anses inträffa,

- vid *tvistemål*, när tvist uppkommer, dvs. när någon helt eller delvis avvisar ett krav.
- vid *skattemål*, när *skattemålet* anhängiggjorts vid allmän förvaltningsdomstol.

3 Var försäkringen gäller

Vid *tvistemål* gäller försäkringen i tvist med motpart som har sitt säte eller hemvist

- inom Norden.

Vid *skattemål* gäller försäkringen endast inom Sverige.

4 Vad som är försäkrat

Försäkringen ersätter nödvändiga och skäliga ombuds- och rättegångskostnader i

- *tvistemål*
- *skattemål*

som har direkt samband med den i försäkringsbrevet angivna försäkrade verksamheten.

För närmare beskrivning av vilka

- typer av rättsskyddsskador försäkringen gäller för, se 5. Försäkringens omfattning.
- kostnader som ersätts, se 10. Skadevärderings- och skadeersättningsregler.

5 Försäkringens omfattning

5.1 Vad försäkringen gäller för

Tvistemål

Försäkringen gäller i tvist som kan prövas som *tvistemål* av

- allmän domstol (tingsrätt, hovrätt och Högsta domstolen)
- fastighetsdomstol
- miljödomstol
- Statens VA-nämnd
- motsvarande domstolar i Norden

Anmärkning: Försäkringen gäller även om tvisten avgörs genom skiljeförfarande.

Är tvisten sådan att den först måste prövas av annan instans, t.ex. arrende- eller hyresnämnd, gäller försäkringen först efter sådan prövning.

I tvist med If, rörande Ifs beslut i försäkringsärende, gäller försäkringen först efter det att ärendet prövats av Ifs Kundombudsman.

Skattemål

Försäkringen gäller i *skattemål* i allmän förvaltningsdomstol (länsrätt, kammarrätt och Regeringsrätten). Med *skattemål* avses mål om höjd taxering, debitering eller uppbörd avseende kommunal eller statlig inkomstskatt, fastighetsskatt, skogsvärdsavgift, moms, socialavgifter eller löneavgift.

5.2 Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för följande typer av rättsskyddsskador.

- Mål av art som prövas eller kan prövas av marknadsdomstol eller mål i annan domstol som rör avgift, vite eller skadestånd enligt marknadsföringslagen eller konkurrenslagen
- Ansökningsmål enligt 21 kap. 1 § miljöbalken.
- Ärenden som behandlas i Europeiska domstolen för mänskliga rättigheter, Europeiska gemenskapernas domstol eller gemenskapernas domstol av första graden.
- Ärende där den försäkrade inte kan anses ha ett befogat intresse att få sin sak prövad.
- Rättsskyddsskada som har uppkommit efter beslut om konkurs. Vid rättsskyddsskada som uppkommit dessförinnan övertas rätten till försäkringen vid tidpunkten för beslutet av konkursboet och får därefter inte överlätas.

Vid *tvistemål* gäller försäkringen inte för

- fordran eller anspråk som överlätits på den försäkrade.
- patenträttsliga tvister.
- skadeståndskrav mot försäkrad om trafik eller ansvarsförsäkring som

- försäkrad kan teckna i If täcker eller skulle kunna täcka ett sådant krav, oavsett om den försäkrade har sådan försäkring eller inte och oavsett om sådan försäkrings försäkringsbelopp är tillräckliga.
- tvist som avser borgensåtagande av försäkrad.
 - tvist som har samband med ett anställningsförhållande, om huruvida ett anställningsförhållande föreligger eller tvist som uppkommer sedan anställningen upphört.
 - tvist mellan försäkrat handelsbolag eller kommanditbolag och delägare eller tidigare delägare i sådant bolag, liksom tvist mellan delägare.
 - tvist som rör ansvar för nuvarande eller tidigare verkställande direktör eller styrelseledamot i försäkrat bolag och dotterbolag.
 - tvist som omfattas av reglerna om handläggning av s.k. småmål enligt 1 kap 3d§ rättegångsbalken.
 - anspråk mot försäkrad på grund av gärning som föranlett misstanke om, eller åtal för, brott som kräver uppsåt för straffbarhet.
 - tvist mellan parter som omfattas av försäkringen.
 - tvist mellan parter som ingår i samma koncern.

Vid *skattemål* gäller försäkringen inte

- för ärende som avser skönstaxering eller skönsbeskattning eller annars har sin grund i att försäkringstagaren av Skatteverket antas ha lämnat medvetet oriktiga eller ofullständiga uppgifter.
- i den del de rör privata levnadskostnader.
- för ärende som avser påfordrad skatt med belopp lägre än 15 000 kr.
- för *skattemål* som avser förhandsbesked.

Försäkringen gäller inte om försäkrad genom avtal har försvårat eller förhindrat ifs möjlighet att kräva tillbaka ersättning av den som gentemot försäkrad är ersättningsskyldig, såvida det inte är uppenbart att ifs möjligheter till återkrav inte har påverkats.

6 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet anges i försäkringsbrevet och är den högsta ersättning som utbetalas i rättsskyddsskadan. För delar av försäkringen kan begränsade försäkringsbelopp förekomma, se försäkringsbrevet.

Om försäkringen gäller med ett högre försäkringsbelopp när rättsskyddsskadan inträffar än det försäkringsbelopp som gällde när de omständigheter av betydelse som ligger till grund för rättsskyddsskadan inträffade, gäller det lägre beloppet.

Endast ett försäkringsbelopp gäller

- om flera försäkrade står på samma sida. Vid gruppanses som försäkrad alla som har företagsrättsskyddsförsäkring i If.
- för flera rättsskyddsskador som grundar sig på väsentligen samma händelser eller omständigheter.
- flera skattemål som i huvudsak grundar sig på likartade händelser eller omständigheter.

De försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet är gemensamma för hela försäkringen. I samma skada kan endast ett försäkringsbelopp utnyttjas - det högsta som är tillämpligt för den aktuella skadan.

7 Självrisk

Vid rättsskyddsskada tillämpas en självrisk som beräknas i procent av de ersättningsbara kostnaderna, dock minst ett lägsta belopp. Vilken procentsats och vilket lägsta belopp som gäller för försäkringen framgår av försäkringsbrevet.

Vid *skattemål* tillämpas endast en självrisk om flera mål i huvudsak grundar sig på likartade händelser eller omständigheter.

8 Säkerhetsföreskrifter

För denna försäkring gäller inga särskilda säkerhetsföreskrifter.

9 Den försäkrades skyldigheter vid skada

För att försäkringen ska gälla måste ombud anlitas.

Om det i rättsskyddsskadan är flera parter på samma sida med likartade intressen, har If rätt att kräva att dessa använder samma juridiska och sakkunniga bistånd.

Ombudet ska vara lämpligt med hänsyn till den försäkrades verksamhetsort och ärendets natur samt

- vara medlem av Sveriges advokatsamfund (advokat) eller jurist anställd hos advokat, eller
- i *skattemål* – vara auktoriserad eller godkänd revisor, eller jurist anställd hos sådan revisor, eller
- vara godkänd i Försäkringsförbundets Prövningsförfarande beträffande Ombuds Lämplighet, POL.

I tvist som handläggs utanför Sverige måste försäkringstagaren anlita ombud som If godkänner.

10 Skadevärderings- och skadeersättningsregler

10.1 Skadevärderingsregler

I den mån kostnaderna är nödvändiga och skäligen och inte kan utfås av motpart, kan ersättning lämnas för

- ombudets arvode och kostnader, under förutsättning att vidtagna åtgärder väl specificerats på så sätt att nödvändigheten och skäligheten kan bedömas. Av specifikationen ska framgå
 - vilken åtgärd som har vidtagits
 - datum och tidsåtgång för åtgärden
 - vem som har utfört arbetet (advokat, bitr. jurist, etc.)
 - debiterad timkostnad för varje åtgärd
- kostnader för bevisning i rättegång och skiljeförfarande. Kostnader för sakkunniga ersätts enbart om kostnaderna på förhand godkänts av If.
- expeditionskostnader i domstol
- rättegångskostnader som den försäkrade ålagts att betala till motpart eller staten, eller som den försäkrade vid förlikning under rättegång åtagit sig att betala till motpart, om det är uppenbart att den försäkrade skulle dömts att betala högre rättegångskostnader
- kostnad för medling enligt 42 kap. 17 § rättegångsbalken.

Ombud som är advokat eller biträdande jurist hos advokat är skyldig att låta Ombudskostnadsnämnden pröva skäligheten av arvode och kostnader samt godta nämndens bedömning. Vid prövning av annat ombuds kostnadsräkning ska Ombudskostnadsnämndens praxis ligga till grund för bedömningen av skäligheten av arvode och kostnader.

Ersättning lämnas inte för

- försäkrads eget arbete, förlorad inkomst, resor, uppehålle eller andra egna kostnader.
- merkostnad som uppstår genom att försäkrad anlitar flera ombud eller byter ombud.
- merkostnader som kan uppkomma genom att den försäkrade gjort sig skyldig till försumlig processföring eller på annat sätt varit försumlig.
- ersättning till skiljemän eller administrativa kostnader i skiljeförfarande.
- verkställighet av dom, beslut eller avtal.
- motsvarande del av försäkrads ombudskostnad till den del de ersätts eller skulle kunnat ersättas av motpart vid förlikning eller av statsverket.
- räntekostnader som uppkommer på grund av försäkrads dröjsmål med rättsskyddsanmälan.
- konkursgäldenärs egna kostnader, ombudskostnader eller andra kostnader efter tidpunkten för beslut om konkurs.

Speciellt om kostnader i tvistemål

Vid tvist med motpart utanför Sverige betalas ersättning i svensk valuta och i Sverige.

Speciellt om kostnader i skattemål

I *skattemål* ersätter If endast kostnader som uppstår i samband med eller efter det att målet anhängiggörs i allmän förvaltningsdomstol.

10.2 Skadeersättningsregler

Förskottsutbetalning

Utbetalning av ersättning innan tvisten är avslutad (à conto) kan ske efter särskild prövning av If.

Anmärkning

Vid en sådan prövning kan till exempel hänsyn tas till att

- tvistemålet är avgjort i lägre instans och överklagas
- tvisten är mycket långdragen
- utläggerna är stora i förhållande till den försäkrades betalningsförmåga.

Återkrav

Om If betalat ersättning övertar If den försäkrades rätt att kräva ersättning av motpart, staten eller annan.

1 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för

- försäkringstagaren

Verksamhet som tillkommer under försäkringsperioden omfattas av försäkringen. Även företag som under försäkringsperioden förvärvas eller bildas och i vilka försäkrads andel av rösterna överstiger 50 % omfattas av försäkringen.

Då tillkommande verksamhet eller företag har en riskexponering eller ett skaderesultat som innebär riskökning, ska dock överenskommelse om försäkringsvillkor och premie träffas inom 90 dagar från tidpunkten för verksamhetens början eller förvärvet eller bildandet av företaget. Om överenskommelse inte träffas äger If rätt att annullera försäkringsskyddet för tillkommande verksamhet eller företag retroaktivt.

2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för

- skada som upptäcks under avtalstiden
- skadeståndskrav avseende skada som upptäcks under avtalstiden under förutsättning att den handling som lett till skadan har begåtts efter den tidpunkt som anges i försäkringsbrevet (retroaktivt datum).

3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar inom det geografiska område som anges i försäkringsbrevet.

Försäkringen gäller dock aldrig för skadeståndskrav eller rättsliga förfaranden

- i USA eller Kanada eller
- som baseras på rätt från dessa länder.

Detta gäller inte i den utsträckning omfattning för USA och Kanada uttryckligen framgår av försäkringsbrevet.

4 Vad som är försäkrat

Försäkringen gäller för ekonomisk förlust som åsamkas den försäkrade verksamheten till följd av händelser angivna under 5. Försäkringens omfattning.

5 Försäkringens omfattning

5.1 Vad försäkringen gäller för

Brott riktat mot försäkrad

Försäkringen omfattar direkt ekonomisk skada som åsamkas försäkrad genom att *anställd* hos denne gjort sig skyldig till *brottslig handling* riktad mot den försäkrade i syfte att uppnå ekonomisk vinning för sig själv eller någon annan.

Försäkringen gäller endast om gärningsmannen dömts för handlingen genom en lagakraftvunnen dom eller - om gärningsmannen inte dömts - den försäkrade presenterat sådan utredning att det är ställt utom allt rimligt tvivel att brott begåtts av gärningsmannen.

Försäkrads skadeståndsskyldighet för anställds brott

Försäkringen omfattar även ekonomisk skada som försäkrad är skadeståndsskyldig för på grund av att *anställd* hos denne gjort sig skyldig till brottslig handling i syfte att uppnå ekonomisk vinning för sig själv eller någon annan, dock inte vinning för den försäkrade.

Försäkringen gäller endast om gärningsmannen dömts för handlingen genom en lagakraftvunnen dom eller - om gärningsmannen inte dömts - den försäkrade presenterat sådan utredning att det är ställt utom allt rimligt tvivel att brott begåtts av gärningsmannen.

Dataintrång mot försäkrad

Försäkringen omfattar vidare direkt ekonomisk skada - dock ej skadestånd - som åsamkas försäkrad genom att någon olovligen bereder sig tillgång till upptagning för automatisk databehandling eller olovligen ändrar eller

utplånar eller i register för in sådana upptagningar och därmed gör sig skyldig till dataintrång eller i brottsbalken upptaget förmögenhetsbrott.

Rättegångskostnader

Försäkringen omfattar dessutom skäliga kostnader för rättegång som försäkringstagaren har att svara för.

När gärningsmannen går fri från straff

Försäkringen gäller även om den som begått brottet inte straffas för sin gärning pga ålder eller sinnesförvirring.

5.2 Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för ränteförluster eller inflation.

Försäkringen gäller inte för förlust av goodwill.

Försäkringen gäller inte för utrednings- och revisionskostnader för att fastställa skadans omfattning även om kostnaden uppkommit i samband med rättegång.

Försäkringen gäller inte för skada till följd av datavirus, dvs. program eller instruktioner som kopierar sig själva (smittor) till andra existerande program och filer och därmed åstadkommer oönskade effekter.

Försäkringen gäller inte för skada som upptäckts enbart vid inventering såvida inte bestämt brottstillfälle kan fastställas.

Försäkringen gäller inte för skada som orsakas till följd av att konfidentiella uppgifter eller yrkeshemligheter avslöjats.

Försäkringen omfattar inte böter, vite eller straffskadestånd (punitive damage) såvida det inte är fråga om sådan skadeståndsskyldighet som bortsett från benämningen böter, vite eller straffskadestånd omfattas av denna försäkring.

Försäkringen gäller inte för ansvar som har sin grund i dom som grundas på den försäkrades passivitet eller utevaro från rättsens sammanträde eller parts underlåtelse att avge svar (tredskodom), om det inte är uppenbart att domslutet skulle ha blivit detsamma efter en materiell prövning.

Försäkringen gäller inte för skada som orsakas av person, eller *nära anhörig* till denne, som innehar mer än 20 % av röstvärdet av aktierna hos försäkrad eller om bolaget inte är aktiebolag, skada orsakad av ägare.

Försäkringen gäller inte om försäkrad genom avtal har försvårat eller förhindrat Ifs möjlighet att kräva tillbaka ersättning av den som gentemot försäkrad är ersättningsskyldig, såvida det inte är uppenbart att Ifs möjligheter till återkrav inte har påverkats.

Vid leasingförmögenhetsbrott gäller försäkringen inte för skada som den försäkrade eller anställd hos honom framkallat eller främjat uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet.

6 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet anges i försäkringsbrevet och är den högsta ersättning som utbetalas för ekonomisk skada, skadestånd, rättegångskostnader och skadebegränsande åtgärder. För delar av försäkringen kan begränsade försäkringsbelopp förekomma, se försäkringsbrevet.

Ifs ersättningsskyldighet är vid skada till följd av brottsliga handlingar, som en person eller flera personer gemensamt begått, sammanlagt högst det i försäkringsbrevet angivna försäkringsbeloppet vid tidpunkten för den första brottsliga handlingen oavsett om skadan hänför sig till ett eller flera försäkringsår.

De försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet är gemensamma för hela försäkringen. I samma skada kan endast ett försäkringsbelopp utnyttjas - det högsta som är tillämpligt för den aktuella skadan.

7 Självrisk

Självrisken anges i försäkringsbrevet. För vissa skadehändelser gäller en förhöjd självrisk. Se mer om detta i försäkringsbrevet.

Endast en självrisk uttas vid flera skador till följd av brottsliga handlingar, som en person eller flera personer gemensamt begått, oavsett om skadorna hänför sig till ett eller flera försäkringsår. Självrisken är den som gällde det försäkringsår den första brottsliga handlingen begicks.

8 Säkerhetsföreskrifter

Det åligger den försäkrade att minst en gång varje försäkringsår företa inventering av varulager, maskiner och inventarier samt i övrigt företa inom den försäkrades verksamhetsområde brukliga revisioner och kontroller. Den försäkrade ska ha skriftliga rutiner för internkontroll.

Den försäkrade ska vidare ha erforderliga kontrollsystem vad gäller autentisering och auktorisation för datoranvändare. Det åligger även den försäkrade att följa av Datainspektionen meddelade föreskrifter.

Dokumentation av system, program och drift samt regler för behörighet och liknande handlingar ska i rimlig omfattning bevaras och på Ifs begäran företas när det kan ha betydelse för utredning av skada.

9 Den försäkrades skyldigheter vid skada

Det åligger den försäkrade att begära polisutredning.

Föranleder skada att åtal väckes, ska den försäkrade på Ifs begäran föra skadeståndstalan.

Den försäkrade är skyldig att medverka till förlikning med den skadelidande. Om den försäkrade pga ovilja eller oförmåga inte medverkar till förlikning, upphör Ifs alla åtaganden.

10 Skadevärderings- och skadeersättningsregler

Vid skada beräknas skadebeloppet enligt skadeståndsrättsliga regler.

Vid beräkning av skadans storlek skall - i den mån så lagligen kan ske - avdrag göras för fordran som anställd, vilken begått brottet, har gentemot den försäkrade. Detta gäller oberoende av om fordran förfallit till betalning eller inte.

Försäkringstagaren äger - före If - tillgodogöra sig värdet av tillrättakommen egendom (även pengar) i den utsträckning totalt skadebelopp överstiger summan av försäkringsbelopp och självrisk. If äger tillgodogöra sig återstoden, dock aldrig mer än utbetald ersättning. Kommer egendom tillrätta för vilken ersättning utgetts tillkommer äganderätten If, och egendomen ska snarast ställas till If förfogande. Den försäkrade får dock behålla egendomen om denne utan dröjsmål återbetalar därför erhållen ersättning.

Avdrag från försäkringsersättningen ska göras med motsvarande den vinning som den försäkrade kan ha haft i samband med den inträffade skadan.

1 Vem försäkringen gäller för

Försäkrad är fysisk person som är tidigare, nuvarande eller framtida

- styrelseledamot,
- styrelsesuppleant,

- lekmannarevisor,

i försäkrad bostadsrättsförening.

2 När försäkringen gäller

Orsakande (skada som orsakas under avtalstiden)

För omfattningar där försäkringen enligt försäkringsbrevet gäller vid "Orsakande", gäller försäkringen för skadeståndskrav avseende skada som orsakats av handling som företagits eller underlåtits under avtalstiden.

Om skador i en *serieskada* orsakats av handlingar som företagits eller underlåtits under flera avtalstider skall de anses orsakade den avtalstid när den första skadan var orsakad av en handling som företagits eller underlåtits.

En *serieskada* omfattas endast om den första skadan i en *serieskada* orsakades av en handling som företagits eller underlåtits under avtalstiden för detta avtal.

Inträffande (skada som inträffar under avtalstiden)

För omfattningar där försäkringen enligt försäkringsbrevet gäller vid "Inträffande", gäller försäkringen för skadeståndskrav avseende skada som inträffar under avtalstiden.

Skadeärendet hänförs till den försäkring som var i kraft när skadan först inträffade.

Om skador i en *serieskada* inträffat under flera avtalstider skall de anses inträffade den avtalstid när den första skadan inträffade.

En *serieskada* omfattas endast om den första skadan i en *serieskada* inträffade under avtalstiden för detta avtal.

Upptäckande (skada som upptäcks under avtalstiden)

För omfattningar där försäkringen enligt försäkringsbrevet gäller vid "Upptäckande", gäller försäkringen för skadeståndskrav avseende skada som upptäcks under avtalstiden.

Skadeärendet hänförs till den försäkring som var i kraft när skadan först upptäcktes.

Om skador i en *serieskada* upptäckts under flera avtalstider skall de anses upptäckta den avtalstid när den första skadan upptäcktes.

En *serieskada* omfattas endast om den första skadan i en *serieskada* upptäcktes under avtalstiden för detta avtal.

Claims made (skadeståndsanspråk som framställs mot den försäkrade under avtalstiden)

För omfattningar där försäkringen enligt försäkringsbrevet gäller vid "Claims made", gäller försäkringen för skadeståndskrav som framställs mot försäkrad under avtalstiden.

Ett skadeståndskrav anses framställt vid den tidigaste av följande tidpunkter.

- 1) När den försäkrade får kännedom om att det föreligger en omedelbar fara för att det ska inträffa en skada eller en förlust som försäkrad skäligen kan förväntas få ett skadeståndskrav för.
- 2) När den försäkrade får kännedom om att det inträffat en skada eller en förlust som försäkrad skäligen kan förväntas få ett skadeståndskrav för.
- 3) När den försäkrade mottagit det första skriftliga kravet om ersättning med anledning av skada eller förlust.

Om skadeståndskrav för skador i en *serieskada* ställs mot den försäkrade under flera avtalstider skall de anses ställda den avtalstid när den första skadeståndskravet ställdes.

En *serieskada* omfattas endast om det första skadeståndskravet för en skada i en *serieskada* ställdes mot den försäkrade under avtalstiden.

Tidpunkten för en underlåtelse att handla anses vara då skada senast kunnat förebyggas av den försäkrade.

2.1 Retroaktiv omfattning

För omfattningar där retroaktivt datum angivits i försäkringsbrevet gäller försäkringen inte för skadeståndskrav där skadan eller förlusten orsakats av en handling som företagits eller underlåtits före detta datum.

3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för krav som framställs mot försäkrad i hela världen som grundas på gällande rätt i Sverige.

4 Vad som är försäkrat

Denna försäkring gäller för sådana skadeståndskrav som

- överstiger självriskens och
- grundas på allmänna skadeståndsrättliga regler och
- även i övrigt omfattas av försäkringen.

För skadeståndskrav som är försäkrade åtar sig If att för den försäkrade

- utreda om skadeståndsskyldighet föreligger
- förhandla med den som kräver skadestånd
- företräda försäkrad vid rättegång eller skiljemannaförfarande och betala rättegångs- eller skiljemannakostnader som försäkrad inte kan få av motpart eller av annan
- betala det skadestånd som överstiger självriskens och som försäkrad är skyldig att betala.

5 Försäkringens omfattning

5.1 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skadeståndskrav till följd av ren förmögenhetsskada som framställs mot försäkrad.

Försäkringen omfattar även, efter godkännande av If, nödvändiga och skäliga kostnader för försäkrads rådgivare i samband med försäkrads lagstadgade skyldighet att medverka i offentlig utredning av den försäkrade verksamheten, om sådan utredning kan antas leda till ansvar för den försäkrade och som omfattas av denna försäkring.

5.2 Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för skadeståndskrav som grundar sig på skada eller omständighet som har anmälts till tidigare försäkringsgivare.

Försäkringen gäller inte för skadeståndskrav som

- grundar sig på rättsligt förfarande som inletts före försäkringens begynnelse på den första avtalstiden eller,
- som grundar sig på samma eller huvudsakligen samma omständigheter som i ett pågående eller tidigare rättsligt förfarande.

Försäkringen omfattar inte böter, vite eller straffskadestånd (punitive damage) såvida det inte är fråga om sådan skadeståndsskyldighet som bortsett från benämningen böter, vite eller straffskadestånd omfattas av denna försäkring.

Försäkringen gäller inte för ansvar som har sin grund i dom som grundas på den försäkrades passivitet eller utevaro från rättens sammanträde eller parts underlåtelse att avge svar (tredskodom), om det inte är uppenbart att domslutet skulle ha blivit detsamma efter en materiell prövning.

Försäkringen gäller inte för

- avgifter, skatt, straffskatt och skattetillägg
- krav som grundas på eller är en följd av beslut av skatte- eller uppbördsmyndighet.

Försäkringen gäller inte för krav som grundas på eller är en följd av underlåtenhet att teckna eller vidmakthålla nödvändiga och tillräckliga försäkringar.

Försäkringen gäller inte för krav som grundas på eller är en följd av beslut i styrelsen om lön, arvode, bonus, option eller annan ersättning till person i ledning eller styrelse.

Försäkringen gäller inte för krav som grundas på eller är en följd av att försäkrad erhållit otillåten ersättning eller förmån.

Försäkringen gäller inte för krav som grundar sig på en uppsåtlig handling som orsakat skada.

Detta undantag är endast tillämpligt då det genom lagakraftvunnen dom eller annat slutligt avgörande fastställts att omständighet som anges i undantaget faktiskt föreligger eller att försäkrad medger det.

Att en försäkrads handling omfattas av undantaget ska inte påverka andra försäkrades rätt till försäkringsskydd.

6 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet anges i försäkringsbrevet och är den högsta ersättning som betalas för skadestånd, ränta, utredning, förhandling, rättegångskostnader, skiljemannakostnader och skadebegränsande åtgärder. För delar av försäkringen kan begränsade försäkringsbelopp förekomma, se försäkringsbrevet.

De försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet är gemensamma för hela försäkringen. I samma skada kan endast ett försäkringsbelopp utnyttjas - det högsta som är tillämpligt för den aktuella skadan.

För skador som betraktas som en *serieskada* är ersättningen begränsad till ett försäkringsbelopp.

7 Självrisk

Självrisken anges i försäkringsbrevet. För vissa skadehändelser gäller en förhöjd självrisk. Se mer om detta i försäkringsbrevet.

För skador som betraktas som en *serieskada* tillämpas endast en självrisk.

8 Säkerhetsföreskrifter

För denna försäkring gäller inga särskilda säkerhetsföreskrifter.

9 Den försäkrades skyldigheter vid skada

Den försäkrade är skyldig att medverka till förlikning med den skadelidande. Om den försäkrade pga ovilja eller oförmåga inte medverkar till förlikning, upphör lfs alla åtaganden.

10 Skadevärderings- och skadeersättningsregler

Kostnader som omfattas av lfs åtagande betalas på den försäkrades vägnar i förskott när de uppkommer.

1 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för de personer eller för de grupper av personer som anges i försäkringsbrevet om de är bosatta i Sverige och är inskrivna i allmän försäkringskassa i Sverige.

För försäkrad som inte är inskriven hos allmän försäkringskassa i Sverige eller bosatt i Sverige, lämnas ersättning för de kostnader som skulle ha ersatts om denne varit inskriven hos allmän försäkringskassa och bosatt i Sverige. För försäkrad som inte är inskriven i svensk försäkringskassa eller bosatt i Sverige lämnas dock ingen ersättning för dödsfallskapital eller ekonomisk invaliditet.

2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för olycksfall som inträffar under ansvarstiden.

3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i hela världen. Utanför Norden gäller den under maximalt 12 månaders oavbruten vistelse där.

4 Vad som är försäkrat

Personer är försäkrade i denna försäkring, se punkt 1.

5 Försäkringens omfattning

5.1 Vad som omfattas

Försäkringen gäller för skada orsakad av olycksfall. Med skada orsakad av olycksfall menas en kroppsskada som den försäkrade ofrivilligt råkar ut för genom en plötslig, yttre händelse, dvs. genom ett enstaka utifrån kommande våld mot kroppen. Kroppsskada som uppkommer genom förfrysning, värmeslag eller solsting jämföras med *olycksfallsskada* och anses ha inträffat den dag skadan visar sig.

Försäkringen omfattar inte skada som uppkommit genom smitta från bakterie, virus eller parasit och inte heller för smitta eller förgiftning genom intagande av mat eller dryck.

Försäkringen omfattar inte skada som godkänts som patient- eller behandlingsskada.

5.2 Restriktioner och undantag

Restriktionerna och undantagen kan sammanfattas enligt följande:

- Enligt vad som sägs nedan i denna punkt
- Enligt vad som sägs under respektive omfattning.

5.2.1 Giltighet i krigszoner och andra farliga områden

Försäkringsskydden gäller inte när den försäkrade deltar i krig eller väpnad konflikt eller vid tjänstgöring i internationella uppdrag inom fredsbevarande verksamhet eller därmed förknippade uppdrag. Denna begränsning gäller inte dödsfallsskydd då den försäkrade tjänstgör i internationella uppdrag inom fredsbevarande verksamhet eller därmed förknippade uppdrag.

Ersättning betalas inte för skada vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakats av eller står i samband med krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution, uppror eller upplöpp. Detta undantag från ersättningskyldighet tillämpas inte utanför Sverige inom de första 30 dagarna efter det att de väpnade händelserna startat, undantaget storskaligt krig, om den försäkrade har inlett sin resa innan dessa händelser tog sin början, och inte själv deltagit i ovan nämnda händelser. Detta undantag kan tas bort med ett tilläggsavtal. När undantaget har tagits bort anges detta i försäkringsbrevet. Beträffande gällande förteckning över krigszoner och andra farliga områden, se vår hemsida (www.if.se) eller kontakta oss.

5.2.2 Giltighet vid atomkärnprocess

Ersättning betalas inte för skada, vars uppkomst eller omfattning har samband med atomkärnprocess.

5.2.3 Deltagande i idrott på elitnivå

Försäkringen gäller inte för skada som inträffar under deltagande i sport- eller idrottstävling eller träning på en nivå som inte är att räknas som motion eller fritidssysselsättning i normal omfattning och intensitet.

Exempel på sport och idrott som inte omfattas av försäkringen:

- deltagande i sport och idrott om du får ersättning i form av pengar eller tävlar för en prissumma
- utövande av idrott i division två eller högre eller på idrottsgymnasium eller idrottshögskola.

Undantaget kan tas bort genom ett tilläggsavtal. Detta gäller dock inte andra grupper än grupper av sportutövare. När undantaget har tagits bort gäller försäkringen under deltagande i tävling eller träning oavsett nivå för den sport eller idrottsgren som anges i försäkringsbrevet.

5.2.4 Farliga aktiviteter

Försäkringen gäller inte för skada som inträffar under nedan uppräknade farliga aktiviteter. Detta undantag kan tas bort med ett tilläggsavtal. När undantaget har tagits bort anges detta i försäkringsbrevet. Nedan följer en förteckning över de farliga aktiviteterna:

Amerikansk fotboll
Base jumping
Bergsbestigning
Bungy-jump
Flygsport, t.ex. drakflygning, fallskärmschoppning, flygning, segelflygning eller skärmflygning
Glaciärvandring
Kampsport, t.ex. boxning, judo, karate eller kickboxning
Klättringssport
Kraftsport, t.ex. kroppsbyggande, styrkelyft eller tyngdlyftning (inte normal gymträning)
Motor racing, motorsport
Motorbåt sport
Offpistskidåkning
Puckelpist
Rugby
Störtlopp
Wrestling

5.2.5 Andra restriktioner och undantag

Försäkringen lämnar inte ersättning för kostnader:

- för hemtransport
- för uttryckning och undsättning
- för privat sjukvård inom Norden
- som ersätts från annat håll genom lag, författning, avtal, förordning, konvention eller kollektivavtal.

5.3 Läke-, rese- och tandbehandlingskostnader

5.3.1 Läkekostnader

5.3.1.1 Vad som ersätts

Ersättning lämnas för nödvändiga och skäliga kostnader för läkarvård, sjukhusvård, behandling, receptbelagd medicin och hjälpmedel som läkare föreskrivit för skadans läkning. Ersättning lämnas även för läkarintyg som If begärt.

Ersättning lämnas också för nödvändiga och skäliga kostnader för behandling av legitimerad sjukgymnast eller behandling av annan legitimerad vårdgivare.

Vid sjukhusvård ersätts den del av vårdkostnaden som inte motsvarar inbesparade levnadsomkostnader.

I de nordiska länderna ersätts offentligt finansierad sjukvård.

5.3.1.2 Ersättningstid

Ersättningstiden är maximalt tre år räknat från den dag olycksfallet inträffade.

5.3.2 Resekostnader

5.3.2.1 Vad som ersätts

Ersättning lämnas för resekostnader i samband med vård och behandling som läkare föreskrivit för skadans läkning.

Måste särskilt transportmedel anlitas för att den försäkrade ska kunna utföra sitt ordinarie yrkesarbete, skolutbildning eller arbetsmarknadsutbildning, lämnas ersättning för merkostnader för resor mellan fast bostad och arbetsplatsen eller utbildningsanstalten. Merkostnader för resor mellan fast bostad och ordinarie arbetsplats ersätts under den akuta läkningstiden. Behovet måste styrkas av läkare.

5.3.2.2 Ersättningstid

Ersättningstiden är maximalt tre år räknat från den dag olycksfallet inträffade.

5.3.3 Tandbehandlingskostnader

5.3.3.1 Vad som ersätts

Ersättning lämnas för behandling av tandskada vid olycksfall. Skada eller förlust på fast protes ersätts enligt samma regler som förlust eller skada på naturliga tänder. Detsamma gäller för löstagbar protes som när skadan inträffade var på plats i munnen.

Ersättning lämnas för den försäkrades egna kostnader om behandlingen i sin helhet omfattas av och är ersättningsbar från försäkringskassan genom den allmänna tandvårdsförsäkringen. Detsamma gäller för implantatbehandling.

Ersättning lämnas för en permanent behandling.

Behandling och kostnader ska godkännas av If i förväg.

5.3.3.2 Ersättningstid

Ersättning lämnas för behandling inom fem år från skadetillfället. För barn förlängs dock *ersättningstiden* så att behandlingen ersätts om den genomförs före fyllda 25 år.

5.3.3.3 Vad som inte ersätts

Försäkringen ersätter inte tandbehandlingskostnader till följd av tugg- eller bitskada.

5.4 Kristerapi

5.4.1 Vad som ersätts

Försäkringen tillhandahåller kristerapi hos legitimerad psykolog för försäkrad som får en akut psykisk kris som förorsakats av allvarlig traumatisk händelse.

All krisbehandling skall ske i Sverige. Tiden under vilken den kostnadsfria terapin tillhandahålls är begränsad till tolv månader från skadetillfället. Ersättning lämnas för den försäkrades nödvändiga och skäliga kostnader för resor i samband med kristerapi i Sverige.

Ifs Krisjour avgör vad som bedöms vara en akut psykisk kris.

Försäkringen tillhandahåller dessutom kristerapi för *nära anhöriga* vid den försäkrades dödsfall.

5.5 Kläder och personliga tillhörigheter

5.5.1 Vad som ersätts

Om olycksfallet leder till behandling av läkare eller tandläkare lämnar If ersättning för kläder och normalt burna tillhörigheter som skadas i samband med olycksfallet. Med personliga tillhörigheter menas tillhörigheter som en person normalt bär med sig. Ersättning lämnas i enlighet med Skadeståndslagen (1972:207).

Här är några exempel på saker som räknas som normalt burna personliga tillhörigheter:

- Armbandsklocka
- Glasögon
- Bröllopsring
- Mobiltelefon.

Den försäkrade ska spara skadade kläder och personliga tillhörigheter och skicka in dessa till If tillsammans med kvitton. Ersättning ges antingen för reparationskostnaden eller för nuvarande *marknadsvärdet* omedelbart före skadan på kläderna eller tillhörigheterna.

Det åligger den försäkrade att styrka sitt innehav enligt ovan. Om den inte försäkrade gör detta betalar If inte någon ersättning.

5.5.2 Vad som inte ersätts

Exempel på saker som inte räknas som normalt burna personliga tillhörigheter:

- Verktyg
- Kamera
- PC/Laptop.

5.6 Teknisk utrustning för handikappad person

5.6.1 Vad som ersätts

Med teknisk utrustning menas utrustning eller hjälpmedel i bostaden eller bilen, som kan lindra ett invaliditetstillstånd eller öka rörelseförmågan. Kostnader för standardhöjning ersätts inte.

Om olycksfallet leder till behov av särskilda hjälpmedel i hemmet eller i bilen under försäkringstiden, lämnas ersättning för skäliga kostnader. Behovet måste ha uppstått efter den akuta läkningstiden.

If lämnar ersättning i enlighet med reglerna i detta kapitel, och enligt de försäkringsbelopp som står i försäkringsbrevet.

Ersättning för teknisk utrustning måste godkännas av If i förväg.

5.7 Medicinsk invaliditet på grund av olycksfall**5.7.1 Vad som ersätts**

Om olycksfallet leder till medicinsk invaliditet, lämnas ersättning i enlighet med reglerna i detta kapitel, och enligt de försäkringsbelopp som står i försäkringsbrevet.

Med medicinsk invaliditet avses, av olycksfallet orsakad och, för framtiden bestående fysisk funktionsnedsättning. Funktionsnedsättningen ska objektivt kunna fastställas. Som medicinsk invaliditet räknas också bestående värk, klart misspdydande ärr och förlust av sinnesfunktion eller inre organ.

Ersättning vid invaliditet

Vid medicinsk eller ekonomisk invaliditet lämnar If enligt följande regler ersättning med en mot invaliditetsgraden svarande del av invaliditetskapitalet.

Invaliditetsgraden bestäms på grundval av den ekonomiska invaliditeten, om sådan föreligger, annars på grundval av den medicinska invaliditeten. Bedömningen ska dock ske på grundval av den medicinska invaliditeten om detta leder till högre invaliditetsgrad.

Ersättning kan aldrig lämnas för både medicinsk och ekonomisk invaliditet.

Ersättning vid medicinsk invaliditet

Rätt till ersättning föreligger om den skada som uppstod genom olycksfallet inom tre år orsakat mätbar medicinsk invaliditet och minst ett år förflutit från olycksfallet.

Anmärkning:

Om behandlingen är helt avslutad och den definitiva invaliditetsgraden kan fastställas redan innan ett år förflutit från olycksfallet, inträder dock ersättningsrätten och ersättning utbetalas när invaliditetsgraden fastställts.

Fastställande av den definitiva invaliditetsgraden ska om möjligt ske inom tre år från olycksfallet, men kan uppskjutas så länge detta enligt medicinsk erfarenhet är nödvändigt.

Ersättning betalas ut i förhållande till dels invaliditetsgraden dels åldern vid skadetillfället. Om den försäkrade vid skadetillfället fyllt 46 år, reduceras ersättningen med 2,5 procentenheter för varje år åldern överstiger 45 år dock längst till och med 75 års ålder.

Bedömning av medicinsk invaliditet

Den medicinska invaliditetsgraden bestäms enligt tabellverket "Gradering av medicinsk invaliditet 2004". Har genom samma olycksfall skador uppkommit på flera kroppsdelar lämnas ersättning högst efter en invaliditetsgrad motsvarande fullständig ersättning.

Om funktionsförmågan redan tidigare var nedsatt frånräknas den tidigare medicinska invaliditetsgraden. Bestämning av den medicinska invaliditetsgraden sker oberoende av i vilken grad den försäkrades arbetsförmåga har nedsatts.

5.8 Dödsfall orsakat av olycksfall**5.8.1 Vad som ersätts**

Rätt till ersättning föreligger om den försäkrade avlider på grund av olycksfallet inom tre år från skadetillfället. Om det avtalade beloppet uppgår till högst 40 000 kr utbetalas beloppet till dödsboet i form av begravningshjälp.

När det avtalade beloppet är högre än 40 000 kr gäller följande förmånstagareförfordnande om inte annat anmälts till If

1. make/maka/*sambo*
2. barn.

Förmånstagare enligt 1 kan helt eller delvis avstå sin rätt till förmån för förmånstagare enligt 2. Om make, maka, *sambo* och barn saknas, utbetalas beloppet till den försäkrades arvingar. Om den försäkrade önskar annan förmånstagare ska detta anmälas på särskild blankett som If tillhandahåller.

6 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppen anges i försäkringsbrevet.

7 Självrisk

Självrisker anges i försäkringsbrevet.

8 Säkerhetsföreskrifter

Det finns inga speciella säkerhetsföreskrifter för denna försäkring, annat än de som anges i sektionen Säkerhetsföreskrifter i Allmänna avtalsvillkor.

9 Den försäkrades skyldigheter vid skada

Den försäkrade är skyldig att ordna så att If får ta del av journaler från sjukhus och läkare och de upplysningar och intyg som If begär för sin utredning av skadefallet. Om den försäkrade inte medverkar till att If får begärda handlingar och detta leder till men för If, har If rätt att göra skäligt avdrag på den ersättning som annars skulle ha lämnats.

If är berättigad att genom läkare eller på annat sätt låta undersöka den försäkrades tillstånd eller annan särskild omständighet av betydelse för bedömning av ersättningsskyldigheten. Den försäkrade ska medverka till läkarundersökning hos en av If utsedd läkare.

Om den försäkrade motsätter sig ovanstående och det medför skada för If, kan den ersättning som annars skulle ha betalats sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Denna regel tillämpas inte om oaktsamheten är ringa.

10 Skadevärderings- och skadeersättningsregler

Det finns inga speciella skadevärderings- och skadeersättningsregler för denna försäkring, annat än de som anges i Allmänna avtalsvillkor.

Definitioner

FÖRSÄKRINGSNUMMER SP263315.1.5

23 juni 2010

46 (50)

Anställd

För förmögensbrottsförsäkringen menas med anställd:

- Fysisk person som utför arbetsuppgifter i försäkrads ordinarie verksamhet om ersättning för dennes arbete utgår från försäkrad
- Studerande som praktiserar hos försäkrad
- Styrelseledamot, dock endast i samband med utövande av tjänst eller annat ideellt uppdrag hos försäkrad
- Fysisk person som tillfälligt tillhandahålls försäkrad av arbetsförmedling eller liknande förmedling för att utföra arbetsuppgifter som normalt utförs av anställda.

Ovan uppräknade personer ska anses som anställda t.o.m. 30 dagar efter att anställningen upphört.

Ansvarsförsäkring

Försäkring som täcker den försäkrades skadeståndsskyldighet.

Arbetsområde

Den eller de platser till vilken egendom och material ska levereras eller där arbeten ska utföras av den försäkrade för utförande av entreprenaden.

Arbetskada

Arbetsolycksfall, olycksfall på väg till och från arbetet samt arbetssjukdom.

Arbetsstagares lösöre

Personligt lösöre som kan försäkras enligt Ifs hemförsäkringsvillkor.

Avbrottsförsäkring vid egendomsskada

Försäkring som betalar ersättning för förlust av försäkringsmässigt täckningsbidrag efter sakskada samt för vissa av skadan föranledda räddningskostnader.

Avlämnade arbeten

Arbetsprestation som är slutförd eller arbetsmoment som är slutfört, oavsett om arbetet i till exempel entreprenadrättslig mening är avlämnat eller ej.

Byggherre

Den ägare eller brukare av fastighet för vars räkning entreprenad utförs.

Byggnad

Byggnad och sådan egendom som hör till byggnad enl. 2 kap. 2 § jordabalken och som lyder: "Till byggnad hör fast inredning och annat varmed byggnaden blivit försedd, om det är ägnat till stadigvarande bruk för byggnaden eller del av denna, såsom fast avbalkning, hiss, ledstång, ledning för vatten, värme, ljus eller annat med kranar, kontakter och annan sådan utrustning, värmepanna, element till värmeledning, kamin, kakelugn, innanfönster, markis, brandredskap, civilförsvarsmateriel och nyckel.

I enlighet med vad som sägs i första stycket hör därjämte i regel till byggnad, såvitt angår

- bostad: badkar och annan sanitetsanläggning, spis, värmeskåp och kylskåp samt maskin för tvätt eller mangling,
- butikslokal: hylla, disk och skyltfönsteranordning,
- samlingslokal: estrad och sittplatsanordning,
- ekonomibyggnad till jordbruk: anordning för utfodring av djur och anläggning för maskinmjölkning,
- fabrikslokal: kylsystem och fläktmaskineri,

Reservdel och dubbett till föremål som avses i första eller andra stycket, hör inte till byggnaden".

Till byggnad räknas även

- sopsugningsanläggning,
- oljetank och bränsle inom fastigheten avsedda för försäkrad byggnads uppvärmning,
- ledningar och utrustning för data-, tele- och TV-kommunikation för boendes gemensamma bruk.

Cistern inklusive innehåll

Cistern vars innehåll inte är avsett för byggnads uppvärmning.

Dator

Med dator avses här utrustning för databehandling, som enligt i förhand fastställt program kan utföra omfattande beräkningar, med tillhörande in- och utenheter, t.ex. bildskärm, tangentbord, mus, skrivare, cd-läsare, scanner, modem, datavideoprojektor (pc-kanon). Som dator räknas inte digitala telefonväxlar, digitala intercomanläggningar, fotosättnings- och bildbehandlingsutrustningar samt dator för styr- och reglerändamål.

Dotterbolag

Bolag i vilket försäkringstagaren innehar mer än 50 % av rösterna.

Egendomsförsäkring

Sammanfattande benämning på sådant försäkringsskydd inom företagsförsäkring som avser egendom.

Elektrisk utrustning

Elektrisk eller elektronisk enhet, kabel eller elektrisk ledning.

Entreprenadförsäkring

Skadeförsäkring för företag som bedriver entreprenad,- installations-, reparations- och serviceverksamhet.

Entreprenadverksamhet

- Byggnads-, anläggnings- och installationsarbeten avsedda för byggnads stadigvarande bruk
- Montage av mekanisk eller elektrisk utrustning som inte är avsedd för byggnads stadigvarande bruk.

Ersättningstid

För personförsäkring menas:

Den längsta tid under vilken ersättning kan lämnas för ett och samma skadefall.

Europa

EU-länderna, Norge, Schweiz, Island, Lichtenstein, Kroatien, Makedonien och Turkiet.

Fastighetsinventarier

- Egendom avsedd för fastighetens skötsel och förvaltning,
- byggnadsmaterial som fastighetsägaren anskaffat för fastighetens underhåll och som är upplagt inom fastigheten. Som byggnadsmaterial betraktas även sådan egendom som utgjort byggnadsmaterial till den fasta egendomen, men som har tagits loss från denna,
- stålcontainer och
- maskiner och inventarier som fastighetsägaren anskaffat till lägenhets- eller lokalinnehavarnas gemensamma bruk, även om äganderätten överlåtits till en av lägenhets- eller lokalinnehavarna bildad förening.

Förmögensbrottsskada

Försäkring som täcker den försäkrades förlust vid en förmögensbrottsskada.

Första risk

Med första risk avses att försäkringsbeloppet fastställs oberoende av egendomens värde.

Försäkrad

Se Allmänna avtalsvillkor 1.1.3.

Försäkrad verksamhet

Den verksamhet, eller de verksamheter, som anges i försäkringsbrevet och som bedrivs inom det geografiska område som anges i försäkringsbrevet.

Definitioner

FÖRSÄKRINGSNUMMER SP263315.1.5

23 juni 2010

47 (50)

Försäkringslokal

Sammanhängande utrymme i en byggnad som den försäkrade använder för sin verksamhet. Med försäkringslokal avses även stålcontainer som förvaras utomhus.

Försäkringsställe

Sådan plats som anges i försäkringsbrevet med gatuadress, kvartersnummer eller fastighetsbeteckning där försäkrad egendom förvaras.

Försäkringstagare

Se Allmänna avtalsvillkor 1.1.2.

Hjälpmedel

Egendom som inte är av förbrukningskaraktär och som erfordras för utförande av avtalat åtagande. Till hjälpmedel räknas inte verkstadsutrustning på stadigvarande försäkringsställe.

Hus

Byggnad på mark helt omsluten av hela och täta golv, väggar och tak.

Hyrd lokal

Lokal eller byggnad (även byggnad på ofri grund) som försäkringstagaren disponerar genom hyresavtal, samt tillbehör till sådan byggnad enligt Jordabalken 2 kap. 1-2§§. I begreppet hyrd lokal ingår inte tillbehör enligt Jordabalken 2 kap. 3§ eller annan av den försäkrade hyrd lös egendom.

Inre orsak

Med inre orsak avses skada på byggnad, maskiner och inventarier samt datainformation till följd av

- elfenomen på elektrisk utrustning med inkommande och utgående spänning över 400 V,
- mekaniskt haveri som uppkommer i den skadade egendomen,
- fel eller försummelse av maskinoperatör eller annan driftsansvarig,
- maskinell bearbetning eller framställning av varor,
- oförutsett avbrott i leverans av media, t.ex. el, gas, vatten, värme eller kyla.samt datainformation.

Konsumentförsäkring

Individuell skadeförsäkring som en fysisk person eller ett dödsbo tecknar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet.

Kunders egendom

Kunder tillhörig egendom som mottagits av försäkringstagaren för reparation, förvaring, bearbetning eller dylikt och som har direkt samband med den försäkrade verksamheten. I värdet av egendomen ingår även de eventuella kostnader som försäkringstagaren lagt ned på denna egendom.

Källarlokal

Lokal vars golv helt eller delvis är beläget minst en meter under intilliggande marknivå. I byggnad med flera under varandra liggande källarvåningar gäller bestämmelsen endast för den lägst belägna våningen.

Lagrad information

1. Datainformation

- Information som lagrats på hårddisk eller datamedia, t.ex. band, cd, dvd, diskett eller usb-minne.

2. Ritningar och arkivalier

- Originalritningar och andra originalhandlingar, t.ex. manuskript, bokföringsböcker, kartotek, korrespondens och exponerad originalfilm och
- tidningars, bildbyråers och fotoateljéers arkiv och liknande.

Larmklass 2

Inbrottslarmanläggningen ska – om inget annat avtalats med If – ha följande omfattning

Dörr, port och lucka

Dörr, port och lucka i omslutningsyta ska vara skyddad med magnetkontakt.

Fönster*

Alternativ 1 - skalskydd

- Öppningsbart fönster ska vara skyddat med magnetkontakt och glasdetektor(er),
- Fönster som inte är öppningsbart ska vara skyddat med glasdetektor(er).

Alternativ 2 - indraget skalskydd

Fönster – dock inte fönster i dörr, port och lucka i omslutningsyta, som ska skyddas enligt alternativ 1 – ska vara skyddat med ett indraget skalskydd genom rörelse- eller linjedetektorer. Detektorerna ska vara monterade på sådant sätt i försäkringslokalen att området omedelbart innanför fönstren skyddas av inbrottslarmet.

Inre skydd (volymskydd)

Som komplement till skalskyddet gäller att rörelsedetektorer ska finnas i lämpligt antal beroende på försäkringslokalens yta och byggnadskonstruktion.

*Avser fönster vars nedre kant är belägen lägre än 4 m över markplan eller på annat sätt är lättåtkomligt (t.ex. från balkong, tak eller steg).

Larmklass 3

Inbrottslarmanläggningen ska – om inget annat avtalats med If – ha följande omfattning

Dörr, port och lucka

Dörr, port och lucka i omslutningsyta ska vara skyddad med magnetkontakt.

Fönster* - skalskydd

- Öppningsbart fönster ska vara skyddat med magnetkontakt och glasdetektor(er),
- Fönster som inte är öppningsbart ska vara skyddat med glasdetektor(er).

Inre skydd - volymskydd

Som komplement till skalskyddet gäller att rörelsedetektorer ska finnas i lämpligt antal beroende på försäkringslokalens yta och byggnadskonstruktion.

*Avser fönster vars nedre kant är belägen lägre än 4 m över markplan eller på annat sätt är lättåtkomligt (t.ex. från balkong, tak eller steg).

Levererad produkt

Egendom som försäkrad eller annan för dennes räkning har eller påstås ha sålt, levererat, avlämnat eller satt i omlopp på annat sätt.

Läkemedel

Vara, som är avsedd antingen att vid invärtes eller utvärtes bruk förebygga, påvisa, lindra eller bota sjukdom eller sjukdomssymptom hos människor eller annars på angivna sätt användas i samband med behandling av sjukdom, skada eller kroppsfel eller vid förlossning, allt under förutsättning att varan för sådant ändamål genom beredning, dosering eller doseringsanvisning iordningställts för användning.

I läkemedel innefattas både registrerade läkemedel och substanser som används vid kliniska försök.

Definitioner

FÖRSÄKRINGSNUMMER SP263315.1.5

23 juni 2010

48 (50)

Marinförsäkring

Med Marinförsäkring avses de försäkringar som tillhör följande produktområden:

- Transportförsäkring
- Transportansvarsförsäkring
- Fartygsförsäkring
- Fiskodlingsförsäkring

Marknadsvärde

Det sannolika priset på egendomen som kan erhållas vid en normal försäljning i den allmänna handeln. Kan detta värde inte fastställas är marknadsvärdet återanskaffningsvärdet med avdrag för värdepminskning genom ålder, slitage, omodernitet, minskad användbarhet på grund av nya produkter och ny teknik eller annan omständighet.

Maskiner och inventarier

Egendom som inte tillhör annan objekttyp och som inte anskaffats eller tillverkats för försäljning eller är särskilt undantagen i villkoren.

Till denna objekttyp räknas sålunda bl.a.

- förbrukningsartiklar såsom bränsle och smörjmedel,
- reservdelar till egna maskiner, verktyg och redskap,
- utrustning för butik, kontor, laboratorium eller lagerlokal,
- trycksaker såsom kataloger och reklamtryck,
- modeller, press- och stansverktyg, formar och mönster, såväl aktuella som inaktuella
- emballage av inventariekaraktär,
- egendom anskaffad för uthyrning eller leasing,
- programvara samt datamedia.

Motorförsäkring

Försäkring som avser att helt eller delvis betala ersättning för något av följande.

Trafik- och Bilansvar

Person- och sakskada i följd av trafik med fordonet enligt Trafikskadelagen. Det innebär bl.a. att person- och sakskada i följd av att fordonet används som arbetsredskap inte omfattas liksom inte heller sådant som transporteras med det.

Kasko - fordonet

Skada på eller förlust av fordonet och annan utrustning som är försäkrad genom motorförsäkringen.

Avbrott och Hyrbil

Kostnad för att fordonet inte kan användas för att det skadats, förlorats eller råkat ut för annat driftstopp.

Räddning och Bärgning

Kostnad för transport av fordon, förare och passagerare.

Rättsskydd

Kostnad för tvist i följd av ägandet eller brukandet av fordonet.

I villkoren för motorfordonsförsäkring förekommer åtaganden utöver vad som ovan definieras som motorfordonsförsäkring, t.ex. Rånförsäkring. De räknas då ändå som en del av motorfordonsförsäkringen.

Nära anhörig

Make, sambo, registrerad partner, barn, barnbarn, barnbarnsbarn, föräldrar, far- och morföräldrar, gammelfar- och gammelmorföräldrar, syskon, halvsyskon, syskon till make, sambo eller registrerad partner, föräldrar till make, sambo eller registrerad partner, barns make, sambo eller registrerad partner och person som har vårdnad om anhörig till en person omnämnd ovan (inom den försäkrades familj).

Objekttyper

Beteckning för försäkrade föremål.

Objekttyper är

- arbetstagares lösöre,
- av försäkringstagaren fast bekostad inredning i hyrd försäkringslokal,
- byggnad,
- cistern inklusive innehåll,
- fastighetsinventarier,
- kunders egendom,
- lagrad information,
- maskiner och inventarier,
- pengar, värdehandlingar och värdebevis,
- tomt och markanläggningar,
- varor.

Olycksfallsskada

Vid *personförsäkring* avses med detta en kroppsskada som den försäkrade ofrivilligt råkar ut för genom en plötslig, yttre händelse, dvs. genom ett enstaka utifrån kommande våld mot kroppen. Kroppsskada som uppkommer genom förfrysning, värmeslag eller solsting jämsställs med olycksfallsskada och anses ha inträffat den dag skadan visar sig.

Omsättning

Nettoomsättning enligt bokföringslagens definition, dvs. intäkter från sålda varor och utförda tjänster som ingår i företagets normala verksamhet med avdrag för lämnade rabatter, mervärdesskatt och annan skatt som är direkt knuten till omsättningen. Företag som avses i 2 kap. 2 § första stycket och 3 § (exempelvis ideella föreningar, samfällighetsföreningar och stiftelser) ska räkna in bidrag, gåvor, medlemsavgifter och andra liknande intäkter i omsättningen.

Patientskada

Skador som ersätts av, eller skulle kunna ersättas av, patientskadeförsäkring eller motsvarande försäkring utomlands och som regleras enligt Patientskadelagen (1996:799) eller motsvarande utländsk lag.

Pengar, värdehandlingar och värdebevis

- Kontanter, lottsedlar och gällande frimärken,
- värdehandlingar som är obligationer, kuponger, växlar, checkar eller försäljningsnotor och
- andra fordrings- och värdebevis, t.ex. telefon- och parkeringskort, färd- och inträdesbiljetter samt månads- och årskort. Som värdebevis räknas inte bank- eller kreditkort.

Personförsäkring

Liv-, sjuk- och olycksfallsförsäkring.

Prisbasbelopp

Det prisbasbelopp som fastställs enligt lagen om allmän försäkring och som gällde för januari månad det år skadan inträffade. Vid beräkning av självrisk uttryckt i basbelopp avrundas självriskens nedåt till närmaste 100-tal kronor. Andra belopp uttryckta i basbelopp avrundas uppåt till närmaste 100-tal kronor.

Produkt

Vara eller annan egendom, inklusive sådan egendom som avlämnas enligt ett entreprenadavtal.

Ren förmögenhetsskada

Ekonomisk skada som inte har samband med person- eller sakskada.

Definitioner

FÖRSÄKRINGSNUMMER SP263315.1.5

23 juni 2010

49 (50)

Rån

Våld på person eller användande av hot som innebär trängande fara inklusive lindrigare våld om våldet och tillgreppet omedelbart uppfattats av den som utsätts för våldet, att denne gjort vad som rimligen kan begäras för att hindra eller minska skadan och att händelsen kan styrkas genom tillförlitlig utredning.

Rättsskyddsförsäkring

Försäkring som ersätter den försäkrades kostnader för juridiskt ombud vid tvist.

Sambo

Två personer, av samma eller av olika kön, som stadigvarande bor tillsammans i ett parförhållande och har gemensamt hushåll.

Serieskada

Flera skador i en serie av skador skall betraktas som en skada (*serieskada*). Med *serieskada* avses

- samma eller liknande orsaker om inte de individuella orsakerna verkar oberoende av varandra, t.ex. felaktig design av, tillverkning av eller instruktion till en levererad produkt, eller
- samma handling, underlåtenhet att handla eller skadebringande omständighet.

Skadedjur

Pälsänger, fläskänger, mjölbagge, plattbagge, kackerlacka, vägglus, silverfisk och brödbagge samt mässingsbagge, vanlig tjuvbagge, australisk tjuvbagge, mjölor, husor, fruktmott, kakaomott, dammlus, mal, myra, fågelkvalster, loppa, lus, tusenfoting, mögelbagge, fruktbagge, gråsugga, soldyrkare, hussyrsa, tvestjärt, geting, råtta och mus.

Skattemål

Mål om höjd taxering, debitering eller uppbörd avseende kommunal eller statlig inkomstskatt, fastighetsskatt, skogsvårdsavgift, moms, socialavgifter eller löneavgift.

Skylt

Till skylt räknas tillhörande armatur och stativ. Som skylt räknas inte reklamballong eller skylt av väv.

Stöldbegärliga varor

Varor som anges i grupperna 1 – 6

Grupp 1

- Föremål helt eller delvis av guld och platina, äkta pärlor och ädelstenar,
- ur avsedda att bäras t.ex. fick- och armbandsur.

Grupp 2

- Föremål helt eller delvis av silver

Grupp 3

- Antikviteter, konstverk och äkta mattor (handknutna orientaliska).

Grupp 4

- Kamera och kameraobjektiv,
- apparat/utrustning för ljud- eller bildåtergivning,
- mobiltelefon,
- dator och bildskärm,
- minneskort och USB-minne.

Grupp 5

- Päls och pälsverk.

Grupp 6

- Tobak.

Svensk Standard

- Värdevalv och värdeskåp enligt SIS 837501, SS 3000, SS 3150 och SS-EN 1143-1,
- servicebox och deponeringsskåp enligt SS-EN 1143-2,
- kontantautomat enligt SS 3495 eller SS-EN 1143-1,
- säkerhetsskåp och stöldskyddsskåp enligt SS 3492,
- kassaskåp enligt SS 3493.

Terrorhandling

En skadebringande brottslig handling riktad mot allmänheten – t.ex. en våldshandling eller en farlig spridning av biologiska eller kemiska substanser – som framstår att vara utförd i syfte att utöva inflytande på politiska, religiösa eller andra ideologiska organ eller att injaga skräck.

Tillverkningskostnad

Kostnader för direkt material, materialomkostnader, direkt arbetslön, tillverkningsomkostnader och administrationsomkostnader.

Ett skäligt vinstpåslag kan inkluderas eller fasta tillverkningskostnader exkluderas om särskild notering härom finns införd i försäkringsbrevet.

Tomt och markanläggningar

- Tomtmark med växtlighet som inte är avsedd för kommersiell verksamhet, asfaltbeläggning, vägbom, staket, stängsel, flaggstång och brygga eller liknande anordningar,
- fast lekutrustning, utomhusbelysning, fristående skylt, parkeringsautomat, anslutning för motorvärmare, asfaltering och konstverk utomhus. Med konstverk avses byster, skulpturer m.fl. föremål som framställs huvudsakligen för utsmyckningsändamål och vars värde betingas av det konstnärliga utförandet.

Till tomt och markanläggningar räknas inte brunn och vattentäkt.

Trafikförsäkring

Person- och sakskada i följd av trafik med fordonet enligt Trafikskadlagen. Det innebär bl.a. att person- och sakskada i följd av att fordonet används som arbetsredskap inte omfattas liksom inte heller det försäkrade fordonet eller sådant som transporteras med det. Vad som sagts om Trafikförsäkring gäller även omfattning för Bilansvarsförsäkring om det ingår i försäkringsomfattningen för fordonet.

Transport

För egendoms-, entreprenad- och montageförsäkring menas:

Transporten

- börjar då egendomen lämnar förvaringsplatsen för ilastning på fordonet
- fortsätter under den lastning och omlastning som sammanhänger med transporten och
- upphör då fordonet kommer fram till avsett ställe. I transporten ingår även lossning av egendomen inklusive forslning till avsedd plats om detta sker i direkt anslutning till att transporten avslutas.

Tvistemål

Ärenden som registreras som tvistemål och - när ärendet prövas av svensk domstol - handläggs enligt rättegångsbalken (1996:271 3§).

Definitioner

FÖRSÄKRINGSNUMMER SP263315.1.5

23 juni 2010

50 (50)

Varor

- Råvaror,
- produkter i arbete,
- hel- eller halvfabrikat,
- varuprover,
- varor anskaffade eller mottagna i kommission eller konsignation för försäljning och
- emballage och annan lös egendom, som är avsedd att ingå i varan eller dess förpackning och att åtfölja varan eller säljas tillsammans med denna.

Emballage av inventarietyp, som är avsett för upprepad sändning och som anskaffats för uthyrning eller leasing hänförs till objekttypen maskiner och inventarier.

Med varor avses även ej färdigställd egendom – pågående arbeten under utförande – som är avsedd att ingå i tjänsteuppdrag, t.ex. reklammaterial, arkitektmodeller, revisionsmaterial m.m. Färdigställd egendom av detta slag tillhör objekttypen lagrad information.

Värmekulvert

Ledningssystem i mark för distribution av värme och varmvatten. I ledningssystemet ingår rörledning, värmeisolering och skyddshölje.

Återanskaffningsvärde – byggnad

Den kostnad som skulle ha uppkommit, om byggnaden färdigställdts som ny vid viss tidpunkt. I värdet ska inräknas alla kostnader som fordras för att byggnaden ska kunna tas i bruk, dock inte kostnader för byggnadsgrund eller grundmur under källargolvets dräneringslager som gränsar mot jord eller vatten, t.ex. plintar, pålar eller liknande.

Återanskaffningsvärde – maskiner och inventarier

Den kostnad som skulle ha uppkommit om ett föremål av samma eller lika ändamålsenligt slag anskaffas som nyttillverkat vid viss tidpunkt. I värdet ska inräknas alla kostnader som fordras för att föremålet ska kunna tas i bruk.

Överfall

Skada genom våld på person utan att tillgrepp samtidigt förekommer.